דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
באחוד עם למרחב

היום בדבר
- שברירויות הדמוקרטיה / יצחק רועה
- ניהול טוב מוסיף בריאות / אריאלה ראובני
- הסורים, „אמל" ו„חיזבאללה" / דן אבידן
- ראיון עם שר החוץ הפיני / מיוחד ל„דבר"
- מגיעה להן הגנה / שלמה גנוסר
- בורסה וכלכלה (עמ' 5־4), עכשיו (9), ספורט (11) בידור (12)

מזג האויר

(ט). – תחזית: עליה בטמפרטורות. תשקיף ליום שישי: חם ויבש. קריר יותר ולח אחרי הצהריים. הטמפרטורות: ירושלים: 28־18; רמת־הגולן: 30־18; נהריה: 29־19; צפת: 28־18; חיפה: 29־22; טבריה: 35־22; נצרת: 29־23; עפולה: 31־22; שומרון: 30־21; ת"א: 28־23; נתב"ג: 29־22; יריחו: 36־21; עזה: 27־22; באר־שבע: 33־22; אילת: 39־26.

יום חמישי, ... בסיון תשמ"ח, 2 ביוני 1988 • גליון 19433 — הוצאה שנייה 02:30 — היום 12 עמודים • המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

הרדיו, הטלוויזיה ונמלי התעופה – שותקו אמש בחצות בשביתת 120,000 אקדמאים

אולם בדיון שנמשך אל תוך הלילה חתמו רוב האיגודים על מזכר הבנה – והסתמן סיכוי להפסקת השביתה היום

מאת חיים בראשר ואמנון אמר, סופרי „דבר"

כ־120,000 חברי ההסתדרויות של המהנדסים, ההנדסאים, הטכנאים והאקדמאים במדעי החברה והרוח פתחו אמש בחצות בשביתת אזהרה בת 24 שעות, בתגובה על העדר התקדמות במשא ומתן על הסכמי השכר לשנתיים הבאות.

אולם הדיונים לביטול השביתה נמשכו, ואמש אחר חצות גיבשו ראשי כל האיגודים, חוץ ממזכיר הסתדרות עובדי המדינה, מזכר הבנה, והסתמן סיכוי להפסקת השביתה היום.

סמוך לשעה 02.30 כשהעיתונים החלו להתפזר – עדיין היתה השביתה בתוקפה, אך יתכן שהיום יימשכו הדיונים והיא תיפסק במשך היום.

השביתה תגרום, בין היתר, לשיתוק בסיסות היוצאות והנכנסות, להשבתה של שידורי הטלוויזיה והרדיו – למעט מהדורות חדשות שיותרו לשידור, ככל הנראה, על־ידי מטה השביתה – לאי־תיקון טלפונים ומיכורים, אי־תיקון של רמזורים מקולקלים, ולביטולי בחינות באוניברסיטאות.

כן ייגרמו שיבושים שינבעו מהאטת העבודה במקומות שבהם מועסקים בעלי מקצועות טכנולוגיים במספר גדול, כגון התעשייה האווירית והצבאית, חברת החשמל ושורה של חברות ממשלתיות.

שלושת האיגודים האקדמאיים הבהירו, שהשביתה תקיף גם את המשק ההסתדרותי, כמו „כור" ו„סולל בונה". יצויין, שהאגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות תומך בצעד זה של האיגודים והאקדמאים נוכח העובדה, שחודשים לאחר שפג תוקפם של הסכמי השכר הקודמים, עדיין רחוקה החתימה על ההסכמים החדשים.

מספר איגודים מקצועיים נוספים – הסתדרות הפקידים, הסתדרות עובדי המדינה ואיגוד העובדים הסוציאליים – מתכוונים אף הם לממש בקרוב את סכסוכי העבודה שהכריזו כלחץ על האוצר להיענות לתביעות השכר שגיבשו.

ניסיון של הרגע האחרון למנוע את שביתת עובדי ההסתדרויות המקצועיות של המהנדסים, הטכנאים, ההנדסאים, האקדמאים במדעי החברה והרוח לא עלה יפה. לאחר דיון שנמשך עד אחרי חצות אמש בלשכת שר האוצר בירושלים התברר כי הצדדים לא הגיעו להבנה והשביתה המתוכננת אכן תתקיים.

במהלך השביתה יושבתו המוסדות להשכלה גבוהה, משרדי הממשלה, מפעלי התעשייה האווירית, חברת החשמל, רשות הדואר, רשות שדות התעופה, בתי הזיקוק, מפעלי התעשייה הצבאית.

בדיון אמש השתתפו שר האוצר משה נסים וצמרת משרדו, מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ומזכירי ארגוני המהנדסים, ההנדסאים והטכנאים, האקדמאים במדעי החברה והרוח, עובדי המדינה.

אוטוסטראדה בלי מזל

(יורם לוי). – כביש ירושלים תל־אביב בקטע ממוצא לבירה שוב נסגר אתמול לתנועה, לאחר שמשאית עמוסת תבואה התהפכה אחרי סיבוב מוצא. נהג המשאית נפצע ואושפז ב„הדסה" עין־כרם. כתוצאה מן ההתהפכות נשפכו על הכביש סולר ושעורה, והנתיב לירושלים נחסם לתנועה במשך יותר משעה. התנועה לבירה הופנתה דרך מבשרת ציון ושכונות עין־כרם. (צילום: יצחק הררי)

גורבצ'וב: הסכמתי עם רייגן על מסגרת הוועידה למזה"ת אך עוד לא על התוכן

שמיר דוחה: לא יילך לוועידה בין־לאומית גם לא למען השלום • פרס: דברים חיוביים ורציניים

לחיים בלי טילים

מנהיגי שתי המעצמות משיקים כוסיות במהלך סעודת ערב חגיגית שערך רייגן בבית ספאסו במוסקווה. בסעודה נכח כאורח הכבוד מתנגד המשטר לשעבר, הפיסיקאי אנדריי סאחרוב. (צילום: א.פ.)

שליח „דבר" מדווח ממוסקווה

מאת גדעון קיץ

מוסקווה (מיוחד ל„דבר"). – מנהיג ברה"מ מיכאל גורבאצ'וב אמר אתמול, כי יש התקרבות בעמדות ארה"ב וברה"מ בנושא הוועידה הבין־לאומית למזרח־התיכון, וכי יתקיימו שיחות נוספות ומאמצים נוספים בנושא. לדבריו, שתי המדינות מסכימות על המסגרת אך לא על התוכן. הוא הדגיש, כי ברה"מ תכיר בישראל עם כינוסה של ועידה בין־לאומית ואמר, כי נושא ייצוג אש"ף הוא נושא למגעים נוספים ולהחלטה ערבית. לדבריו, מסכימה ברה"מ לכך שיש מקום למגעים מסוגים שונים במסגרת של הוועידה.

פסגת מוסקווה הגיעה אתמול לסיומה בלי שהנשיא רייגן ומיכאיל גורבאצ'וב, שדנו אתמול בקצרה גם בנושא המזרח־התיכון הגיעו להסכמה בנושא זה כמו גם בנושאים איזוריים

(המשך בעמוד 2)

מאת יוסי מלמן, פרשן המדיני של „דבר"

„ראש הממשלה יצחק שמיר מתנגד לוועידה בין־לאומית ולא יילך אליה, לא למען השלום, לא למען המלך חוסיין ולא למען ברה"מ" – כך אמר אמש ל„דבר" פקיד בכיר בלשכת ראש הממשלה בתגובה לדברי מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב על המזרח־התיכון.

דברי גורבצ'וב התקבלו בתגובות סותרות בישראל. מלשכת שר החוץ שמעון פרס נמסר, כי הם רואים בדברים „התבטאות חיובית. אומנם אין בה חידושים, אך עצם העובדה שנאמרו בפומבי ועל־ידי מנהיג ברה"מ מעניקים לה אופי רציני".

לעומת זאת אמר פקיד בכיר בלשכת ראש הממשלה, כי הדברים „אינם תרומה חיובית שתקדם את תהליך השלום. בעוד שארה"ב התקרבה בעמדותיה לברה"מ, אין שום תזוזה של מוסקווה כלפי וואשינגטון, ובוודאי שלא לכיוון ירושלים. התנאים שהתנה מנהיג ברה"מ לחידוש הקשרים הדיפלומטיים עם ישראל רק לאחר שתכונס ועידה בין־לאומית אינם מקובלים עלינו", הוסיף הפקיד. „יחסים

(המשך בעמוד 2)

ועדת הכספים לדיון דחוף בפיצויים לפורשים בבל"ל

מאת דויד שריבים, אמנון אמר ויצחק מרידור, סופרי „דבר"

הגילויים החדשים בפרשת תשלומי הפרישה לבכירי בל"ל והדרך טיפולו של דירקטוריון בל"ל בנושא גורמים סערה במערכת הציבורית. ועדת הכספים של הכנסת תקיים היום דיון דחוף בפרשה והוזמנו אליו ראשי בל"ל, המפקח על הבנקים ונגיד בנק ישראל.

במרכז הסערה המתוקשת בפרשה עומדים יו"ר דירקטוריון בל"ל, ד"ר מאיר חת, וחבר דירקטוריון הבנק מקרב הציבור פרופ' שמעון שטרית. שטרית מאשים את חת בטיפול לקוי בפרישה, אף שהתעורר חשד לפגיעה בטוהר המידות ו„אולי גם בחוק" בגבי אישים שונים בצמרת הבנק בעבר, שהיו מעורבים בפרשה. לטענת שטרית התגלו במהלך 1987 עובדות וממצאים חדשים שחייבו טיפול שונה בקבוצת בעלי התפקידים האישיים, שחלקם מהם עדיין מחזיקים בתפקידים בכירים בהנהלת הבנק.

תוך פתיחה מחודשת של ההסכמים כדי לעשות בהם הוזרה.

ד"ר חת מכין עתה תשובה מפורטת להאשמותיו של פרופ' שטרית אותה יעביר לבנק ישראל ולוועדת הכספים. אתמול מסר כי טיפולו בכל שלבי הפרישה נעשה על סמך יעוץ משפטי מתאים. הוא ציין כי הבנק פעל לצמצום עלות הפרישה לבכירים בכ־30 אחוז, בשעה שלגבי שניים, יפת וזדוך, אף צמצם באורח חד־צדדי את סכומי הפרישה באורח ניכר והנושא נתון עתה להכרעה בשפיטה.

בתלונתו של פרופ' שטרית מתברר כי שלושה נושאי תפקידים בכירים ומרכזיים בבנק בעבר, פוטרו על רקע מעורבותם בבסיסית מידע חלקי לגבי הסכומים שהובטחו לפרישת הבכירים בחוזים האישיים. המדובר בחשב הבנק ח. בוקסבאום, היועץ המשפטי ז. שר והמבקר הפנימי י. הירש.

(המשך בעמוד 2)

האוצר בער בהפגנה של פועלי בית־שמש – כ־25 נפצעו מהגאז

מפגין מבית־שמש נעצר

עובד „מנועי בית־שמש" נאבק בשוטרים העוצרים אותו. (צילום: יצחק הררי)

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

חלונות שבורים, דלתות פרוצות, עציצים מרוסקים, עשן מעגלות שפה שהובערו ומרימוני עשן, ציוד משרדי מפוזר על הרצפה ועובדים מבוהלים שנמלטים בעיניים דומעות מגאז מדמיע, כך נראה אתמול בבוקר משרד האוצר בירושלים לאחר שעשרות עובדי מפעל „מנועי בית שמש" פרצו פנימה והתפרעו ללא שליטה.

במהלך פיזור המתפרעים נעצרו ארבעה ושוחררו כעבור כמה שעות בערבות. 16 מפגינים, חמישה שוטרים וכמה מעובדי המשרד נפגעו מגאז מדמיע ונזקקו לטיפול רפואי. מפקד משטרת ירושלים, תנ"צ יוסי

(המשך בעמוד 2)

הסת': אפשר לסיים משבר האשפוז תוך שעה אך האוצר מעכב • המערך נגד ועדת חקירה

ועידת קופת־חולים ננעלה בירושלים בבחירת נחום פסה למנכ"ל ופרופ' סירו סרוודיו ליו"ר מועצת המנהלים

חילופים בקופ"ח

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר מברך את המנכ"ל הנבחר של קופת־חולים נחום פסה. משמאל: המנכ"ל היוצא, פרופ' חיים דורון (צילום: אוס 77)

מאת רבקה הדרים, סופרת „דבר"

תוך שעה ניתן לחתום על הסכם לקיצור תורים לניתוחים ולהחזיר את הרופאים לעבודה תקינה בבתי־החולים, אולם שר האוצר מעכב ממניעים פוליטיים־אידיאולוגיים – כך טען אתמול יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד במסיבת עיתונאים בתל־אביב. הוא ציין כי דרושה התערבות מיידית של ראש הממשלה, כדי לגמור את הסחבת, שהנהיג שר האוצר, הגורמת לסבל מתמשך של החולים.

הברפלד, שקיבל על עצמו לפני שלושה חודשים משימה בלתי־אפשרית כמעט של שינוי הסכם חתום על־ידי קופת־חולים הכללית לקיצור תורים לניתוחים, סיפר אתמול, כי במגעים עם ראשי הסיבת הרופאים בבתי־החולים של קופת־חולים הצליח לבטל בהסכם החתום את כל הנקודות שלא היו מקובלות על האוצר. הניסוח החדש נותן תשובות מספקות לכל הבעיות שעורר משרד האוצר. ההסכם הוא לפרק־זמן מוגבל של 24 חודשים, ולפיו הרופאים יקבלו תשלום תמורת ניתוחים בלבד, נקבע סולם תעריפים חדש לניתוחים וגם הוסכם והוכנס לניסוח ההסכם נושא של נורמות עבודה בשעות הבוקר. הברפלד ציין, כי הוא הציג את ההסכם המתוקן לעיונו של סגן היועץ המשפטי לממשלה, עו"ד אליסוף, שקבע, כי אכן הנוסח החדש ענה על כל ההסתייגויות שהיו למשרד האוצר לגבי ההסכם הקודם, וההסכם המתוקן „בכל לחתימה". „אמרתי לשר האוצר שנהיה מוכנים לאמץ גם הסכם אחר אם האוצר יגיע להסכם עם רופאי המדינה. אנחנו מוכנים גם להעביר את ההסכם

(המשך בעמוד 2)

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

ועידת קופת־חולים ננעלה אמש בבחירת נחום פסה לתפקיד מנכ"ל ופרופ' צירו סרוודיו לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של קופ"ח.

בתום יום גדוש בדיונים, לעתים סוערים קיבלה הוועידה את החלטות הכוללות אחריות הממשלה למשבר במערכת הבריאות, התנגדות להקמת ועדת חקירה למערכת הבריאות, וכן החלטות בתחום שיתוף הפעולה בין קופת־חולים לבין ההסתדרות והרשויות המקומיות. כמו־כן קיבלה הוועידה שורה ארוכה של החלטות שהתקבלו בדיוני ועדות המשנה בתחום הרפואה הראשונית, הרפואה המקצועית, האשפוז, תרופות, רפואה מונעת והעבודה, בתחום זכויות החברים, בתחום מעורבות החבר בקהילה והחלטות על מבנה וארגון קופ"ח.

על־פי החלטות אלה נבחרו פה אחד 101 חברי הוועד המפקח של קופ"ח וליו"ר הוועד נבחר יהודה בוקאי, במקומו של הד"ר היוצא אלי מראל. חברי הוועד בחרו את פרופ' צירו סרוודיו לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של קופ"ח, ולהלן שמות חברי המועצה הנבחרת: נחום פסה – כחבר למנכ"ל קופ"ח, משה ולדמן, מתיה ארבלי, עזרא פיק, שמואל איל, ח"כ אפרים שלום, פרופ' נתן ברייני, פרופ' ארנבר אברמוביץ', פרופ' אפרים צדקא, נירה שמאי, אהרון ישראלוביץ', ח"כ חייקה גרוסמן, צבי קניג, יוסף שרייר וכן ישנם שני נציגים של הליכוד, נציג ארגון עובדי קופ"ח, נציג ארגון רופאי קופ"ח ונציג ערבי.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, שהנחה את דיוני הוועידה, תקף

(המשך בעמוד 2)

עיקרן תחילה
- „תדיראן" זכתה במכרז ענק על הספקת מכשירי קשר לצבא ארה"ב – עמ' 3.
- 150 יפוטרו במפעל „פוספטים בנגב" ואגף המכירות בחברה ייסגר נוכח ההפסדים – עמ' 2.
- סולחה בבלא „נווה תרצה" בין האסירות הפליליות לבין עורכות „דרך הניצוץ" מיכל שווארץ ורוני בן־אפרת – עמ' 6.
- דליקה במלון „רן פנורמה" בתל־אביב – עמ' 4.

שמיר בנאום היבחרותו:

מוסקווה וואשינגטון לא יקבעו בשבילנו

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

„לכל מי שנושא עיניו בימים אלה למוסקווה אני אומר: עלינו להיות מפוכחים. גורל ארץ ישראל ועם ישראל לא ייקבע, לא במוסקווה ולא בוואשינגטון, אלא בירושלים", אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר במרכז תנועת החירות. „כולנו מעוניינים בשיפור היחסים בינינו לבין ברה"מ, אולם שיפור זה תלוי לא בנו, אלא בברה"מ. היא בלבד חייבת לשנות את התייחסותה למדינת ישראל ולאחינו בברה"מ".

שמיר אמר דברים אלה בנאום הכתרתו, עם בחירתו כמועמד תנועת החירות לראש ממשלת ישראל. שמיר אמר, כי גם לאחר הבחירות יתמוך, בעקרון, בהקמתה של ממשלת אחדות לאומית, אבל צריך להבטיח, שבממשלה זו הפרת הסכמים לא תהיה אפשרית.

יצחק שמיר נבחר לראש רשימת חירות לכנסת בקולותיהם של כל חברי המרכז מלבד קולו של „המתמודד" מיקה מאיר מאשדוד, אשר ביקש לשווא את רשות הדיבור. אחר כך ניגש בכבודות ליצחק שמיר, לחץ את ידו ואמר לו: „בהצלחה", ולשרלי אמר: „רחל, תשמור על יצחק".

יצחק שמיר מנחם את מיקה מאיר מאשדוד, שהתמודד נגדו על מועמדות „חירות" והליכוד לראשות הממשלה. (צילום: מאיר פרטוש / על המשמר)

שולץ יגיע 10 דקות מתום השבתת נתב"ג

מאת אריה אורה, סופר „דבר"

הנהלת רשות שדות־התעופה תנסה לקיים היום את לוח־הטיסות בסדירה, למרות שביתת המהנדסים, ההנדסאים והטכנאים הצפויה היום. עם זאת, עלולים לחול שיבושים, במקרה של תקלה, שלא יהיה אפשר לתקנה ללא אנשי המקצוע השובתים.

ביום א' צפויה שביתה כללית של עובדי הרשות במחאה על התמוטטות מערכת הבריאות. השביתה תימשך שעתיים, מ־11.00 לפני הצהריים עד השעה 13.00. שר־החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ יגיע לנמל בן־גוריון עשר דקות לאחר סיום השביתה.

הודעה על השביתה הצפויה נמסרה לכל חברות־התעופה הזרות, שהיא תגרום רק שיבושים קלים.

האמר מקים בסיביר תשלובת של פלאסטיק

מוסקווה (רויטר). – איש העסקים היהודי ארמאנד האמר הודיע אתמול במוסקווה, כי חברתו, „אוקסידנטאל פטרוליום", חתמה הסכם עם ברה"מ להקמת מפעל ענק לתוצרי פלאסטיק במערב סיביר. הוא סירב להעריך במדויק את עלותו הכוללת של הפרויקט, אך אמר, שזו תהיה דומה לעלות עיסקת הענק הקודמת שלו עם ברה"מ, שהיקפה שישה מיליארד דולאר.

האמר, שהוא שותף עסקי פעיל של ברה"מ זה עשרות שנים, אמר שחומרי הגלם למפעל מצויים ברובם הגדול במקום הקמתו. הוא ציין שהמוצרים שייוצרו על־ידי המפעל הסיבירי יהיו מסוג שטרם יוצר עד כה בברה"מ.

הוקמה מפלגת המרכז הדתי:

אשה – במקום השני בממ"ד הדתי החדש

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

על הקמתה של ממ"ד – תנועת מרכז דתית לאומית חדשה, שתתמודד בבחירות הקרובות לכנסת, הוכרז אמש רשמית בישיבה שהתקיימה בביתו של הרב יהודה עמיטל, ראש ישיבת הר עציון.

יוזמי התנועה רואים בה תשובה למגמת הקיצונה שחלה לאחרונה בציבור הדתי, הגורמת לפירוד, לקיטוב ולכרסום באופייה היהודי של מדינת ישראל. כיו"ר נשיאות התנועה, בת תשעה חברים, נבחר הרב עמיטל. עם חברי הנשיאות נמנים גם פרופ' שלום רוזנברג, ראש החוג לפילוסופיה יהודית באוניברסיטה העברית, הרבנית טובה ליכטנשטיין, מרצה בכירה לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בר־אילן ויועצת לשר הרווחה בנושא מעמד האשה, פרופ' שמעון גליק, דיקן הפקולטה לרפואה באוניברסיטת הנגב וד"ר דניאל טרופר, מנכ"ל ארגון „גשר". בימים הקרובים תגבש הנשיאות את הרכבה של הרשימה לכנסת, ויוחלט מי יעמוד בראש הרשימה. החלטה ראשונה שהתקבלה קובעת שבמקום השני ברשימה תוצב אשה.

هكذا من الأصل

مكان الأصل

תינוקות בזרועות אמותיהם שותפו בשרשרת הפגנות מסורבי העלייה

שליח "דבר" מדווח ממוסקווה

מאת גדעון קרץ

מוסקווה (מיוחד ל"דבר"). — סדרת הפגנות של מסורבי עלייה נערכה אתמול במוסקווה ובמרכזה הפגנה ראשונה מסוגה בהשתתפות ילדים, לרגל יום הילד הבינלאומי. כ־50 נשים וכ־20 ילדים — מתינוק בן שנה וחצי בזרועות אמו ועד בן 12 — הפגינו ליד בניין "אוביר", הגוף הממונה על חלוקת אשרות.

המפגינים נשאו כרזות שונות. על כרזה של ילד קטן כתוב "אני בן ארבע, ושבע שנים מסורב עלייה" כרזה של אשה: "הצילו את נשמות ילדינו ותנו להם לחיות בארצם." אשה זקנה נשאה כרזה: "אני רוצה לחיות עם בתי", ומשפחת שוורצמן: "שלושה דורות של סירובניקים".

בתחילה דרשה המשטרה מן הנוכחים להתפזר, אך הנשים ענו, שההפגנה נערכה כחוק ושהודיעו עליה מראש לעירייה ולוועדה לזכויות האדם. המשטרה לא נהגה באלימות במפגינים, אך במקום היו אנשי "ק.ג.ב." רבים, ששיסו עוברים ושבים במפגינים וסיפקו לעתונאים השמצות על הסיבות שבגללן אין מניחים להם להגר.

בקרב קבוצות שהתגודדו במקום נשמעו קריאות "כמה שילמו כעס" ואיומים לרצח. קבוצה של אנשים שנראו כשיכורים ושהובאה, כנראה, במיוחד למקום, איימה על הנשים והילדים. ההפגנה התפזרה אחרי חצי שעה, כשחלק מן הנוכחים פנו להפגנה היומית ליד ספריית "לנין".

השלטונות סגרו את מדרגות הספרייה, שם נערכו בדרך כלל ההפגנות, וערכו שם עבודות מדומות. הפועלים במקום השתמשו בצנורות כיבוי שפלטו גאזים וקיטור לכיוון המפגינים, בתוכם ילדים. חלק מן המפגינים לבשו מסיכות צלילה. בהפגנה שלישית שנערכה בשעות הבוקר ליד בניין הסובייט העליון לתמוך בנטאליה סמרנוביץ', שנמנע ממנה להצטרף לאחותה ולבעלה בישראל, היתה האווירה מתוחה הרבה יותר, ואנשי הבטחון וקבוצות מוסתות ניסו לדחוף את המפגינים, אבל אורחים רוסים רבים היו במקום, בתוכם גם אנשי אופוזיציה, ואלה התערבו לטובתם, והגנו עליהם מפני התוקפים.

במסיבת עתונאים שנערכה בשעות הערב מסר דובר המסורבים ולאדימיר מישקוב, כי לפי סטטיסטיקה שהם ערכו, רוצים 250,000 יהודים להגר מברה"מ. הם אמרו, כי מתחילת השנה נעצרו 700 איש בהפגנות. במשך ימי הוועידה לא ערכה המשטרה כל מעצרים בקרב המפגינים והניחה להפגנות להתקיים.

35 קיבלו אישורי יציאה

מספר משפחות מסורבי העלייה שקיבלו אישור יציאה מברה"מ במהלך ועידת הפסגה במוסקווה, הגיע ל־35. רשימת שמותיהם נמסרה אתמול על־ידי הסובייטים לעוזר שר־החוץ האמריקאי ריצ'ארד שיפטר.

מנהיגי ה"סירובניקים" אומרים כי יש עוד לבדוק את הרשימה הזאת עם משרד ההגירה. לדבריהם, לפחות חלק מן המשפחות המופיעות ברשימה אינן ידועות למשרד ההגירה כמי שקיבלו אישור יציאה.

עד כה לא הצליח שיפטר במאמציו להשיג אישור יציאה ליולי קושרובסקי.

ועדת הכספים

(סוף מעמוד 1)

בדירקטוריון הבנק הוחלט לפטרם על רקע מעורבותם במסירת המידע המוטעה, בעוד שיו"ר הבנק נאבק כדי למנוע את פיטוריהם ונאלץ להשלים עם פרישתם, לאחר כתיבת תזכירים שהגנו עליהם.

העלות הכוללת של הסכמי הפרישה של בכירי הבנק שהוצבה בחוזים האישיים הסתכמה ב־85 מיליון ש"ח. הנהלת הבנק הנוכחית פעלה להקטנת העלות ל־61 מיליון ש"ח, כאשר לגבי 22 מיליון ש"ח, קיים עדיין ויכוח משפטי בין הבנק ליפת ורדיך. מלוא 61 מיליון ש"ח הופרש בספרי הבנק, לאחר שהתגלה כי ההנהלה הקודמת הפרישה סכום לא משמעותי בסעיף זה.

הדיווח המקורי שמסרה ההנהלה בעידן יפת על עלות הסכמי הפרישה הסתכמה ב־5 מיליון דולאר בלבד (כ־8 מיליון ש"ח). אתמול התברר כי גם הסכום של 85 מיליון ש"ח, אינו מייצג את העלות המלאה של הסכמי הפרישה. הסכם סודי עם בעלי החוזים האישיים הבטיח להם הצמדה לשכר הממוצע במשק מעל להצמדה המדדית וכמו כן גילום של תשלומי הפרישה, מאחר שהקרן בה נצברו כספים אלו לא היתה מוכרת לצרכי מס.

בבנק לאומי גורמים הגילויים החדשים לתסיסה גדולה בקרב העובדים.

גורבצ'וב

(סוף מעמוד 1)

אחרים, שרק הוזכרו בהודעה המשותפת. בהודעה נאמר, כי נותרו חילוקי דעות בין שני המנהיגים וכי יש להמשיך בדיונים בכל הדרגים, כדי לעזור לצדדים להגיע לפתרון. אך מיכאיל גורבאצ'וב מצא לנכון להרחיב בנושא המזרח־התיכון. במסגרת מסיבת העתונאים שלו הוא התייחס לנושא זה לא פחות משלוש פעמים בתשובה לשאלות כתבים ערביים. בתשובותיו הוא התאמץ להוכיח "ריאליזם ואיזון" במדיניות ברה"מ כלפי ישראל והעולם הערבי.

למרות שהשאלות היו עויינות הקפיד גורבצ'וב להדגיש את גישתה החיובית של ברה"מ לישראל וכן את ההסכמה בקשר למסגרת הוועידה, שהושגה לדבריו, בין ארה"ב וברה"מ. גורבאצ'וב אמר, כי יש התקרבות בכמה עמדות והבנה ושצריך לפתור את הבעיות על בסיס ועידה בינלאומית. לדבריו, הבעיה היא עכשיו, כיצד לפרש את העמדה הזאת. זה יהיה נושא לשיחות הנוספות ולמאמץ נוסף. גורבצ'וב אמר, כי יש הבנה בין ארה"ב לברה"מ בשלוש נקודות:

● חיוניות כינוסה של ועידה בינלאומית.

● הצורך שבתוך מסגרת הוועידה ייתכנו צורות אחרות של מו"מ. גורבצ'וב הבהיר, שכוונתו לכך שהוועידה לא תוכל להיות מטריה למגעים ישירים, אך שיוכלו להתבצע בתוכה מגעים דו־צדדיים ותלת־צדדיים.

● ההסכמה שיש לבצע את כל ההחלטות הנוגעות לנושא במלואן (המדוברות על נסיגה מהשטחים וכיבוד זכויות הפלשתינים). "יש נושאים הזקוקים להבהרה נוספת והנוגעים לתוכן הוועידה", אמר, "בתשובה לשאלת השתתפות אש"ף הזקוקה לדיון נוסף". בנושא זה הצהיר גורבצ'וב: "אמרתי לנשיא רייגן, אנו איננו יכולים להחליט עבור הערבים ואנו נכבד את החלטתם. העולם הערבי הוא גדול".

גורבצ'וב הזכיר כמה פעמים את זכותה של ישראל לבטחון. "עלינו להכיר בזכותה של ישראל לבטחון ובזכותם של הפלשתינים להגדרה עצמית" אמר בהוסיפו: "לדעתי אנו נכנסים עתה לתהליך אמיתי וריאליסטי. לא אסתיר מכם עובדה נוספת. כאשר תתחיל הוועידה, ובתנאי שיהיה מדובר במסגרת אמיתית, בו ברגע נהיה מוכנים לטפל בשאלה של הסדרת יחסינו הדיפלומאטיים עם ישראל. זהו מרכיב של הריאליזם שלנו, המראה, כי אנו מתחשבים באיזון אינטרסים. יש לעם הפלשתיני זכות להגדרה עצמית, ולמדינת ישראל יש זכות לבטחון, כי לא יתכן בטחון לאחד על־חשבון בטחונו של האחר". עוד אמר גורבצ'וב, כי שני הצדדים מבינים, שיש אינטרסים לא רק של ישראל ושל הפלשתינים, אלא גם של סוריה וארצות אחרות. "אנו תומכים בפתרון פוליטי שייקח בחשבון את האינטרסים של כולם", אמר.

שמיר דוחה

(סוף מעמוד 1)

דיפלומאטיים הם אמצעי של תקשורת בין מדינות בנות תרבות בלי כל תנאים.

ועידה בינלאומית איננה מסיבת קוקטייל, היא מייצגת ומכפלת יחסים חדשים. אם זה יקרה, יתכן שיתאפשר לנו, תושבי האזור, לשבת ולנסות לגשר על הפערים ולהבטיח עידן חדש באזור — אמר ביום ד' אחה"צ מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס בטקס הענקת הקאתדרה ללימודים אירופיים ולאסטראטגיה־אמריקאיים ע"ש אליאס סוראסקי באוניברסיטת תל־אביב.

מר פרס אמר, שהוא תומך בהתקרבות בין המעצמות ובהסכם השמדת הטילים ההולך על חצי מצבור הנשק הגרעיני בעולם, כאשר ארה"ב וברה"מ משמידות תוך פיקוח הדדי סוללות טילים לטווח בינוני במערב אירופה ובגוש המזרחי.

הדובר הוסיף, כי מעצמות העל מוזנות ומחוזקות על־ידי הסכסוך המקומי במזרח־התיכון, ועליהן לעבור במדיניות של תחרות על מדינות האזור לזו של הבנה ותמיכה בתהליך השלום.

שיפטר בא להזהיר

תת־שר החוץ של ארה"ב ריצ'ארד שיפטר יוזמן מחר בירושלים על השיחות בוועידת הפסגה במוסקווה בעניין הגירת היהודים.

שיפטר ועוזריו יגיעו לישראל ישר ממוסקווה כחיל חלוץ לביקורו של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, שיבוא לירושלים רק ביום ראשון. ריצ'ארד שיפטר ייוועד עם מנכ"ל משרד ראש הממשלה ועם פקידים בכירים במשרד החוץ. הוא ינצל את הפגישות גם לדיונים על מצב "זכויות האדם" בשטחים, לקראת דו"ח שנתי שמכין משרד החוץ האמריקאי בנושא זה.

נציגי ארה"ב התלוננו לאחרונה על ההתדרדרות שחלה לדעתם ביחסה של ישראל אל תושבי השטחים, והם תובעים לתקנה.

פקידים בירושלים הדגישו, כי אין הם מצפים להישגים של ממש במהלך ביקורו של השר שולץ במזה"ת. יהיה זה הביקור השלישי במדינות האזור תוך חדשים, והוא מיועד להבהיר למנהיגי האזור כי השר שולץ דבק ביוזמת השלום שלו. יצויין, כי הנושא לא הועלה אמש כלל בישיבה השבועית של שרי מפלגת העבודה, דבר המלמד על כך שגם הם אינם מייחסים חשיבות לביקור ואינם תולים בו תקוות.

נסיגה כלכלית וחברתית קשה בגדה כתוצאה מהאינתיפאדה

מאות מהתושבים סובלים מתוצאות פגיעות הגאז; ילד מטול־כרם נהרג ביום שקט יחסית

מאת דני רובינשטיין ואריאל בקעתי
דני צדקוני, סופרי "דבר"

על סימנים קשים לנסיגה כלכלית וחברתית בגדה המערבית הצביע אמש מקור במחוזי בגדה. לבד מהירידה בהכנסות בגלל השביתות, מסתבר כי שורה של מפעלים בשטחים נקלעו לקשיים והם נסגרים. מפעל הפלאסטיק הגדול בבית־סחור הוא דוגמה לכך.

ירדו גם ההכנסות שמקבלים תושבים מבני משפחה במדינות ערב, ואחת הסיבות לכך הן ההגבלות שהטיל הממשל הישראלי על הכנסת כספים לגדה. מזג האוויר השרבי לפני שלושה שבועות פגע קשה ביבולים העונתיים של האבטיחים והמלונים וגרם הפסדים קשים נוספים לתושבים בגדה.

ילד מטול כרם

הילד מג'יד אבו ספאקה בן 12 מטול כרם נהרג אתמול לאחר ההפגנה בה יידו אבנים נערים ערביים על חיילי צה"ל. מקורות צבאיים מוסרים כי הילד נהרג לאחר שהתמוטטה עליו חבית ממחסום של צה"ל. המקורות טענו כי נערים ערביים, ובתוכם פעילים כשאביבה, ניסו קודם לכן למוטט את מחסום החביות הזה.

מקורות ערביים מסרו כי הילד ברח לאחר הפגנה שבה ירו חיילי צה"ל ובמהלך בריחתו נפל, נחבל בראשו ונהרג.

שר הבטחון יצחק רבין נפגש אמש עם ארבעה אישים ערביים מעזה בלשכתו. מלשכת השר סירבו למסור את שמות האישים בטענה שזיהויים יסכן חייהם.

השר רבין נפגש עם הערבים מעזה ביוזמתו והשיחה נמשכה כשעתיים. מקורות המקורבים לשר מסרו כי הפגישה התנהלה באווירה נינוחה והועלו בה בעיקר נושאים פוליטיים. האישים הערביים מעזה הביעו את חששם בפני שר הבטחון, שישראל תנקום בתושבי השטחים אחרי האינתיפאדה. השר רבין דחה את חששם.

זוהי הפגישה השלישית תוך שבוע שמקיים שר הבטחון ביוזמתו עם אישים ערביים מן השטחים.

פגיעות גאז

ברצועה נחשפו באחרונה לגאז מאות אנשים, ורופאי בית החולים שם הפכו למומחים, כתוצאה מהנסיון שרכשו וידיעתם עולה על זו של עמיתיהם בישראל בתחום השפעות הגאז המדמיע מהסוגים "ג.סי." ו"ס.ס.סי.", שבהם משתמש הצבא.

אנשים בריאים שנפגעו מגאז מאשפזים בבתי החולים בין 6 ל־12 שעות. השפעת הגאז על חולי מחלות נשימה ולב היא חמורה ביותר. במקרים כאלה הדבר עשוי לעורר או להחמיר התקפים של המחלה, ובמקרים מסויימים לגרימת מוות.

קצין המטה לענייני הבריאות ברצועה, ד"ר נמרוד שושן, אומר כי במחקרים שנערכו בבריטניה עולה כי הגאז אינו גורם להפלות, לפגיעה בעוברים, או לכל פגיעה פנימית בגוף. אך לעתים יכולה להיגרם לידה מוקדמת או הפלה לאשה, בשל השפעות האירוע שבו נחשפה לגאז, כגון: התרגשות, פחד, שיעול קשה וכו'.

מתוך 478 מקרים של הפלות, שנרשמו בשיא תקופת האינתיפאדה, בביה"ח "שיפא" בעזה, הצהירו 116 מהנשים כי הן נחשפו לגאז קודם להפלה. ההתרשמות הקלינית של רופאי ביה"ח היא כי רק שלושים מהן נחשפו לגאז שעות ספורות לפני הגעתן לביה"ח. עם זאת, בחודשים דצמבר עד מארס עלה מספר ההפלות בעזה ב־13 אחוז.

האוצר בער בהפגנה

(סוף מעמוד 1)

יהודאי, הודיע כי המשטרה תחקור על־מנת להביא לדין את המתפרעים.

ראשיתה של ההפגנה האלימה, שכמותה לא זכורה בירושלים שנים רבות, בשעה 9.30 בבוקר.

כ־400 עובדי המפעל התרכזו ברשיון המשטרה במגרש החניה של משרד האוצר, כדי למחות על הסחבת במו"מ שנקט, לדבריהם, האוצר בקשר לפיצויים למפוטרים.

בחזית דלת הכניסה למשרד נצבו מאחורי גדרות עשרה שוטרים בפקוד קצין. המפגינים החלו לשרוק ולדפוק ברעש מחריש אוזניים על חלקי מתכת. לפתע, הם פרצו את הגדרות ותוך שניות הקיפו את השוטרים. אחד מן המפגינים זרק שני רימוני עשן צבעוניים.

למקום הוזעקה תגבורת אך השוטרים נלחצו לקיר כשהמפגינים דוחפים אותם ומשליכים לעברם ביצים.

במהומה שנוצרה נפתחה פתאום דלת הברזל של המשרד. המשטרה טוענת כי מישהו מבפנים "עזר" לפתוח אותה. אולם קציני הבטחון של משרד האוצר הכחישו וטענו כי הדלת נפתחה לאחר שהעובדים טלטלו אותה בתנופה והבריח השתחרר.

בניסיון לפזר את המפגינים השליך פקד יוסי לביא רמון גאז מדמיע. הגאז החל להתפזר וגם הקצין עצמו נפגע ופונה לבית־החולים.

הגז לא הרתיע את המפגינים אשר גלגלו עגלת אשפה גדולה ונגחו את דלת הכניסה הפנימית שזגוגיותיה התנפצו לרסיסים.

כמה עשרות עובדים דלגו מעל השוטרים חסרי האונים והחלו לדהור לאורך המסדרון בו ממוקמים משרדי חשב המשרד. הם שברו רהיטים ועציצים, נפצו זגוגיות ואף איימו על העובדים. הפאניקה במשרד היתה רבה, עובדים רבים נמלטו לקומות הגבוהות מפחד המפגינים, שחלקם היכו בסורגות עץ על הקירות והדלתות, והשפעת הגאז.

המהומה היתה רבה. עובדים התרוצצו מבוהלים בין הקומות, חלקם עלו לגג לנשום אוויר צח.

בחוץ הפכו בינתיים העובדים עגלת אשפה והציתו את תוכנה.

השוטרים הפרשים, החלו לדחוף את המפגינים לעבר שדרות קפלן תוך שימוש בכוח ובגאז מדמיע. לפתע נראה אחד המפגינים משליך אבנים על השוטרים. תנ"ץ יהודאי זינק עליו ויחד עם שוטר נוסף עצר אותו.

הרוחות התלהטו והחלו התכתשויות עם השוטרים. במהלכן נפצעה קל אשה. במהומה נפגעה גם ניידת משטרה.

מד"א הזעיק למקום שבעה אמבולנסים שהחלו לפנות נפגעים רבים מרימוני הגאז. כמה נזקקו לחבישה מחבטות שספגו מסוסים ומאלות.

לאחר מו"מ עם תנ"ץ יהודאי הם נאותו לעלות לגן הכנסת והובטח להם כי הם ישוחררו בתום החקירות.

במשרד האוצר החלו בינתיים העובדים לנקות את שברי הזכוכית ולתקן את הנזקים שנאמדים באלפי ש"ח "כמה עשרות בריונים נקטו מעשי אלימות, פגעו בעובדי מדינה מסורים והשחיתו רכוש" כך הגיב מנכ"ל האוצר ויקכוד מרידה "אלה הם מעשים חמורים ביותר שאין להם מקום במדינת חוק".

הוא הסביר כי המו"מ עם העובדים נקלע למבוי סתום, משום שהם הציבו דרישות שהאוצר אינו יכול לעמוד בהן. "המעשים שנעשו היום לא מוסיפים לא לכבודו של העובד ולא לכבודו של המפעל, זה לא יקל על המאבקים למצוא קונים למפעל אחרי שמציגים להם תעודת זהות כזו".

תנ"ץ יהודאי התחרש בתום הארוע על כך שהמשטרה הפעילה כוח מופרז. "אלו לא התפרצו העובדים, הם לא היו נכנסים פנימה" אמר.

יו"ר ועד העובדים משה לוי לא מיהר לגנות את מעשיהם של אנשיו.

ההסת': אפשר ליישם

(סוף מעמוד 1)

בכנסת כחוק, דוגמת הסכם לקיצוב הנשק, ותוך 24 חודשים ההסכם יהיה כמל" — אמר הברפלד.

לדברי יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, ההסכם המתוקן הונח על שולחנו של שר האוצר כבר לפני כמה שבועות, אולם שר האוצר מתנה עתה את אישורו במסירת הביצוע של המבצע לקיצור תורים לניתוחים לידי חברה פרטית. הברפלד הסביר, כי ההסכם כפי שנוסח גם על דעת משרד האוצר, ניתן בהחלט לביצוע במסגרת מערכת יחסי העבודה הקיימת במערכת האשפוז הציבורית ורצונו של שר האוצר — לכפות חברה פרטית על המערכת הציבורית ועל קופת־חולים — תואם את האידיאולוגיה הפוליטית והחברתית של נסים. אידיאולוגיה זו מנוגדת לחלוטין לאינטרסים המובהקים של ציבור העובדים בישראל ושל חברי ההסתדרות הכללית, המבטחת יותר מ־80 אחוז מכלל האוכלוסיה — אמר הברפלד. לדבריו, לא יעלה על הדעת שבבתי־החולים של קופת־חולים הכללית יועסקו העובדים בשעות אחר הצהריים על־ידי חברה פרטית. יש בכך עיוות חמור מאוד של כל התפיסה שעליה מושתתת מערכת יחסי־העבודה הקיבוציים בישראל. אם שר האוצר רוצה בחברה פרטית, שהחברה תמצא לה כוח עבודה ותפעיל את המבצע, אבל לא במתקנים שלנו" — אמר הברפלד.

הברפלד האשים את שר האוצר ברצונו להגשים את האידיאולוגיה שלו במחיר ההתמוטטות של המערכת הציבורית. "שר האוצר הפך לאיש־עליון במדינה, אדם כל־יכול שסוגר את ברזי התקציבים ומטיל אימה ופחד על כל המערכת". מערכת הבריאות נמצאת בשעת חירום ובשעה כזו צריך להתערב ראש הממשלה ללא דיחוי, לטענת הברפלד.

אין ניתוחים

העיצומים במערכת הבריאות מתרחבים. עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים החליטו אתמול, כי הגזברות בכל בתי־החולים לא תוציא היום ומחר צ'קים לספקים. עובדי הגזברות יתייצבו לעבודה, אבל לא יעבדו. החל מליל־שבת עובדי התחזוקה לא יתייצבו לעבודה עד יום ראשון בבוקר ולא יהיו הסעות. החל מליל שבת ועד יום ראשון בבוקר ייעדרו מהעבודה גם עובדי הנקיון. בכינוס ועדי עובדי בתי־החולים הממשלתיים, שנערך אתמול בוועד הפועל של ההסתדרות, הוחלט, שלא יהיה מנוס מהשבתה כללית אם העובדים לא יקבלו תשלום עבור שעות עבודה נוספות, עליהן החליטה ועדת הבעקב כדי להבטיח החזרת בתי החולים למצב תקין בעקבות שביתת העובדים.

1,000 עובדי המעבדות בשירותי הבריאות הממשלתיים הודיעו אתמול שיחדשו את עיצומיהם אם תוך ימים ספורים לא תיפסק הסחבת, שנוקט האוצר לגבי פתרון תביעותיהם.

בבתי־החולים הממשלתיים והעירוניים בוטלו כל הניתוחים האלקטיביים עד סוף השבוע ומבצעים רק ניתוחי חירום, ניתוחים להסרת גידולים ממאירים. בבתי־החולים של קופת־חולים נגברת הבוקר שביתת הרופאים, שהונהגה בזיכיים של ועידת קופת־חולים, ומבצעים העיצומים. מבצעים רק ניתוחים דחופים, מרפאות החוץ, המכונים ואשפוזים סגורים. רופאי המדינה ורופאי בתי החולים של קופת חולים יבצעו הפעלת ההסכם לקיצור תורים לניתוחים.

20 מיליון דולאר הפסד בתשעה חודשים:

ב'פוספטים בנגב' — 150 יפוטרו ואגף המכרות של החברה ייסגר

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

המנכ"ל החדש של חברת "פוספטים בנגב", אלוף (מיל.) עמנואל סקל, יזם שורה של צעדי ייעול דראסטיים, לנוכח המאזן שפורסם באחרונה לחברה לתשעת החודשים האחרונים של שנת 1987, המורה על הפסד (לפני מס) בשיעור של כ־20 מיליון דולאר.

בהוראתו של סקל, נסגרה חטיבת המכרות של החברה, וחלק מעובדיה והציוד שבתוכה נוידו ופוזרו בין מפעלי החברה בנגב. בעקבות פירוק החטיבה הוליט מנהלה, ישראל בק, לפרוש מהחברה. נודע כי צפויה פרישת עובדים בכירים נוספים מהחברה.

בעקבות הפסדים כבדים בחברה בשנים האחרונות, פוטרו מהעבודה עשרות עובדים וכ־150 עובדים נמצאים בשלב של פרישה מרצון, לאחר שקיבלו מהחברה פיצויים מוגדלים. במסגרת תכנית ההבראה וההתייעלות, שטרם גובשה סופית, יזם מנכ"ל החברה שורה נוספת של צעדים, שחלקם מתבצעים בימים אלה. בשלב ראשון, פוטרו כ־50 עובדים קבלניים המועסקים בחברה, מחלקות נסגרו ואוחדו, וחלק מהציוד המיכני שהיה ברשות החברה מוצע היום למכירה.

מנכ"ל החברה נפגש בימים האחרונים עם מזכיר מועצת פועלי דימונה, יוסי בוסקילה, והביא לידיעתו את פרטי תכנית ההתייעלות. המזכיר אמר כי הוא תומך עקרונית בתוכנית, אולם הטעים כי לא יתן ידו לפיטורי העובדים הוותיקים בחברה.

מהנהלת קונצרן "כימיקלים לישראל" נמסר בתגובה כי הנתונים הכלולים בידיעה זו נכונים, להוציא הנתון המתייחס למספר העובדים הפורשים מהחברה. "לכל היותר", נמסר מהנהלת כי"ל, "מדובר בעשרות עובדים, אבל בוודאי שמספר לא מגיע ל־150 איש".

נורית שניט — פרקליטת מחוז המרכז

מאת טובה צימוקי,

שר המשפטים אברהם שריר החליט למנות את נורית שניט לפרקליטת מחוז המרכז. שניט באה במקומה של עדנה ארבל, שמונתה כשופטת בית המשפט המחוזי בתל־אביב.

לקראת בחירת מועמדי מפלגת העבודה

היום דיון על הצעת בר־זוהר לסמן 8 עד 10 בכל עשירייה

מאת יקיר צור, סופר "דבר"

הצעתו של ד"ר מיכאל בר־זוהר לשינוי תקנות הבחירות לדירוג המועמדים, שיאפשר סימון של שמונה עד עשרה מועמדים לכל עשירייה, במקום שמונה כיום, תועלה לדיון בלשכת מפלגת העבודה, המתכנסת היום, כדי לאשר את תקנון הבחירות לסיבוב הבא. בישיבה יידון גם המועד בו חייבים המועמדים להצהיר על העשירייה בה הם מבקשים להתמודד.

ככל שמתקרב מועד הבחירות לעשיריות, מתחילה להתבהר תמונת המתמודדים בעשיריות השונות. נראה כי בעשירייה הראשונה יתמודדו כל שרי מפלגת העבודה, ועמם מרבית חברי הכנסת. כל שרי מפלגת העבודה הקימו מטות פעולה אישיים, והם נערכים לקראת ההתמודדות על העשירייה הראשונה, עליה יתמודדו כ־18 איש. במשך השבוע נערכו גישושים ראשונים בין החוגים והמחנות השונים, בנסיון לגבש הסכמי תמיכה הדדיים, אולם ההערכה היא, שרק בימים האחרונים שלפני ההתמודדות, כאשר תתקבל תמונה ברורה מי מתמודד ובאיזו עשירייה, ניתן יהיה לגבש "דילים". בתגובה על ידיעה על הסכם תמיכה שהושג בין שלושת ראשי המחנות הגדולים, אמר מזכיר מחוז חיפה, דב גרינקל, כי הסכם כזה כלל לא הושג.

יו"ר המוסד לביקורת של מפלגת העבודה, עו"ד חיים קמחי, דן אתמול בעתירתו של ד"ר קותי שרעבי נגד ועדת הבחירות, אשר החליטה על הוצאתו מהרשימה כדי לאפשר את כניסתו של המועמד הדרוזי, סאלח טריף. במהלך הדיון העלו העותרים טענות נוספות, שלא היו כלולות בעתירה המקורית. לעותרים ניתנה ארכה עד היום בצהריים, להחליט האם ברצונם להוסיף לעתירה טענות נוספות. אם לא, תינתן ההחלטה בתחילת השבוע הבא.

ועידת

(סוף מעמוד 1)

בחריפות את מדיניות האוצר ביחס למערכת הבריאות, שיבח את הרפואה הציבורית וחשיבותה הלאומית וכן בירך על ההתארגנות המחודשת של קופ"ח. המנכ"ל קיסר תקף בחריפות גם את ח"כ יעקב שמאי בעקבות דברים קשים שהשמיע האחרון על קופ"ח.

יו"ר מועצת המנהלים, פרופ' סרוזירו, אמר מייד לאחר הבחירה, כי קופ"ח עומדת כעת בפני משימה לאומית קשה, והוא הזהיר כי אם מערכת הבריאות לא תעלה על דרך המלך "הרי שכל המפעל הגדול של הרפואה הציבורית הוא בסכנת כלייה".

המנכ"ל פסה אמר, כי כבר הבוקר יתכנסו ראשי האגפים של קופ"ח, כדי לפעול מייד להחזרת המערכת לתפקוד נורמאלי, תוך נסיון לזרז את המו"מ עם הרופאים. הוא הוסיף, כי יש לדאוג למשאבים לקופ"ח בלי לתת לממשלה לברוח מאחריותה, ואמר כי קופ"ח תומכת בקביעת דמי מחירים ריאליים לשירותי הבריאות, לרבות דמי האשפוז.

בית־הספר המקיף אורט עמק חרוד, תלמידיו, מוריו ועובדיו, מתאבלים על מותה של

רבקה רימון

מחנכת ומורה ותיקה בבית ספרנו.

תנחומינו לבני המשפחה ולבית קיבוץ עין־חרוד איחוד.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור

גוש 6204 חלקה 85 רח' הפודים מס' 48 דהיינו הקלה 10% בקו בנין אחורי.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו

נלי ינאי

ההלוויה תתקיים היום יום חמישי י"ז בסיון תשמ"ח 2.6.88 בשעה 16.00

המשפחה ובית השיטה

אלמקס משחת השיניים יעילה פי 3 במניעת עששת

תורמת בתי מרקחת

תל־אביב: שחר (ברנדס) מקס 27 — 441449; בנה ישראל — בנה ישראל 11 (פינת קרן קיימת לכבר כבריש) — 226545

חיפה: בירוני — הרצל 29 — 668596; פתח־תקוה: קופ"ח כללית — חיים עוזר — 905271; בת־ים: גני בת־ים — הנביאים 3 בת־ים 5515671

אלמקס מיוצרת ע"י טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ ברשיון GABA שוויץ

לח' מאיר הרלינג

אתך באבלך על מות

אחותך ז"ל

בנק מסד בע"מ
ההנהלה והעובדים

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות תורנות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל: טלפון 03־433300 בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה — אזור תל־אביב: רחוב בר כוכבא מס. 49 — טלפון 03־284649 בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00, בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00, שבתות וחגים — מ־15.00 עד 21.00. אזור חיפה: רחוב הגפן 26 קומה ג' — 04־523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

ערן: עזרה ראשונה נפשית בתל־אביב — 03־5461111; קו לילדים ונוער — 03־261113; ירושלים — 02־227171; חיפה — 04־672222; נתניה — 053־335316; כרמיאל (גליל) — 04־988410; כפר־סבא — 052־913999; באר־שבע — 057־418111.

קו פתוח — אוזן קשבת לילדים ובני נוער בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

נעמת — ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 — 03־235922

קו פתוח לקטינים 02־690685

האגודה לזכויות האזרח בישראל — סניף תל־אביב — בן יהודה 146 טל': 239207 בימים א' — ה' 3 — 9

ארגמן תעשיות בע"מ

הודעה

אגרות החוב 1983־1990 (סדרה 2) רשומות על שם סכום נקוב כולל של 3,000,000 דולר של ארצות הברית נושאות רבית משתנה שתיקבע בעד כל 6 חודשים מראש.

הרינו להודיע בזה כי הנאמן לאגה"ח הנ"ל קבע כי שיעור הריבית שתשאנה האגרות הנ"ל לתקופת הריבית 31.5.88 — 30.11.88 הינו 7% לשנה (שבעה אחוז לשנה).

בפקודת מועצת המנהלים
ל. הלפרין
מזכירת החברה

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב רח' שינקין 45, ת.ד. 199 מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032

סניפים: ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאיה קומה ג' טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 642111־2־3, מ 33104

קרא מחר ב ידיעות אחרונות

• יצחק שמיר: בפעם השלישית — בינה ברזל
• ראיסה: גברת עצמאית מאוד — שירות "טיימס"
• תחקיר: כך זורם הכסף הגדול למפלגות הגדולות — ענת טל־שיר, רונית ורדי
• חשש שנים בכלא סובייטי (ב'): שבעתי רעב מן זרים — נתן שרנסקי
• מיכה ינון: פרש מרשת השידור — חיים שיבי

• אורלי אזולאי־כץ על העיסקות הסודיות של נבחרי הציבור • אדם ברוך על יורם רוזן • אסף דיין על יום בנמל התעופה ב"ג • ספדר פרי על סוריה עכשיו • צבית ריבסר על "בוסי בגבעתיים" • יונתן ראובני על קדשמן בנירוביה

• בתיה ברזאן שירתה לפני במבה, עוזבה לגור הארץ — יגאל סרנה

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת וזיוה יריב

במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: יונה הדרי־רמג מראיינת את המשוררת שירה אב דאוד • לקראת שבוע הספר: דו־שיח עם אנשי יחסי־ציבור של הוצאות הספרים • יעל זיידמן בפתח־דבר עם הסופר בעוני הללי

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה)

מחירים מרביים למספוא

(מס' 13) התשמ"ח — 1988

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7(א) (1) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ה־1985, אנו מצווים לאמור:

1. בצו זה "מע"מ" — מס ערך מוסף כמשמעותו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו — 1975.
2. המחיר המרבי בשקלים חדשים לטון מספוא בתפזורת, המפורט להלן בטור א' יהיה כמפורט לצדו בטור ב':

טור א — סוג המספוא	טור ב — המחיר לא כולל מע"מ
כרדום	190
שעורה	186
תירס	206
כוספת סויה — 44% חלבון	505
סובין חיטה	165
שמן כופסטוק	600
גרגירי חיטה מיובאים למספוא	199
תירס גמול גבעים גרוס	200

3. צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למספוא) (מס' 12) התשמ"ז — 1987 — בטל.
4. תחילתו של צו זה ביום י"ז בסיון התשמ"ח (2 ביוני 1988)

משה ניסים
שר האוצר

אריה נחמקין
שר החקלאות

מצרים מבטלת הסחבת – רוצה בהחזרת פליטי 'קנדה' במהרה

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בחוזים

מצרים, שעיכבה עד כה את ביצוע שלב ב' של החזרת תושבי שכונת הפליטים „קנדה" מהחלק המצרי של העיר רפיח לחלק הפלשתיני שלה, בעיקר מטעמים של השתתפות כספית בתהליך – מתעניינת עתה בהחזרתם המהירה.

כידוע, הוכנה על-ידי המינהל האזרחי בתל א-סולטאן, שבעיבורי רפיח, תשתית לקליטת 7,000 תושבי השכונה, שלהחזרתם ארצה מתנגדים מתיישבי הרצועה וגורמים נוספים. זאת, למרות שהממשלה קיבלה החלטה חיובית בקשר לכך על-פי הסכם השלום עם מצרים, שבעקבותיו נותקו תושבי השכונה מארץ לא להם.

על-פי ההסכם הם היו צריכים להישאר בשכונה עד לסיום בנייה בתיהם בשיטת „בנה ביתך", ורק אחר-כך לעבור אליה. כעת בודקים בישראל אם להיענות לבקשה המצרית בתקופה זו, כשהדבר עשוי לגרום לאי-שקט באיזור, בין היתר בשל התנגדות צפויה של גורמים ישראליים בשטח ובמישור הפוליטי, לצעד כזה בתקופה זו וכן גם בשל התנאים הבלתי מתאימים השוררים עתה ברצועה לביצוע פעולת שיקום כזו.

4 ימים ב־1972 סעד אסיר ציון את ראול ואלנברג בהרי אוראל

(ע). – אסיר ציון אברהם חיימובסקי סעד את ראול ואלנברג במשך ארבעה ימים בבית-חולים של כלא סוורדלובסקי בהרי אוראל בשנת 1972 – מסרה אתמול הוועדה להצלת ואלנברג בירושלים.

בהודעת הוועדה מובאת עדותו של חיימובסקי, מקוזק, שנאסר באשמת ציונות. הוא סיפר, כי כאשר אושפז בבית-החולים של כלא סוורדלובסק, הוא סעד והאכיל בדיישה אדם ששכב ערום למחצה על מיטה לידו. לדבריו, החולה שאותו סעד היה ראול ואלנברג, ששכב עם בטן נפוחה מגוולים. בתחילה חשב חיימובסקי, כי החולה הוא יהודי ממוצא אשכנזי, מאחר שדיבר רוסית במבטא גרמני כבד.

חיימובסקי סיפר לחולה, כי הוא נאסר על היותו ציוני. החולה אמר, כי הוא ראול ואלנברג, בן למשפחת אצולה בשוודיה, שהיה מזכיר בשגרירות השוודית בבודאפשט בשנים 5־1944. הוא מסר מסמכים מזוייפים לידי 50,000 יהודים בהונגריה והציל אותם בכך ממחנות ההשמדה הנאצים. הוא נתפס ונאסר על-ידי הרוסים בינואר 1945, כאשר הצבא האדום כבש את בודאפשט.

במשך ארבעה ימים, סיפר אברהם חיימובסקי, הוא שכב לצידו של ואלנברג ושוחח עמו. לדבריו, הסוהרים נתנו לוואלנברג גלולות, אבל אלה לא עזרו לו במחלתו. חיימובסקי למד לאחר מכן, כי הרוסים טענו שוואלנברג מת מהתקף לב בכלא ב־1947, אבל הוא ידע, כי הסיפור הזה איננו נכון, מאחר שהוא עצמו עשה לידו ארבעה ימים בכלא, 25 שנים לאחר אותו התאריך.

לדברי חיימובסקי, סיפר לו ואלנברג, שהרוסים אסרו אותו עקב עזרתו ליהודים. מאז שנאסר עבר במחנות מתחת לפני הקרקע, ובאחרונה נשלח למחנה האסירים הידוע לשמצה באי וראנגל ליד אלסקה, שם קיים מגע עם אסיר ציון יפים משינסקי בשנים 62־1960.

חיימובסקי סיפר עוד, כי ואלנברג נתן לו תמונה קטנה עם דיוקן, אולם כאשר הוא, חיימובסקי, יצא מבית-החולים, הסוהרים חיפשו אצלו, והוא נאלץ לבלוע את התצלום.

לדברי חיימובסקי, אמר לו ואלנברג, שבסופו של דבר הוא יגיע לישראל וביקשו לומר לאנשים שם, כי הוא בחיים.

אנשי „ק.ג.ב." בכלא הזהירו את חיימובסקי שלא לדבר עם ואלנברג, אולם הוא המשיך לשוחח עימו בלחש.

הוועדה להצלת ואלנברג אומרת בהודעתה, כי עדותו של חיימובסקי, כיום בן 69, עודדה אותה בתקווה, כי ואלנברג עדיין בחיים ושהיא תמשיך במאמציה להצילו ולשחררו מן הכלא.

אמש בפסטיבל ◦ אמש בפסטיבל ◦ אמש בפסטיבל

האופרה של פרנקפורט מעלה את „אותלו" לוורדי בנצוח ברתיני

בפילהרמונית: שלושה מוסיקאים מהגוש המזרחי – בעונה הקרובה

מאת ישראל רליות, סופר „דבר"

שלושה מוסיקאים חשובים מהגוש המזרחי יופיעו בעונה הבאה עם הפילהרמונית הישראלית: המלחין הפולני הנודע ויטולד לוטוסלבסקי, שינצח על תוכנית מיצירותיו בסדרה למנויים, והמנצחים קורט מאזור וקורט זנדרלינג ממזרח-גרמניה.

ביקורו של לוטוסלבסקי הוא תוצאה של סיור התזמורת הישראלית בפולין, בנובמבר שעבר. (כסולן בקונצרטים שלו ינגן הכנר הפולני קז'ישטוף יקוביץ). זנדרלינג שהוא יהודי ונחשב לאחד מגדולי המנצחים בזמננו, יופיע זו הפעם הראשונה עם התזמורת, וינצח על יצירות משל בטהובן, בארטוק ושוסטאקוביץ'. על כך מסרו אתמול חברי הנהלת הפילהרמונית במסיבת עיתונאים, לרגל חידוש כרטיסי המנוי לעונה הבאה.

בין המנצחים, עומדים להופיע גם ג'יימס לוין וכריסטוף פון דוהנאני, שביטלו את ביקוריהם בעונה שעברה בשל מולח התזמנו. שוב על-פי בקשתם וביוזמתם. ברשימת המנצחים גם שארל דוטואה, ליאונרד סלטקין, ליאונארד ברנשטיין והמנהל המוסיקלי של התזמורת זובין מהטה וכן הישראלים דוד שלום, מנדי רודן, נועם שריף וזאב דורמן. בין הסולנים: הכנרים מידורי (מיפאן) שלמה מינץ, יצחק פרלמן, ויקטוריה מולובה והפסנתרנים מאריי פרהיה, ולדימיר פלצמן, עמנואל אקס ופיטר פרנקל.

במהלך העונה המגוונת שולבו גם שלוש יצירות סימפוניות מאת המלחין הישראלי עדן פרטוש, בניצוח מהטה ודוטואה, שתוקלטנה לתקליטור (קומפקט דיסקט), שיופק בסיוע קרן תל-אביב לספרות ולאמנות. במחירי הכרטיסים תחול עלייה של 27 אחוז, הנובעת, לדברי הנהלת התזמורת, מעליית המדד ומהתייקרות שבהבאתם של מוסיקאים מן השורה הראשונה להופעות בארץ. נציגי התזמורת הדגישו כי התמיכה הציבורית בפילהרמונית הולכת וקטנה מעונה לעונה ומסתכמת כיום בכשמונה אחוז מתקציבה.

התזמורת תקליט גם שורה של יצירות לחברות תקליטים בין-לאומיות, ובאוגוסט הקרוב תצא לסיור בפסטיבלים בארה"ב. בתקופת סיורה בדרום-אמריקה, באביב הבא, תמלא את מקומה בסדרות למנויים התזמורת הסימפונית של רדיו פראנקפורט, בניצוח אליהו ענבל.

◦ היום בפסטיבל ◦

- פו קיי ולהקת "תנועה אקצנטרית", רבקה קראון – 20.30.
- התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצוח ליאונארד ברנשטיין, בנייני האומה – 20.30 כל הכרטיסים אזלו.
- "לה פוליה דה לה ספאניה", בביצוע האטריום המוסיקלי של מאדריד, מוזיאון תל-אביב – 21.00.
- "מבראשית", בביצוע "התנועטרון", אודיטוריום דוהל – 21.00.
- "הדיבוק" בבימוי אנדז'י ויידה, תיאטרון הבימה – 20.30 כל הכרטיסים אזלו.
- "צור וירושלים", הפקה משותפת של בית צבי ו"הבימה", תיאטרון הבימה – 20.30.
- "מגבר", עבודה בתנועה במעלה הר ציון – יציאה ב־16.30 מהסינמטק.
- "המפלצת", אירוע רחוב במדרחוב בן יהודה – 13.00 ו־17.00.
- "ציפורים תלויות בכיכר" – יציאה מרחבת הנרי קראון בשעה 18.45.
- "חופת הדודים", חיזיון על פי סיפור של ש.י. עגנון, רחבת הנרי קראון – 19.15.
- "הסעודה בכיכר ציון", בביצוע קבוצת סמרטוט, כיכר ציון – 18.00.
- "זהו הכל חול צילר", המיילת שליד ארמון הנציב – 17.00.
- "הלוליין מויטבסק" מחווה לשאגאל במלאת 100 להולדתו, מגדל דוד – 19.45.
- "הרציף", מופע פולשי מיה, בתחנת הרכבת – 21.00 ו־22.30.
- תזמורות נוער בגן הייאם – 18.00.
- "לקראת מחר", כינוס ירושלים לתיאטרון במכון ואן ליר.
- סדנה למחול עם פו קיי, הסטודיו של להקת תמר ירושלים – 11.00.
- אירועי רחוב במרכז המסחרי בשכונת נווה יעקב, בגנת בירוד, מופעים ועוד.

על הקרשים

מאת מירי מו

הכוריאוגראפית האמריקאית פו קיי מנסה לנתק מסורות מחול יומרניות מקובלות, אלא שהתחינה לאי-יומרנות היא יומרה נכבדת בפני עצמה.

התנועות „הלא-מקובלות" שלה פשטניות להביך, וגם הדיוטות גמורים עשויים לצפות מראש את הצעד הבא. כדי שהגיחוך יהיה מושלם – התוכנית מועלית באווירה המעוצבת באולם רבקה קראון האינטימי.

יותר מכוריאוגראפיה יש כאן יסודות של מופע-רחוב תמים למדי, רצוף כמה תעלולי ליצנות (בשילוב פדר-נבל ובלעדיהם) המעלים לעתים חיוך רחוק. אומני רחוב, בניגוד לפו קיי, ניחנו בחוש קצב ובתזמון נכון יותר. קיי מותחת את תעלולי הליצנות עד שגם הקלושה בפואנטות נטחנת עד דק.

המחול היחיד שבו אפשר לאתר עקבות כוריאוגראפיה בעלת עניין כלשהו הוא „גראפיקה סבוכה" שניכרת בו השראה מסויימת מיצירותיו של האומן אשר.

בין קטעי הליצנות המביכים האלה נדון הקהל לצפייה בשני סרטים קצרים שהפיקה וביימה פו קיי. באחד מהם נראה מחול קרשים. על הקרשים חרוט שמה של פו קיי בכל תנוחה אפשרית, ללמדכם חוסר יומרה מה הוא.

מי צריך מופע כזה בפסטיבל ישראל? הוא לגיטימי אולי כמופע בהרחבה של „היריד-תיאטרון", חינם-אין-כסף, וגם במקרה זה, תוך עריכה וקיצורים הכרחיים.

קומיות רצינית

מאת ישראל רליות

המנהל המוסיקלי של אנסמבל „אטריום" ממאדריד, גרגוריו פניאגואה (דמות של המורה למוסיקה מ„הספר מסביליה") הוא לא רק נגן מומחה בכלי פריטה וקשת, אלא גם קומיקאי מבטן ומלידה.

המאסטרו הלך תגביר הצייתנים, שלוש גברות ושני ארונים, מתייחסים ברצינות גלויה להלצות המוסיקאליות, ספק פארודיות, ספק ווריאציות ואילתורים, על מנגינת ריקוד ה„פוליה" המפורסמת.

מי שמצפה לקונצרט רשמי נכונה לו אכזבה. „פוליה" פירושה „שוטה, מטורף ומישהו שאיבד את ראשו", ואכן המבצעים מפיקים צלילים במסגרות ה„פוליה" שרובה באווירת פורים.

הם הביאו אתם מוזיאון שלם של כלים עתיקים, משוחזרים ומקוריים, בעיקר מחצי-האי האיברי. גם כלים בלעדיים „שמעולם לא היו בהיסטוריה" כדברי פניאגואה. תוכניתם במוזיאון תל-אביב עוררה צחוקים בקהל והתקבלה ביחס סובלני במחולה על אנסמבל של מוסיקה עתיקה. ומדוע לא מותר לצחוק ברצינות, אפילו בפסטיבל.

150 מיליון דולאר לשנה 15 שנה חלק 'תדיראן' במכרז צבא ארה"ב

מאת מרדיה אבנימלך, סופרת „דבר"

חברת „תדיראן" בשיתוף עם החברה הענקית „ג'נראל דיינמיקס" זכו במכרז של צבא ארה"ב לאספקת מכשירי הקשר העתידיים לצבא האמריקאי. היקף המכרז, שעבודותיו יתבצעו במשך 15 שנה, יגיע ל־4.5 מיליארד דולאר, בקצב של 300 מיליון דולאר לשנה, החל משנת 1992, בחלוקה שווה בין שתי החברות.

מנכ"ל „תדיראן" יגאל נאמן אמר כי הזכייה מהווה פריצת דרך עבור „תדיראן" והתעשייה המתוחכמת בישראל וההישג הגדול הוא של מפתחי המוצר ומשווקיו. „תדיראן" מצפה שבעקבות הזכייה יגדלו סיכוייה לקבל הזמנות למכשיר הקשר בשוקי העולם המערבי.

מערך הפיתוח של מכשיר הקשר, הנחשב למתוחכם בעולם, נעשה בחטיבת רדיו טקטי בראשות אברהם גרניט, שהיא חלק מקבוצת הקשר בראשות אלכס מילנר. המכשיר מבוסס על טכנולוגיה שפותחה יחד עם חיל הקשר עבור צה"ל והותאם למפרט שהוגדר על-ידי צבא ארה"ב.

בהנהלת „תדיראן" חגגו אתמול ב־02.00 לפנות בוקר עם קבלת ההודעה על הזכיה. ההודעה שעמדה להתפרסם על-ידי משרד ההגנה האמריקאי רק מחר הוקדמה כדי למנוע הדלפה של ההחלטה. הזכייה במכרז, שהוא הגדול שיצא אי-פעם בתחום הקשר הטקטי, תיתן ל„תדיראן" הכרה בין-לאומית. „תדיראן" השתתפה באחרונה בארבעה מכרזים גדולים, כשהמכרז הזה הוא הגדול בהם, וכפי הנראה הפרוייקט הגדול ביותר בו זכתה חברה ישראלית מעולם.

300 מיליון דולאר

מכשיר הקשר החדש של „תדיראן", שזכה במכרז האמריקאי.

הודעות פיטורים

מי שלא שותף בחגיגה הם 350 עובדי קבוצת הקשר, שקיבלו הודעות פיטורין. סמנכ"ל כוח אדם ודובר „תדיראן" דוד יחיאלי אמר ל„דבר" כי הזכיה לא תשנה את מצבה הכספי של „תדיראן" בשנתיים הקרובות, כאשר בסוף 1990 יימסרו הדגמים ובמחצית 1992 תחל האספקה בקצב מלא. על-פי דרישות המכרז ייוצר המכשיר בארה"ב ולצורך זה תקים „תדיראן" מפעל בטלהסי בקליפורניה. הציוד למפעל זה ייבנה ברובו בארץ.

קבוצת הקשר של „תדיראן" סיימה את שנת 1987 בהפסד, וההפסד הכולל בחברה הוא 999.2 מיליון דולאר, וזאת לראשונה לאחר 20 שנות רווח. בהנהלת „כור" הביעו אתמול אופטימיות לגבי ההשפעה של המכרז על רווחיות „כור" בשנים הבאות, ועל הסיכויים ש„כור" תצליח לצרף את ג'נראל דיינמיקס כשותף האמריקאי ב„תדיראן" במקום „ג'.ט.אי." שהחזיקה בעבר במחצית מניות החברה.

רבין לח"כים שקבלו על פיחות מעמדו של החוק בשטחים:

מפריע לכם שהמדיניות מצליחה ושההתפרעויות בשטחים בדעיכה

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בכנסת

שר הבטחון יצחק רבין ניסה אתמול להדוף את ביקורתם הנוקבת של חברי כנסת מסיעות השמאל על מעמד החוק בשטחים ומדיניות המעצרים המינהליים. רבין אמר כי מה שמדאיג חלק מהח"כים שהם באמת רואים את העובדה שהאלימות בשטחים דעכה, ולכן הם תוקפים את מה שהביא לצמצומה. ברוב קולות הקואליציה ירדו ההצעות מסדר היום.

בתשובה על שלוש הצעות לסדר-היום של הח"כים אמר רבין כי הקו המנחה את כוחות הבטחון הוא שבאלימות לא יושג דבר ואל מולה תפעל המערכת במלוא האמצעים המותרים על-פי החוק כדי להביא לרגיעה. בהתייחסו למעצרים המינהליים אמר רבין כי אלה תקפים גם על-פי האמנות הבין-לאומיות. המעצרים המינהליים יכולים עקרונית לעבור ביקורת של בג"ץ או ועדות ערר. באשר למצב בתי המשפט בשטחים אמר רבין, כי נעשים מאמצים לצמצם את התקלות שאירעו, וכי יש ייעול במערכת. הוא מתח ביקורת על עורכי הדין בשטחים, שעקב שביתתם נמנע ייצוג עצורים בבתי משפט. מתקני הכליאה, אף הם אליבא דרבין, עומדים בנורמות. הם פתוחים לביקור משפחות, לביקורת הצלב האדום ולסיקור של כלי התקשורת. „הטענה, כי העצורים נתונים במכבנ, אין לה על מה לסמוך", הדגיש רבין. לדבריו, הרגיעה הושגה על-ידי שילוב של שלושה אמצעים: נוכחות ופעילות צבאית, הפעלת מערכת ענישה והאמצעים מינהליים.

מציעי ההצעות הציגו לעומת זאת תמונה שחורה על מדיניות החוק בשטחים. ח"כ דדי צוקר מ„רצ", שדיבר על מערכת המעצר בשטחים, אמר כי התוצאה העיקרית של ההתקוממות בשטחים עניינה השינוי שנכפה על משטר מדינת ישראל. לדבריו, לקשר השתיקה שותפה גם המערכת המשפטית. הוא קבל על מצב זכויות האזרח בשטחים. „מדינה שיש בה מעצרים מינהליים איננה יכולה לטעון שהיא מדינה דמוקראטית במובן האמיתי של המלה", אמר וציטט מדברי מנחם בגין בגנות קיום מעצרים מינהליים בישראל.

ח"כ מוחמד מיעארי מהרשימה המתקדמת, שדיבר על מצב הנכים שנפגעו בהתקוממות, אמר כי אין דיווחים על מצבם האמיתי. לדבריו, מאות נכים, ביניהם כאלו שאיבדו את מאור-עיניהם, קטועי גפיים ומשותקים – מופקרים לגורלם ללא טיפול ובלי אמצעי שיקום. הוא גינה את הממשלה על סירובה ליטול אחריות לטיפול ולשיקום הנכים. הוא ציטט את הראיון ב„דבר" עם מארסל ניניו, שניתנה את ההתקפה על עורכות העתון „דרך הניצוץ". אם ליחס כזה זוכות אסירות יהודיות, ועודן לפני משפט – קל לתאר לאיזה יחס זוכים אסירים פלשתינים. אף הוא דיבר על יצירת שתי מערכות משפט בתוך הקו הירוק, לערבים וליהודים.

חוק יהודה ושומרון

סגן השר רוני מילוא הביע תקווה, „שבעזרת השם, אחרי הבחירות נשב כולנו סביב שולחן הממשלה ואז נעביר את הצעת החוק, שבמהותה עוסקת בריבונות ישראל ביהודה ושומרון". מילוא הוסיף: „אני חייב להודות, כי על-פי השקפת עולמי אני רואה את ההצעה בחיוב והדברים משקפים גם את עמדתי". מילוא התייחס להצעת חוק שהעלתה ח"כ גאולה כהן מ„התחייה", שעיקרה החלת הריבונות הישראלית על יו"ש וחבל עזה. לעת עתה, הוסרה ההצעה.

יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי, מוסיף: „אין ספק שהכיבוש יוצר שתי נורמות משפטיות – האחת ביהודה ושומרון, שבהם חל שיפוט צבאי המופעל באמצעות צווים של מושלים צבאיים, והשנייה – המשפט הישראלי, שחל על שטח מדינת ישראל. שתי נורמות משפטיות אלה, כאשר נמשכות זמן רב, הן יוצרות עיוות במערכת הנורמות המשפטיות ובעשיית הצדק", כך אמר אתמול שר האנרגיה והתשתית משה שחל במהלך ביקור בגליל.

שולץ ייוועד עם נציגי ועדת החו"ב

מאת סופר „דבר" בכנסת

שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ ייוועד ביום א' הבא בירושלים עם נציגים של ועדת החוץ והבטחון. קודם לכן ייוועד שולץ לשיחה נפרדת עם יו"ר ועדת החוץ והבטחון ח"כ אבא אבן.

הח"כים שייפגשו עם השר האמריקאי אמורים לייצג את מיגוון הדיעות בוועדה.

משרד־החוץ מאשים את האוצר בפיגורי תשלום

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

משרד החוץ טרם העביר התשלום, באמצעות השגרירות בספרד, לבית המלון שבו התארחה פמליית שר החוץ שמעון פרס בביקורו האחרון במאדריד בוועידת האינטרנציונאל הסוציאליסטי.

העיכוב בתשלום, הגורם למבוכה לשגרירות ישראל בספרד, נובע ממחסור במזומנים. בין השאר חייב משרד החוץ עשרות אלפי דולרים לספקים בחו"ל, במיוחד בארה"ב, ובכלל זה לבתי מלון גדולים. ל„דבר" נודע עוד כי פקידים בכירים במשרד הביעו דאגה כי אם ימשך „מוסר התשלומים הירוד" עלולה ישראל לעמוד בפני מצבים מביכים. „בתי מלון יפסיקו לארח דיפלומטים ואישים מישראל וספקים יחדלו מלספק סחורות ושרותים לשגרירויות" הוסיפו הפקידים.

הפקידים במשרד האוצר האשימו את משרד החוץ באחריות לבעיות הכספיות. הם טענו כי זה שנתיים מעכב משרד האוצר ומעביר באיחור כספים המגיעים למשרד החוץ. לדברי הפקידים גורמים העיכובים לא רק לאיחור בתשלומי חובות לספקים אלא גם לאיחור בתשלומי המשכורות לעובדים.

בתגובה מסר דובר משרד האוצר כי כל הכספים שמגיעים למשרד החוץ מועברים בזמן.

צור תובע משמיר דיון בנשירת יהודי ברה"מ

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר"

השר לקליטת עליה יעקב צור תובע מראש הממשלה לקיים דיון דחוף בממשלה בנשירת יהודי ברה"מ. במכתב ששלח אל יצחק שמיר ציין השר צור כי בחודש האחרון נרשם שיא חדש בנשירת היהודים. מתוך 1169 שהיגרו מברה"מ רק 100 שהם כ־10% עלו לארץ. „השמוש הציני באשרות כניסה לישראל לצורכי הגירה לארה"ב ולמדינות אחרות תורם לדימויה של ישראל כסוכנות נסיעות של העם היהודי" הוסיף יעקב צור במכתבו.

תוכנית העבודה לצה"ל תגובש בתוך אוקטובר

מאת טלי זלינגר, הכתבת הצבאית של „דבר"

סגן הרמטכ"ל, אלוף אהוד ברק, הציב את חודש אוקטובר כתאריך יעד לסיום גיבוש תוכנית העבודה הרב-שנתית של צה"ל, כדי להביאה לאישור כל הדרגים, לאחר שסיכומה מתעכב זמן רב.

הכן מזגנך לקיץ

נקה את רשת הסינון!

סגור פתחים!

תן לאויר לעבור!

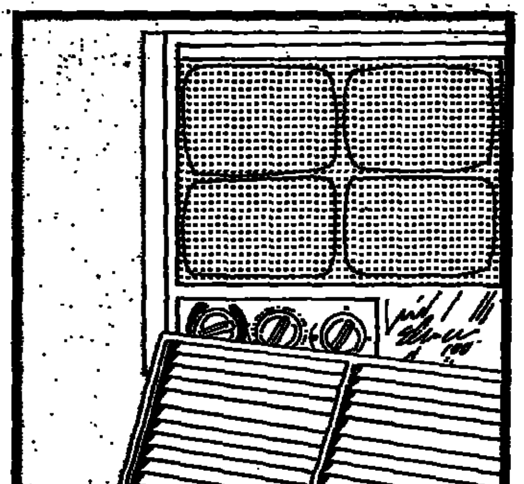

חסום את השמש!

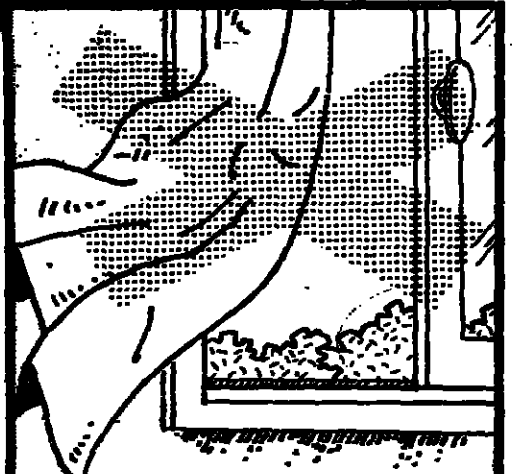

כוון תרמוסטט!

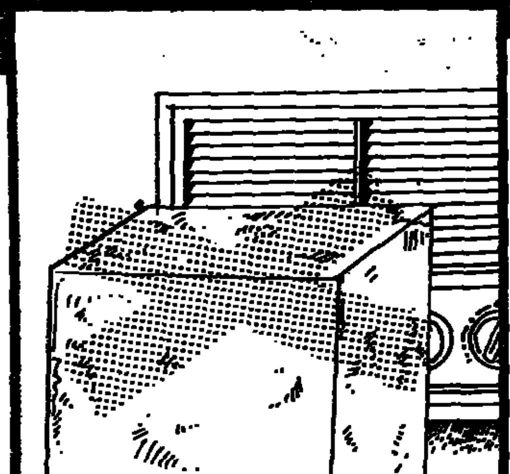

השתמש במד-טמפרטורה!

יתכן מאוד שמזגן האוויר שלך לא נותן לך את כל מה שהוא יכול ליתן ועם זאת, צורך חשמל יותר ממה שהוא צריך.

ביצוע של כמה פעולות פשוטות ואפילו רק חלק מהן, יבטיח לך הנאה מירבית ממיזוג האוויר וגם חסכון בהוצאות.

בקיצור, כדאי לך להקדיש כמה דקות למזגן.

1. נקה את רשת הסינון!
רשת סינון (פילטר) סתומה, מאמצת את המזגן ומונעת פעולה יעילה וחסכונית. את הרשת יש לנקות היטב בשטיפה וחשוב לייבש אותה לפני החזרתה למקום.

2. סגור פתחים!
בזמן הפעלת המזגן, רצוי לסגור את הדלתות והחלונות של החדר הממוזג.

3. תן לאויר לעבור!
אל תסתיר את המזגן, פנה חפצים מסביבתו ואפשר זרימת אוויר חופשית מלפנים ומאחור.

4. חסום את השמש!
בימות הקיץ החמים דאג להצל את החדר. סגור תריסים או וילונות כדי למנוע חימום מיותר מקרינה ישירה של השמש.

5. כוון תרמוסטט.
אל תסובב את כפתור התרמוסטט עד למקסימום כי בכך תנטרל את פעולת התרמוסטט.
כוון את כפתור התרמוסטט לרמת הקור הרצויה.

6. השתמש במד-טמפרטורה.
טמפרטורת החדר המומלצת היא 25 מעלות.
כדי לדעת מהי טמפרטורת החדר יש להשתמש במד-טמפרטורה. חשוב לזכור כי כל מעלה מתחת לטמפרטורה המומלצת תגדיל את צריכת החשמל למיזוג האויר עד 5%.

חברת החשמל לישראל

هكذا من الأصل

مكان الأصل

חילופי תפקידים בהנהלת „סאיטקס" רוזנפלד – נשיא ארזי ממשיך כיו"ר

מאת אבי שוברט

אפרים ארזי, נשיא, מנהל עסקים ראשי ויו"ר הדירקטוריון של „סאיטקס קורפוריישן בע"מ", הודיע אתמול על מינויו של אריה רוזנפלד לתפקיד נשיא ומנהל עסקים ראשי של סאיטקס. בכך מעביר ארזי לרוזנפלד את האחריות לניהול כללי של עסקי סאיטקס.

אפי ארזי

ארזי ימשיך לכהן בתפקיד יו"ר הדירקטוריון של סאיטקס ויתרום לה בתחום התכנון האסטרטגי ובפיתוח עסקים ומוצרים חדשים.

בשנה האחרונה עברה סאיטקס חילופים פרסונליים מקיפים בהנהלתה, ובין השאר מונה רוזנפלד כמנכ"ל וכמשנה לנשיא החברה במקומו של בנצי גווה. החילופים הנוכחיים משלימים את המהלך.

רוזנפלד הינו בעל ותק של 20 שנה בחברת סאיטקס, בה החל את הקריירה שלו כמהנדס מחקר ופיתוח. מאז מאי 1987 הוא מכהן כמשנה לנשיא ומנהל תפעולי ראשי של סאיטקס. הוא משמש גם, וימשיך לשמש, נשיא חברת הבת הגדולה ביותר של סאיטקס – חברת „סאיטקס אירופה" המשווקת את מוצרי החברה באירופה.

ארזי ציין, כי במהלך השנה האחרונה, אגב חילוץ סאיטקס מקשייה והחזרתה לריווחיות, עבד מקרוב עם רוזנפלד שנמצא בעיניו מתאים למינוי זה. מינוי המהווה שלב נוסף בביסוס צוות מקצועי לחברה, דבר המתאים לארגון גדול.

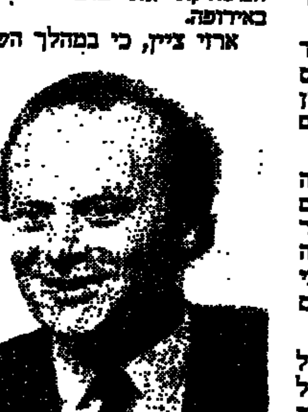

אריה רוזנפלד

יעקבי: ישראל יכולה לשמש כ„גשר" בין אירופה לבין ארצות הברית

מאת אבי שוברט

ישראל יכולה להפוך ל„גשר" בין ארצות הברית לבין השוק המשותף. אמר אתמול שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, במסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל אביב. ישראל יכולה להשתלב בכלכלה האירופית, אם תשכיל לעקוב ולהתאים את עצמה לתהליך האחוד הכלכלי שיתנהל עד 1992 באירופה.

יעקבי הוסיף, כי ישראל יכולה להוסיף ערך מוסף למוצר מארצות הברית ולייצאו ללא מכס לאירופה, ולהיפך. ישראל היא המדינה היחידה בעלת הסכמי סחר חופשי הן עם ארצות הברית והן עם השוק האירופי המשותף. משמעותם של הסכמים אלו היא הפיכתה של ישראל למדינה הפתוחה ביותר במערב לסחר חוץ.

גד יעקבי

שר הכלכלה אמר, כי למרות שישראל איננה חברה מלאה בשוק האירופי המשותף, יש ביכולתה להשתלב בכלכלת אירופה ולנצל את יתרונה היחסי המחקר ופיתוח, ביוטכנולוגיה ומוצרים עתירי מדע. מיצוי פוטנציאל זה, טוען יעקבי, דורש מעקב אחרי צעדי האינטגרציה המתבצעים כעת באירופה והתאמת מוצרים ושרותים בארץ לתקנים, סטנדרטים ודרישות שייקבעו במסגרת הסכם כלל־אירופה לקראת 1992.

גבעת ברנר מפתחת זני דשא ליפאן

משתלות גבעת ברנר חתמו בימים אלה חוזה עם החברה היפנית סניו גולף קורס לפיתוח זני דשא מיוחדים למגרשי גולף. היקף העיסקה בשנה הראשונה הוא מאה אלף דולר בקירוב.

לביצוע הדבר מייבאים המשתלות 30 זני דשא מכל העולם על מנת לבדוק התאמתם לתנאי הגידול היפניים. כן פיתחו במשתלות שיטה לרבוי מהיר של זנים קיימים ביפן, אשר גידולם איטי מדי. גם מפעל רהיטי גבעת ברנר עושה עסקים וזכה לאחרונה במספר מכרזים גדולים לריהוט בתי מלון ומשרדי ממשלה שונים בסכום כולל של מיליון שקלים. בין השאר ירהט המפעל את משרד ראש הממשלה, משרדי הקליטה והעבודה והסוכנות היהודית. הזמנות אלה מספקות עבודה למפעל למשך כל שנת 1988.

שיפור במניות התעוררות בבנקאיות

• ביקושים נאים ועליות בבנקאיות שבהסדר עקב המשך התחזקות הדולר בעולם. • שיפור קל במסחר במניות, עליות של כאחוז בממוצע במניות המשתנים. • נטיה לעליות שערים במניות החופשיות, תנודות שערים חדות בכתבי האופציות. • חזרת לאומי פיא וקופות הגמל למגמת רכישות במניות עודדה את המקורבים. • למרות השיפור הקל במניות אוירת חוסר הודאות וחוסר העניין נמשכת. • מנהלי תיקים ויועצי ניירות ערך חוששים לחזור למניות לאור לקחי השחיקה בעבר. • היקף הפעילות הכספית במניות עדיין נותר בגדר מצומצם למדי. • פרשת התביעה כנגד בנק מימון וסחר ופסק הדין שקבע פיצוי של כ־1.1 מליון שקל שעל הבנק לשלם לתובעים, מעוררת ענין רב בחוגי שוק ההון. • במערכת הבנקאית מעריכים כי הריבית השקלית למפקידים תרד שוב בקרוב. • פעילות ערה בכתבי האופציות החדשים של אי.פי. ונכסי אזורים. • שיפור נאה ברווחיות חברת ים סוף, הפסקת מסחר במבני תעשיה וישרס. • בלכלני אילנות דיסקונט – מאז שנת 1975 הושקעו כ־280 מליון דולר בחיפושי נפט בישראל, שווין הבורסאי של רוב חברות הנפט גבוה מהונם העצמי. • בלכלני חברת היערך מיטב – מתחילת השנה השיגו רק 10 מתוך 129 קרנות תשואה ריאלית.

מאת שמואל רוזנבלום*

ביקושים ערים למניות הבנקאיות שבהסדר ולאפיקי ההשקעה הדולריים עמדו אתמול במוקד הפעילות הבורסאית. מגמה זו מקבלת בימים האחרונים תאוצה בעיקר עקב התחזקות הדולר בשווקים הבינלאומיים. שוק המניות נסחר אף הוא במגמה חיובית מתונה וזאת תוך נפח כספי בינוני עד מצומצם והמשך חוסר העניין. מרבית מנהלי התיקים ויועצי ני"ע הפעילים במניות אינם מתכוונים להגדיל פרופורציות במניות וזאת בהסתמך על לקחי העבר המלמדים בבירור על שחיקה מתמשכת. מרבית הפעילות נותרה לפיכך בידי קרנות הנאמנות והגורמים המוסדיים כקופות הגמל ואלה פועלים כידוע בפרופיל חיובי מאופק. מניות המשתנים עלו ברובן בשיעור של כאחוז בממוצע, עליה חריגה יחסית נרשמה במניות אוצר השלטון 2.25%+.

במניות הקלילות בלטו עליות חדות בעיקר בכתבי האופציות, אי.פי. אופציה 6.4%+, נגב 9%+, עמק 8.3%+, כבלים 9.6%+ ונוספות. מספר כתבי אופציה ירדו בשיעור חד דוגמת ניקוב אופציה 16.7%-, ליפשיץ אופציה 7.6%- ונוספות. כתב האופציה של חברת פריקלאס עלה 8.2% ללא מחזור כספי עקב נסיגת הקונים במהלך העליה. התעוררות מודגשת באחרונה במניות פריון, מגן, כבלים, ים סוף, כרמל, אי.פי., עמק, אגן, ופרוטרום. ירידות חדות נרשמו במניות ליגת 6.1%-, אופיס 6.8%-, מן מוכרים בלבד, ציקלון 1 10%-, מרכז הקבלנים מוכרים בלבד בפעם השניה במניות נוספות כאמנבים, תבל, רסקו ומלם. היום מאמינים בבורסה כי תמשך מגמת יציבות חיובית.

סלקטיביות בורסאית – משכנתאות הציגה לעומת טכסטיל

סלקטיביות בורסאית בולטת מודגשת במהלך החודשים האחרונים במסחר בבורסה בין הסקטורים השונים. בעוד שענפים כמזון וטכסטיל הסובלים מהפסדים או רווחיות נמוכה ושערי מניותיהן נשחקות באורח תלול אזי מנגד נרשם ענין בענפים רווחיים אחרים. סקטור הבנקים למשכנתאות אשר הציג בשנה הנוכחית שיפור נאה ברווחיות ממשיך לרכז ענין תוך פעילות ערה יחסית וזחילת השערים כלפי מעלה. גם בסקטור הפטרוכימיה מורגשת פעילות ערה וחיובית וזאת עקב הערכות לשיפור אפשרי ברווחיות ענף זה עקב הגאות הנרשמת באחרונה במוצרי ענף זה בעולם הרחב.

בנק מימון וסחר – חזרה לשנת 1983

בפסק דין שקבעה שופטת בית המשפט המחוזי בלאנס קיי חוייב בנק מימון וסחר מקבוצת בנק המזרחי לשלם כ־1.1 מיליון שקל בגין תביעת לקוחות בנוגע למפולת השערים בשוק המניות במהלך 1983. התובעים רכשו מניות ספנות ההספקה לאחר שלטענתם ניתנה להם הבטחה של נציג הבנק לרכוש בחזרה את המניות במחיר רכישתם. מניות ספנות ההספקה ירדו כ־75% בעת המפולת של תחילת 1983. פסק הדין מעלה חששות לתביעות כספיות נוספות כנגד בנק מימון וסחר מצד גורמים שעשו פעילות דומה. פרשה זו הינה מספיחי פרשת ריגר פריסמן הידועה אשר במסגרתה שימש בנק מימון וסחר כמבצע בבורסה עבור קרן רונית וכנאמן הקרן. לדעת הנהלת בנק מימון וסחר קיים סיכוי סביר שערעור בבית המשפט העליון יזכה את הבנק מתשלום פיצוי לתובעים.

התשואות השנתיות בבנקאיות שבהסדר – סיוון 1988.

אי.די.בי. רגילות	15.18%	מזרחי ל"ש	15.88
אי.די.בי. ב'	15.01	מזרחי מכ"ז	13.83
אי.די.בי. א'	14.99	פועלים ל"ש	15.14
איגוד	14.95	פועלים מכ"ז	16.21
דיסקונט ב'	13.36	כללי	14.64
דיסקונט א'	14.82	בל"ל סטוק	15.42

החודש מאי בשוק ההון – שחיקה במניות

סיכומים ראשוניים של שוק ההון בחודש החולף מלמדים כי מדד המניות החופשיות במהלך מאי נשחק בשיעור 1.75% לעומת מדד מניות המשתנים מראה שחיקה ממוצעת בשיעור מעט גבוה יותר 2.3% לערך. סקטור הבנקים למשכנתאות היה הענף הבולט לחיוב במהלך מאי והוא עלה ב־9.73%, סקטור הטכסטיל היה מנגד הענף שנשחק בצורה החדה ביותר 8.99%-. מדד מניות הבנקים שבהסדר עלה במאי ב־1.4%. האג"ח הממשלתיות הצמודות למדד עלו ב־2.47 בממוצע, האג"ח צמודות הדולר עלו בממוצע בשיעור 4.46%. שער הדולר היציג עלה במהלך החודש בשיעור 1.9%. במטבעות האירופאים נרשם תיסוף, המארק הגרמני ירד ב־2.24% והפרנק השוויצרי ירד ב־2.53%. במהלך חודש מאי בוצעו שלוש הנפקות חדשות־ישנות בבורסה בחברות אי.פי. נכסי אזורים וישראלום.

הודעות מהבורסה

מספר רב של חברות פירסמו שלשום דו"חות כספיים לשנת 1987 לפניכם נתוני הרווח וההפסד בהשוואה לשנת 1986.

פולק – רווח של 448 אלפי שקל בהשוואה להפסד בסך 1.95 מליון שקל. ליפסקי – רווח של 492 אלפי שקל בהשוואה לרווח בשיעור 211 אלפי שקל. יצוד – הפסד בסך 3.36 מליון שקל לעומת הפסד בסך 1.96 מליון שקל. תאת – רווח בשיעור 132 אלפי שקלים לעומת רווח בסך 2.45 מליון שקל. דפסון – רווח בסך 10.5 אלפי שקל בהשוואה לרווח של 101 אלפי שקל. גולדפרוסט – הפסד בשיעור 8.39 מליון שקל לעומת רווח בסך 977 אלפי שקל. תבל – הפסד בסך 1.26 מליון שקל לעומת רווח בתשעת החודשים הקודמים של 133 אלפי שקל. טבן – הפסד 6.33 מליון שקל לעומת הפסד בשיעור 216 אלפי שקלים.

מלונות ים סוף – רווח נאה בסך 4.8 מליון שקל בהשוואה לרווח בשיעור 1.51 מליון שקל. נחושתן – הפסד בתשעת החודשים האחרונים של 87 בסך 1.16 מליון שקל לעומת רווח של 206 אלפי שקל. סקורפיוס – בתשעת החודשים האחרונים של 87 הרוויחה החברה 710 אלפי שקל לעומת רווח 1.32 מליון שקל. ורדינון – רווח של 116 אלפי שקל לעומת רווח בתשעת החודשים האחרונים של 86 בסך 100 אלף שקל. רווחים לרבעון הראשון של 1988: מזרחי השקעות – רווח בשיעור 515 אלפי שקלים לעומת רווח בסך 519 אלפי שקל בתקופה המקבילה. משאבים – רווח בסך 33 אלפי שקל בהשוואה לרווח של 10 אלפי שקל בתקופה המקבילה.

* הכותב מנהל תיק השקעות

12 מיליון ש"ח סיוע לתעשיה אושרו ב־ 1987

מאת אבי שוברט

78 הלוואות אושרו לתעשיה הזעירה בסכום כולל של 1.7 מיליון ש"ח, לתעשיה הרגילה אושרו 34 הלוואות בסכום כולל של 5.4 מיליון ש"ח ובקרן הסיוע הגדולה אושרו 13 הלוואות בסכום של 5.4 מיליון ש"ח.

1.7 מיליון ש"ח שאושרו כהלוואות לתעשיה הזעירה התחלקו בין מפעלים בענפים השונים. 800,000 ש"ח ניתנו ל־40 מפעלים בחטיבת המתכת. כ־370,000 ש"ח ניתנו לכל אחת מחטיבות הטכסטיל והכימיה. בחטיבת המזון ניתנו הלוואות בסכום של 70,000 ש"ח בלבד.

5.4 מיליון ש"ח אושרו כהלוואות בקרן הסיוע הרגילה. 2.25 מיליון ש"ח אושרו למפעלי מתכת, מיליון ש"ח אושרו למפעלי כימיה, 1.5 מיליון ש"ח לטכסטיל ו־0.7 מיליון ש"ח למזון.

5.4 מיליון ש"ח אושרו בקרן לסיוע הגדולה. מתוכם 3.7 מיליון ש"ח לטכסטיל, 1.2 מיליון ש"ח לכימיה ו־0.5 מיליון ש"ח למתכת.

הסמנכ"ל למימון במשרד התעשיה והמסחר צביה דורי מסרה, כי מיעוט הבקשות של המתכת בקרן הגדולה נבע מקיום קרן סיוע למתכת ואלקטרוניקה שפעלה עד לאחרונה. אולם היא ציינה, כי החל מראשית אפריל השנה התבטלה קרן הסיוע למתכת ואלקטרוניקה אשר פעלה בשתי שנות התקציב האחרונות.

שערי מטבע חוץ ביום 1.6.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5702	1.5898	1.5702	1.5898	1.5742	1.5940	1.5810
1 מארק גרמני	0.89	0.93	0.90	0.94	0.90	0.94	0.9108	0.9222	0.9117	0.9231	0.9157	0.9272	0.9177
1 לישט"ג	2.81	2.94	2.82	2.95	2.83	2.97	2.8719	2.9077	2.8684	2.9042	2.8838	2.9201	2.8956
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2707	0.2741	0.2702	0.2736	0.2707	0.2741	0.2724
100 ינים יפאניים	1.23	1.29	1.23	1.29	1.23	1.30	1.2572	1.2729	1.2542	1.2698	1.2598	1.2756	1.2635
1 גולדן הולנדי	0.80	0.83	0.80	0.84	0.80	0.84	0.8134	0.8235	0.8136	0.8237	0.8151	0.8253	0.8188
1 פרנק שווייצרי	1.07	1.12	1.07	1.13	1.07	1.13	1.0927	1.1063	1.0939	1.1076	1.0977	1.1115	1.1014
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2621	0.2654	0.2617	0.2650	0.2626	0.2659	0.2639
1 כתר נורבגי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2508	0.2539	0.2509	0.2541	0.2513	0.2544	0.2527
1 כתר דני	0.23	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2395	0.2425	0.2394	0.2424	0.2404	0.2434	0.2410
1 מארק פיני	0.38	0.39	0.38	0.40	0.38	0.40	0.3852	0.3900	0.3852	0.3900	0.3866	0.3915	0.3880
1 דולר קנדי	1.25	1.31	1.25	1.31	1.25	1.31	1.2745	1.2904	1.2749	1.2908	1.2758	1.2919	1.2822
1 דולר אוסטרלי	1.19	1.31	1.23	1.32	1.24	1.32	1.2759	1.2914	1.2750	1.2909	1.2735	1.2895	1.2848
1 ראנד דרא"פ	0.45	0.54	0.42	0.84	0.44	0.62	0.6994	0.7082	0.7006	0.7093	0.7021	0.7109	0.7046
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.45	0.42	0.45	0.42	0.45	0.4345	0.4400	0.4373	0.4427	0.4380	0.4435	0.4394
10 שילינגים אוסטריים	1.27	1.33	1.27	1.33	1.28	1.34	1.2959	1.3120	1.2950	1.3112	1.3020	1.3184	1.3052
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.27	1.20	1.28	1.21	1.29	1.2276	1.2429	1.2295	1.2449	1.2315	1.2470	1.2356
1 „סלי" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8952	1.9189	1.8979	1.9216	—	—	1.9106
1 דינר ירדני	4.29	4.56	4.34	4.62	4.39	4.69	—	—	—	—	—	—	4.4268
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.03	0.04	—	—	—	—	—	—	0.0452
1 לירה מצרית	0.64	0.68	0.60	0.64	0.65	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7055

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אגוד ש	21500	29.0	+750	+5.6	+29.0
טפחות 1	1188	738	+51	+4.5	+1363
טפחות 5	620	981	-20	-3.1	-3351
כללי לא בהסדר 1	16350	147	+300	+1.9	+246

בהסדר הצמדה ל־88

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אי.די.בי. ב"ל 88	108550	297	+450	+4	+1395
אי.די.בי. ב' ל־88	103700	20.0	+700	+6	+601
אי.די.בי. ב"א 88	656000	5.0	+4200	+6	+5.0
איגוד 1 ל־88	80600	31.0	+100	+1	+351
דיסקונט ב' ל־88	138900	4.0			-2.0
דיסקונט א' ל־88	138252	21.0	+192	+1	+515
דיסקונט ש' ל־88	16065	39.0	+105	+7	+225
מזרחי ש' ל־88	44720	377	+350	+8	+3276
מזרחי ב' ל־88	44700				
הפועלים ב' 88	• 99006	1.5	+1106	+1.1	+3.0
• ביצוע חלקי 50.00%					
הפועלים ש' ל־88	73790	798	+240	+5	+2773
הפועלים ב' ל־88	73770	151	+600	+8	+784
כללי א' ל־88	167700	1.0	+300	+2	+241
כללי ש"ה ל־88	8970				
בל"ל ב"ה ל־88	46900	1266	+285	+6	+5388
בל"ל 711 ל־88	17320	200			-200
משכן ומסד 1 88	62350	39.0	+500	+8	+296
משכן ומסד 5 88	31480				+200

בהסדר הצמדה ל־89

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אי.די.בי. ב"ל 89	136500	49.0			-7.0
אי.די.בי. ב' ל־89	— לא נסחר —				
אי.די.בי. ב"א 89	— לא נסחר —				
איגוד 1 ל־89	101500	19.0			-19.0
דיסקונט ב' ל־89	— לא נסחר —				
דיסקונט א' ל־89	175800	2.0	+2000	+1.2	+12.0
מזרחי ש' ל־89	56900	65.0	+880	+1.6	+151
מזרחי ב' ל־89	— לא נסחר —				
הפועלים ש' ל־89	93300	56.0	+400	+4	+48.0
הפועלים ב' ל־89	93200	18.0	+950	+1.0	+38.0
כללי א' ל־89	236500	2.0	-200	-.1	-2.0
בל"ל סטוק ל־89	58950	208			-30.0

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ארנים 0.1	22400	8.0	-1000	-4.3	-9.0
לאומי משכנתא' ש	9045	6.0	+400	+4.6	+6.0
לאומי משכנתא' ב	8950				
כרמל ש	7004 תב	175	+370	+5.6	+227
פיתוח ומשכ' 1	2441	117	+25	+1.0	+1383
משכן ב"ה 1	4290	805	+40	+.9	+1207
עצמאות 0.1	18000	10.0			-10.0
בינלאומי למשכ' 1	7358		+70	+1.0	+500
טפחות מבכ ש	25200	17.0	-1300	-4.9	-32.0
טפחות רג ש	24450	40.0	-800	-3.2	-70.0

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
השקעות מבכ א	— לא נסחר —				
השקעות מבכ ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	• 17533	22.0	+500	+2.9	+158
• ביצוע חלקי 71.70%					
פת תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז לבנקים 5.0	1445 מב		-76	-5.0	-3882
תעדות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	18960				-3.0
כלל ליסינג 0.5ב	17380	10.0	-120	-.7	-7.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אילון בטוח 1	109.0				
אילון בטוח 1	106.0	1620			-1620
ארדס 0.1	1324				
ארדס א 0.5	1029				
בטוח משנה 1	366	364	-3	-.8	-64.0
בטוח משנה 5	198.0	1500	-2.0	-1.0	-3750
בטוח משנה אפ 2	266				
שה־אם	110.0				
הדר 1	153.5	8755	+3.0	+2.0	+15088
הדר 5	128.0	8567	+1.0	+.8	+6433
הדר אפ 2	117.0	2000	+2.0	+1.7	+3500
הפניקס 1	585				+196
הפניקס 5	460				
המשמר־הראל 1	6663	289	+200	+3.1	+267
המשמר־הראל 5	5450	435	+250	+4.8	+712
כלל ביטוח 1	292	1000			-3000
כלל ביטוח אפ	57.5	36000	+2.0	+3.6	+49793
כלל ביטוח אג"ח	102.0	10000	+1.0	+1.0	+565
מנורה 1.0	926		-12	-1.3	-200
מנורה 5.0	706	342			+342
סהר ביטוח 1	161.0	10407	-2.5	-1.5	-8572
ספריסם 1	1027	7190			-7140
צור שמיר 1	251	1000	-1	-.4	-1000
ציון החזקות 1	2691				
ציון החזקות 5	898				-3.0

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
איזמרגמא 1	733	3.0	-1	-.1	-3.0
איזמרגמא 5	• 648	1000	+2	+3	+10348
• ביצוע חלקי 77.50%					
מאיר עזרא 1	480	2317			+19.0
מאיר עזרא אפ 2	124.5		-5.5	-4.2	-2203
כלל סחר אפ ד	285	5617	+13	+4.4	+2634
כלל סחר אגח 2	142.0		+1.0	+.7	+40000
קרסטל 1.0	— הפסקת מסחר —				
רפק 1	11001				
רפק 5	13000				
שופרסל א' 0.02 ש	982	1603			+691
שופר־סל אפ ד	3738	146			-5.0
שופר־סל אגח א	111.5	19000			-3277

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אמנות 0.01	315	602	+4	+1.5	+3098
ספנות השקעה 1	401 תב	171	+30	+8.1	+369
ספנות השקעה 5	180.0	2000			-658
ספנות השקעה אפ	125.0	7177	+2.5	+2.0	+12325
ספנות השקעה אגח	98.0	12578	+1.0	+1.0	+69422
קרור השקעה 1	• 512	904	+27	+5.6	+1626
• ביצוע חלקי 87.70%					
קרור השקעה 10	187.0	10418			-4814
[illegible] 1	1193		-30	-2.5	-140
[illegible] 5	774	340	+10	+1.3	+860

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
בלי חוף 1.0	— הפסקת מסחר —				
בלי חוף 5.0	— הפסקת מסחר —				
מלונות דן 1	1577	200	-20	-1.4	-215
מלונות דן 5	975		+30	+3.2	+1200
חוף האלמוג 0.1	8200	78.0			+19.0
מלונות ירדן 1.0	1840	6.0	-1	-.1	-6.0
ים סוף 1	242	14700	+7	+3.0	+27608
ים־סוף אפ 1	167.0 תב	8900	+10.0	+6.4	+34536

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ת.י.ל.ן. 1	• 161.0	2421	+1.0	+.6	+579
• ביצוע חלקי 80.70%					
ת.י.ל.ן. אפ ב	37.5	10000			+11500
ת.י.ל.ן. אגח א	107.0		-1.0	-.9	-9500
יעקא 1	5250	30.0			-7.0
ב.ב.ל. 1	4360		-191	-4.2	-58.0
ב.ב.ל. 5	1385	163			-163
גיטק 1	670	300	-1	-.1	-100
גיטק 5	• 292	1500	+3	+1.0	+250
• ביצוע חלקי 85.70%					
גיטק אפ 2	400 תב	473	-80	-16.7	-473
תים מחשבים 1	601				

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אזורים אפ 1	515	1304			-152
אזורים אגח 3	139.5		+1.0	+.7	+6900
אילנד מלונ' 1	80.0	14804	+2.0	+2.6	+23048
אילנד מלונ' אפ	34.5	18200			-22000
אל־רוב 1.0	389 תב	694	+19	+5.1	+522
אפריקה 0.1	15.0	36400			-6.0
אפריקה אפ 5	11.0	15700	+500	+3.3	+32.0
ארזים 1	550	564	+13	+2.4	+414
[illegible] 1	2750	91.0	+30	+1.1	+10.0
[illegible] 1	2460 תב	165	+180	+7.9	+173
בריכיו 1	2631	19.0	-50	-1.9	-55.0
בריכיו 5	2280	89.0	-50	-2.1	-89.0
דור השקעו 1	4802 תב	48.0	-298	-5.8	-223
דרשי 1	2000	176.0			-3296
דרשי 5	400	129.5			-400
מר־לין 1	1500	650	+10	+.7	+18.0
הפסגות 1.0	— לא נסחר —				
הפסגות 5.0	— לא נסחר —				
ה.ב.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ה.ב.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
כללית ים אפ 1	80.0	6000	-1.0	-1.2	-4586
גב־ים 1	3585	318	+35	+1.0	+978
גב־ים 5	3145	24.0	+30	+1.0	+1000
מבני תעשיה 1	— הפסקת מסחר —				
מבני תעשיה אפ	— הפסקת מסחר —				
מבני תע אגח	— הפסקת מסחר —				
ישפרו 1	4205	428	+100	+2.4	+722
ישראלום 1	1380	600	+50	+3.8	+3255
ישרס 1	— הפסקת מסחר —				
כהן פיתוח 1	6051	50.0	+50	+.8	+50.0
לוסיד 1	6555	650			-677
לוסיד 5	1918	260	+6	+.5	+10.0
מ.ת.ם. 1.0	349	3104	-3	-.9	-2920
מ.ת.ם. אפ 2	164.0	2433	-1.0	-.6	-2433
מ.ת.ם. אגח א	130.0	1775			-775
מגורי בניה 1.0	550	1977	-15	-2.7	-1977
מישגאל 5	• 165.5	3014	+5.5	+2.2	+1286
• ביצוע חלקי 91.30%					
מישגאל אפ א	148.0	3003	+2.5	+1.7	+2992
מגרב 5	• 1240	455	-20	-1.6	-324
• ביצוע חלקי 96.60%					
קנסטיין 1	279				-200
קנסטיין 5	112.0	9206	+5	+4	+544
ליפשיץ 1	254	589	-1	-.4	-911
ליפשיץ 5	116.0	3980	+3.0	+2.7	+980
ליפשיץ אפ 2	49.9 תב	3000	-4.1	-7.6	-3000
ליפשיץ אגח 1	95.5	17500			+1000
נאות אביב 0.5	• 3310	150	-30	-.9	-175
• ביצוע חלקי 85.70%					
נכסי אזורים 1	216	4010	-4	-1.8	-3110
נכסי אזורים אפ	50.5	83562	+2.0	+4.1	+169256
נכסי אזורים אגח	93.5	95127			-45205
סהר החזקות 1.0	591				
סולל 1	1505	100	+9	+.6	+100
קרדיה 1	3460				-120
קרדיה 5	1295	185			-185
רוגבין 1	193.0	8286	+7.0	+3.8	+4814
רוגבין 5	139.0	1628			-1628
רוגבין אפ 2	525				-50.0
רוגבין אגח א	129.5	1225	+5	+4	+13775

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2500	50.0	-17	-.7	-140
מטעי הדר 0.5	2400	50.0	-28	-1.2	-50.0
מהדרין 1	5590	755	+90	+1.6	+685
מהדרין אפ 1	2410	34.0	+90	+3.9	+222
נכסי הדרים 1	1470	50.0	-10	-.7	-50.0
פריאור 5	2001	100			-100

תעשייה

מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
דובק בב ש	2222 תב	77.0	+172	+6.4	+548
דובק בב מ	2280		-20	-.9	-63.0
תלכל 1	316				
תלכל 5	290		+6	+2.1	+500
תלכל אגח 1	104.0		+1.5	+1.5	+50000
פסט בירה 1	— הפסקת מסחר —				
פסט בירה 5	— הפסקת מסחר —				
יצוד 1	1046	600			+440
יצוד א 5	576 תב	200	-64	-10.0	-585
יצוד אפ 2	• 281	400	-4	-1.4	-221
• ביצוע חלקי 80.00%					
מן 1	350 מב		-18	-4.9	-1160
מן 5	260	498			+498
סנפרוסט 1	14850		-150	-1.0	-6.0
עסיס ב 5	310 תב	2147	-18	-5.5	-3647
שלמה אבגל 1	1720				+100
שמן מבכ א 4	1170	390	-60	-4.9	-1209

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ארגד 1	320	1300	+6	+1.9	+10500
ארגד אפ 2	119.5	2000	+4.5	+3.9	+5000
ארגד אגח 1	114.5	3193	+5	+4	+50000
אופים 1	329 תב	320	-24	-6.8	-320
אופנת ברוך 1	239	200	-2	-8	-200
אופנת ברוך 5	160.5	313	+5	+3	+93.0
אופנת ברוך אגא	224				
ארגמן רג ש	8520				
דלתא־גליל 0.1	780	1749			+795
דלתא־גליל 0.3 במה	690	1000	-10	-1.4	-800
מסגרות כמנדר 1.	• 820	130	-29	-3.4	-250
• ביצוע חלקי 52.00%					
מסגרות כמנדר 5.	• 385	130	-15	-3.8	-250
• ביצוע חלקי 52.00%					
ויסלבו 1	238				
ויסלבו 5	173.0				
חדירון 1	4675	12.0			-12.0
דיקית 1	1605	345	+10	+.6	+605
דיקית 5	1385	240	+30	+2.2	+340
דיקית אפ ב	365	100			+130
טופר 1	111.0	800			-800
קופר אפ 1	46.5				
לודזיה 1	586	288	+6	+1.0	+287
לודזיה 4	470	555	-5	-1.1	-561
ליבת 1	108.0 תב	4615	-7.0	-6.1	-7615
פים 1.0	306	1000	-10	-3.2	-340
פים 5.0	151.0	3800			+7050
פים אפ 2	106.5	8000			-4122
פים אגח 1	103.0	11888	-2.0	-1.9	-7488
עמק 1.0	143.0	4000	+1.5	+1.1	+9096
עמק אפ 1	58.5 תב	2000	+4.5	+8.3	+4000
פולגת א 1	624	843	-6	-1.0	-843
פוליגון א 0.5	6630	41.0			-41.0
פרטר 1	980				
ביגור־כפרית	4500	124	-100	-2.2	-77.0

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורדן 1	5000	327	-125	-2.4	-302
אורדן 5	4099 תב	500	-455	-10.0	-300
אלומית 1	6700				
אלומית 5	4870	50.0	+100	+2.1	+200
כבלים 1	380 תב	9723	+26	+7.3	+18304
כבלים אפ 1	91.0 תב	23900	+8.0	+9.6	+33162
כבלים אג"ח־אפ	102.0	28000	+.5	+.5	+42278
כבלים אגח א	102.5	17830			+15170
התכוף 1.0	522		-2	-.4	-756
התכוף 5.0	263				
התכוף אפ	1789	80.0			+80.0
דיקה 1	1840				
דיקה 5	1260	100	+60	+5.0	+100
קופסאות פח 5	2910	316	-20	-.7	-316
כללי ציון 1.0	2291	315	+1		+285
כללי ציון 5.0	1314	817			-517
מתכת קימוני 1	194.5	1700			-7049
מתכת קימוני 5	104.0	934	-1.0	-1.0	-934
נחושתן 0.1	25500	11.0	-400	-1.5	-11.0
נחושתן 0.5	8450	35.0	-300	-3.4	-40.0
סקר פלדה 1	1660	714	-39	-2.3	-942
קינג 1	510				
קינג 5	280 תב	150	-30	-9.7	-150
קליל 1	2650	350	+30	+1.1	+5300
קליל 5	2454	500			-414
קליל אפ	1151	542			-193
קליל אגח	127.0		+1.0	+8	+6000
שלודות 5.0	• 4000	170	+133	+3.4	+201
• ביצוע חלקי 84.50%					
לכיש 1	549		-7	-1.3	-100
לכיש 5	357 תב	740	-35	-8.9	-640

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	262409	9.0			+13.0
אלקו 0.1	— הפסקת מסחר —				
אלקו 0.25 ש	— הפסקת מסחר —				
אלקטרה 0.1	1990	273	+50	+2.6	+373
אלקטרה א 0.5	1350	600			-200
אלקטרה אפ 5	849	610			+100
אלקטרה אגח 3	140.0	24667	+.5	+4	+52635
אורית 0.02	13650	97.0			-4.0
כלל אלקט' אפ א	460	600	+10	+2.2	+52.0
כלל אלק אגח 1	105.0	1020	-1.5	-1.4	-1020
טכנולוגיס 1	1100	538	+10	+.9	+1662
טכנולוגיס 5	825	150	+10	+1.2	+1350
מרכנתנור 1	388	500	-1	-.3	-100
מרכנתנור 5	320	300	-8	-2.4	-590
ציקלון 1	2105 תב	22.0	-234	-10.0	-22.0
ציקלון 5	1426	3.0	+1	+.1	+3.0
[illegible] 1	2550		-20	-.8	-20.0
[illegible] 5	1700		+4	+.2	+100
ת.א.ת. 1	• 758	415	-18	-2.3	-1178
• ביצוע חלקי 83.50%					
ת.א.ת. 5	400	4800	-18	-4.3	-9076
תדיראן 1	700	925			-425

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אפ.כלל בנין 1	166.0	9800	+4.0	+2.5	+10675
[illegible] א	525	36.0			-36.0
[illegible] ב'	44.7 תב	105557	+2.7	+6.4	+332656
אי.בי.בין אגח א	138.5	1490			+8510
אי.בי.בין אגח ב	93.5	43802			+576
[illegible] 1	380	394			-394
[illegible] 5	285	440			-440
[illegible] א	326	1240	-17	-5.0	-1840
[illegible] אגח 1	132.5	10745			-10745
האחים בכהן 1	93.0	7899	+4.0	+4.5	+10089
אחים גילוס אפו	47.4	2000	-1	-2	-1000
[illegible] 1	— הפסקת מסחר —				
[illegible]	— לא נסחר —				
כואיקה 1					
כואיקה 5	1392				
נגב קרמיקה 1	283		+6	+2.2	+2700
נגב קרמיקה אפו	121.5 תב	700	+10.0	+9.0	+700

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אגן 5	1637	2900	+32	+2.0	+3940
אי.אבג ב 200.0	— הפסקת מסחר —				
גל תעשיה 1	346		-2	-6	-526
גל תעשיה 5	240				-170
גל תעשיה אפ	74.0	2108			-1165
גל תעשיה אגח 1	107.5				
רמבם 0.1	3000	50.0			-20.0
רמבם 0.5	1657	250	-8	-5	-250
קופה כימיקל 10.0	— הפסקת מסחר —				
ליפשיט 1.0	1785				-266
מקסימה 1	700	147	-20	-2.8	-147
מקסימה 5	496	336			-336
טבו 1	24000	4.0	+150	+6	+3.0
טבו 5	21500	25.0	-200	-.9	-25.0
פריקלאס 1	541	2770	+16	+3.0	+5067
פריקלאס אפ 1	158.0 תב		+12.0	+6.2	+7460
קרס 1	4530	88.0	+150	+3.4	+539
קרס אפ 2	2715				
קרס אגח 1	112.0	1000			-1000
תיא 5	4880	85.0	+90	+1.9	+120
פרטוארום 10.0	625	4575	+21	+5.5	+19639

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
כתר 1	120.0	852	+2.0	+1.7	+2435
רפתון 1	6299				-35.0
רפתון 5	3950	25.0	-100	-2.5	-25.0
ת.ב.ל. 1.0	5480	96.0	-120	-2.1	-156
יפה 1	2060	113	-20	-1.0	-358
קבוצת אשקלון 1.	687	620	+7	+1.0	+420
מולט ב 0.5	• 34340	7.0	+340	+1.0	+21.0
• ביצוע חלקי 70.00%					
קרגל 1	558 תב	2885	-40	-6.7	-7585
קרגל אפ 1	330				-1700
רים 1	305				
רים 4	144.5		+5.5	+4.0	+600
תעל ב 2	16012	115	+310	+2.0	+85.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אבריין 1	213	1770	-1	-5	-2440
אבריין 5	113.5	1620			+2745
תמישה יד 1	1871	130	-40	-2.1	-130
ה.בולק 1	1045	150	+30	+3.0	+150
ה.בולק 5	939	150			+150

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
מרבות ב 0.1	10180	287	+300	+3.0	+530
כור [illegible] 1.0	6715	300			+55.0
כלל תעש אפ ד	125.5	2502	+.5	+.4	+2248
כלל תעש אגח 6	113.0	10000	+1.0	+.9	+1715

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אביק ש	6220	3.0	+20	+3	+2.0
אי.די.בי. פית אופג	3152	500			-561
אי.די.בי. פית אגחא	105.5	11100			+37360
אלגר 1	1040	645			-64.0
בחה השקעות 1	1060				
בחה אפ א	830				
בחה אגח 1	113.5	5000	+.5	+.4	+10000
דנבאר 1	580	522			+234
דנבאר 5	380				
חברה לישראל 5	2900	585	+90	+3.2	+1691
הלפסון 0.1	115900				
הלפסון 1.0 ש	18100				
אבפא א 0.5	18625	138	+250	+1.4	+179
השק דיסק אפ	806	609			-275
השק דיסק אגח א	113.0	10000	+1.0	+.9	+4881
מזרחי השק ש	30000	21.0			-2.0
נור השק אגח 124	15100		+450	+3.1	+20.0
[illegible] 1	1200	200			-356
[illegible] 5	606	150	+1	+2	+150
יעסור 1	2450 תב	200	+122	+5.2	+90.0
יעסור 5	1616	240			-121
יצוא ש	14440	10.0	-110	-.8	-120
ירדן א 0.1	1248	400			-200
ישפם 1	70.0	6805	-3.5	-4.8	-10813
ישפם אגח־אפ 1	64.0	8500	-1.0	-1.5	-8100
כלל ישראל 50.0	959	211			-199
מגור 1	351	500	-2	-.6	-500
מגור א 5	355				
מגור אפ ב	127.0				
מגור אג"ח 1	133.0	2000	-.5	-.4	-2000
מגור פיננס 2	315	2632	+10	+3.5	+8448
פז השק ש	2323	749			+231
[illegible] א' 1	4624				
[illegible] 5	3700	50.0			+50.0
פריון ב 0.2	10100	126	+300	+3.1	+1096
קרדן 1	116.0	2000	+5.0	+4.3	+1561
קרדן 5	66.5	1063	-1.0	-1.5	-1063
קרדן אפ 2	48.0	1500	+1.0	+2.1	-13563
קרדן אג"ח 1	113.0		+.5	+.4	-10000

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
סית ב	237				

דלק ונפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
דלק הישראלית 1.	2010	260	+23	+1.2	+37.0
דלק הישראלית 5.	1074	950			-376
פז חיפושי נפט	22100	29.0			-2.0

רשימה מקבילה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] אפ 2	81.0	3875	+2.0	+2.5	+7625
[illegible] 1.0	4290 תב	167	+390	+10.0	+117
[illegible] 5.0	2109 תב	560	+110	+5.5	+310
[illegible] ש	394	1813	+5	+1.3	+937

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ישראל פיתוח 1	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 1	262	680			-680
[illegible] 1	1081		-6	-6	-76.0
[illegible] 5	320	315	+2	+.6	+452
[illegible] אפ 2	59.0		+2.0	+3.5	+2000
[illegible] 1	• 590	100	+21	+3.7	+122
• ביצוע חלקי 81.90%					
[illegible] 1	150.0 תב	5115	-10.0	-6.3	-7415

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גני הדר 1	— הפסקת מסחר —				
גני הדר אפ 1	— הפסקת מסחר —				
תיירה ישראלית 1	42.0		-7	-1.6	-2202
[illegible] 1	953				

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] 1	254	694			+406
[illegible] 1	380	301	-19	-4.8	-4359
[illegible] אפ 1	699		-6	-.9	-2481
כלל מחשבים 1.0	4014	7.0	+1		+99.0
[illegible] 1	85.5	3127	-3.0	-3.4	-7024
[illegible] 1	280	3000	-13	-4.4	-2500

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] 1	677 מב		-36	-5.0	-816
[illegible] 1.0	2465 מב		-130	-5.0	-79.0
[illegible] 1.0	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 5.0	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 3.0	1110 מב	35.0	-60	-5.1	-35.0
[illegible]	990 תב	96.0	-90	-8.3	-146
רסקו רג	910	200			+188

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] 0.1	— הפסקת מסחר —				

מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] 1	1000	30.0	-9	-.9	-180
[illegible] 1	• 716	156	+7	+1.0	+44.0
• ביצוע חלקי 78.00%					
[illegible] 5	380 מב		-20	-5.0	-2291

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] 1	• 227	100	+10	+4.6	+200
• ביצוע חלקי 50.00%					
[illegible] 0.1	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 0.5	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 1.0	2360 תב	260	+120	+5.3	+301

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] 5.0	985	45.0	-12	-1.2	-45.0
[illegible] 1.0	— לא נסחר —				
[illegible] 1	80.5				
[illegible] 1	54.0 תב	13000	+4.0	+8.0	+13500
[illegible] אפ	12.5	18000	-.4	-3.1	-15000

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלקיל 1	— הפסקת מסחר —				
אלקיל אפ 2	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 1	2364	505	+1		+190
[illegible] 5	1531	925	+1	+.1	+349
[illegible]	549	6635			-3640
[illegible] 1.0	• 2730	30.0	-170	-5.9	-55.0
• ביצוע חלקי 54.54%					
[illegible] 5.0	• 805	160	+11	+1.4	+300
• ביצוע חלקי 61.50%					
[illegible] 1.0	831 מב		-44	-5.0	-500
[illegible] 5.0	660	121	+9	+1.4	+121

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלרן־סק 1	173.0	100			-100
דקסטר 1	2305 תב	63.0	+150	+7.0	+63.0
נקה 1	3800	157	-40	-1.0	-167
ת.ג.ב. 1.0	1206 מב		-63	-5.0	-265
ת.ג.ב. 5.0	1047	6.0	-1	-.1	-12.0
תרו א' 5	6693				-19.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורדע פרינט 1	480				
[illegible] 1.0	6602 מב		-348	-5.0	-110

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גולן 1	317	250	-10	-3.1	-1980
דלפקון 1	152.0	1500			+1500
[illegible] 1	391	1010	-4	-1.0	-1580

השקעה בתעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
כלל פיתוח 1	114.0	451			-451

חברות השקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אינקוסה 1	— הפסקת מסחר —				
איתים 1	254	2708	-5	-1.9	-2708
איתים אפ 1	49.0 תב	2000	-4.5	-6.4	-5500
אמיסר בב 1	360 תב	513	-40	-10.0	-769
אפיק 1.0	• 446	3100	+1	+.2	+381
• ביצוע חלקי 98.60%					
אפיק 5.0	230	4000			-2600
בנין השק ב 5	• 12600	27.8	+501	+4.1	+41.8
• ביצוע חלקי 70.14%					
לבנוס 1	— לא נסחר —				
לבנוס 5	— לא נסחר —				
עוז השקעות 1	1200				
עוז השקעות 5	815				

חיפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
מאיאל ב 0.03	4999	150	-1		-71.0

משתנים

שם הקרן	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
הבינלאומי	1	6066	6021	1.00	[illegible]
פיקי	4	7329	7293	.25	[illegible]
הסנה	4	165.50	165.80	-1.70	28216.0
סלטון	11	684	673	1.94	[illegible]
כלל סחר		350	350	.80	3127.0
שופר־סל ב	2	932	927	.56	[illegible]
דקל ב	7	2103	2087	1.25	[illegible]
אפריקה 1	5	32694	32290	1.21	327.0
אחרים	12	833	827	.97	11292.0
נכסים־בנין	6	2613	2607	1.24	[illegible]
הכשר הישוב	16	67019	66520	.75	[illegible]
תפרח כללי	1	293	294	.69	[illegible]
כלל נדל"ן	1	652	646	.91	[illegible]
עדית	2	12100	11980	.50	[illegible]
פלגת ב		526	526	-.57	[illegible]
[illegible]	3	3064	3041	.76	[illegible]
כלל תעש אל	2	2343	2033	.80	[illegible]
אלרון	2	156330	154485	1.88	[illegible]
[illegible]	12	8587	8587	1.35	[illegible]
ים המלח	17	1830	1805	1.59	[illegible]
[illegible]	6	870	857	1.52	[illegible]
[illegible]	5	227375	224521	1.25	[illegible]
כלל תעשיות	14	163.00	162.50	.85	[illegible]
אי.די.בי. [illegible]	9	6712	6613	1.30	[illegible]
אלרן	1	815	815	.80	[illegible]
חברה לישראל	4	3485	3471	.40	[illegible]
[illegible]		688	688	1.67	[illegible]
דיסק השקע	9	1908	1896	.74	[illegible]
כלל ישראל	12	968	968	.80	10716.0
יזאל	2	344	339	1.42	[illegible]

שבח אופיר: המתנגדים למסלקה הפנימית ב„כור" הם מפעלים מפסידים שרוצים מחיקת חובות

מאת מוריה אבנימלך

הויכוח הפנימי ב„כור" על עתיד המסלקה הפנימית של הקונצרן הוא למעשה דרישה של מנהלי המפעלים המפסידים למחוק את חובותיהם, אומר ראש אגף כספים ב„כור" שבח אופיר. במקום להתמודד עם הבעייה האמיתית של „כור" שהיא הפסדים תפעוליים במפעלים, מבקשים המפעלים לבטל את המסלקה, כשכוונתם להתיר את חובותיהם.

אופיר הגיש שלשום להנהלת „כור" נייר המציג את עמדתו והנושא ידון בהנהלת „כור" בימים הקרובים.

מאז מינויו של בני גאון למנכ"ל „כור" מפיצים גורמים שונים שמועות כאילו עומד שבח אופיר לפרוש, ובאחר הימים היתה אפילו שמועה שאופיר כבר הפסיק עבודתו ב„כור". שמועות אלו גרמו לדאגה בבנקים בחו"ל ושבח אופיר אפילו התבקש לצאת לארה"ב כדי להבטיח שיש המשכיות. עם זאת עמדתו של אופיר שיש להמשיך לקיים את המסלקה היא עקרונית, ולא מן מנמנע כי אם תתקבל הכרעה בניגוד לעמדתו יחליט לפרוש. בכל מקרה אין הוא מתכוון לזרוק את המפתחות על השולחן, ויעמוד לרשות „כור" כל עוד ירצו בשירותיו.

המסלקה ב„כור" היא וולנטרית, אולם על מפעלים העובדים עם המסלקה חלים כללים מסויימים, ואלו הוחמרו בשנה האחרונה. שבח אופיר מתנגד לתת מימון למפעלים מפסידים – על כך היה ויכוח בינו לבין המנכ"ל היוצא ישעיהו גביש – כשם שבנק מסחרי מתנהג עם לקוח. מאחר ועל „כור" חלים כיום מגבלות לווה יחיד, הזרמת כספים למפעלים מפסידים תמנע אפשרות לתת אשראי למפעלים מרויחים לתכניות בריאות.

הריבית שמסלקת „כור" מחייבת בה את הלווים ומזכה את המפעלים שלהם יתרות זכות גבוהה וזהה לריבית חח"ד בבנקים. אגף כספים עודד בתקופה האחרונה מפעלים להשיג מקורות מימון חיצוניים וללוות בעצמם בבנקים, אך הגביל אותם ברמת הריבית. מפעל שמעוניין להפסיק לעבוד עם המסלקה וחייב לה כספים יכול לעשות עמה הסדר תשלומים. בסך הכל מתנהלת רק כחמישית מהפעילות הפיננסית של „כור" באמצעות המסלקה.

פעילות המסלקה נתנה לראש אגף כספים עוצמה רבה בקונצרן, שהיא לצנינים בעיני מנהלים רבים ב„כור", מה שמיוסיף לדרישה לבטלה.

„מבני תעשיה" הרויחה ב־1987 11.4 מיליון שקל

חברת „מבני תעשיה בע"מ" סיימה את שנת 1987 ברווח נקי של 11.4 מיליון ש"ח לעומת רווח של 5.4 מיליון ש"ח בתשעת החודשים של שנת הכספים 1986. אלו דוחות הכספיים הראשונים שמפרסמת החברה, שזו לה שנה ראשונה כחברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה ומהם עולה כי הרווח למניה בחברה בשנה החולפת היתה כ־7%. רווחיות החברה נשמרה באורח הומוגני במהלך כל השנה.

יו"ר מועצת המנהלים של „מבני תעשיה בע"מ" אאריה קלנג מסר כי בסך המאזן של החברה חל בשנה החולפת גידול ריאלי של כ־9% והוא הסתכם ב־486 מיליון ש"ח. בהון העצמי של החברה חל ב־1987 גידול של כ־6% והוא הסתכם ב־286 מיליון ש"ח. קלנג הדגיש כי ההון העצמי של החברה מהווה כיום כ־60% מהמאזן – עובדה המצביעה על יציבות פיננסית גבוהה של החברה. בשנת 1987 היו הכנסות החברה מדמי השכירות כ־39.4 מיליון ש"ח לעומת 27.2 מיליון ש"ח בתשעת החודשים האחרונים של 1986.

המקורות מפעולות החברה הסתכמו בכ־31 מיליון ש"ח, לעומת 17 מיליון ש"ח ב־1986. מועצת המנהלים המליצה בפני האסיפה הכללית לחלק לבעלי המניות דיבידנד בסכום של 2.5 מיליון ש"ח.

טרנס כלל מרחיבה שירותיה במעקב אחר השילוח ושירות מכולות טנק

מאת דן שלם

חברת טרנס כלל העוסקת בשירותי הובלה, הרחיבה באחרונה את מגוון שיראותים שהיא נותנת ללקוחותיה. באחרונה קיבלה החברה את נציגות וו.טי.סי. בישראל ובכך הרחיבה את מערך השירותים. טרנס כלל מפעילה מעתה רשת מידע ממוחשבת „ארגוס" המאפשרת מעקב מיידי אחרי תנועת המטען בעולם. הרשת מאפשרת מתן שירות יעיל ומהיר בכל יעד באמצעות סניפי חברת „ברלינגטון".

טרנס כלל קיבלה השבוע את נציגות החברה ההולנדית ל.ג.ט. בשירותי מכולות מיכל, החברה הינה חברת בת של קונצרן התובלה הגדול ואן.אמרנ.גרופ.

נציגות ל.ג.ט. בישראל תאפשר לטרנס כלל לתת שירות שכירת מכולות טנק להובלת מטעני כימיקלים בצובר לכל העולם. לחברה יש סניפים ברוטרדם, סינגפור ויוסטון בארה"ב וניתן להעמיד לרשות הלקוחות מכולות טנק בכל מקום שידרש בעולם.

הלקוח יוכל גם להוביל כימיקלים מסוכנים בדירוג הבינלאומי של 1־5.

מתקן שרותי אחסון מטענים נפתח במרכז אדיר בפ"ת

מתקן שרותי אחסנה למטענים הגדול באזור המרכז, נפתח השבוע במסגרת מרכז „אדיר בונדד" באיזור התעשיה פתח־תקוה. המבנה הגדול ל חברת „אדיר בונדד" המשתרע על 7200 מטר בצמוד לצומת גהה, ישרת את ציבור היבואנים במתן שירותי אחסנה מתוחכמים. הביקוש לשירותי האיחסון נובע מהעדר די נפח איחסון במחסני ערובה באזור מרכז הארץ. ב„אדיר בונדד" ניתן יהיה לשחרר גם מטענים חלקיים מהמכס בכל רגע, כאשר היתרון העיקרי לאחסון באזור זה הוא אפשרות דחיית מיסי יבוא ומע"מ עד לשחרור המטען.

ניהול הבונדר יהיה ממוחשב ויאפשר מעקב תנועת המטענים והמלאי. מחשב החברה יהיה מחובר בעתיד ישירות להנהלת המכס.

משלחת תעשיינים מצ'ילי תגיע לארץ בספטמבר

מאת יוסי מלמן

משלחת של אנשי תעשיה ומסחר בראשות סגן שר החוץ של צ'ילי תגיע בספטמבר לישראל. המשלחת, תבוא לשיחות בפעם הראשונה במסגרת הועדה המעורבת לקשרי כלכלה ומסחר בין שתי המדינות. על הבקוד הוחלט בעת שמנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר סייר לאחרונה בדרום אמריקה. טמיר, המקדיש זמן רב לקדום נושאי כלכלה במשרד החוץ יעמוד בראש משלחת ישראל לשיחות עם נציגי צ'ילי. מנכ"ל משרד החוץ הפועל בתאום עם התאחדות התעשיינים הסביר כי צ'ילי מעוניינת ב Joint Ventures עם אנשי עסקים מישראל. פרויקטים משותפים יכולים לקדם את היצוא של ישראל דרך צ'ילי לשאר מדינות דרום אמריקה. החודש יפתחו בירושלים גם השיחות השנתיות במסגרת הועדה המשותפת לישראל וארגנטינה.

חידוש בדיסקונט: קבלת מידע מהמחשב בקול אנושי

מאת אבי שוברט

שרות חדשני ראשון מסוגו בבנקאות הישראלית הופעל אתמול לראשונה למנויי טלבנק דיסקונט. „טלבנק מקוון" - כל מנוי יקבל בטלפון מהמחשב מידע מקיף על חשבונותיו, בקול אנושי.

השרות החדש יאפשר לכל מנוי ב„טלבנק דיסקונט" להתקשר מ־8 בבוקר ועד 10 בלילה, אל המחשב ובעזרת הקוד האישי, שיבטיח את סודיות המידע, לשלוף ממנו את המידע הדרוש.

הקודים של המידע המבוקש יתנו למחשב על ידי המנוי בחיוג בטלפון והתשובות ישמעו למנויים בקול אנושי, תוך הדרכת המנוי בזמן החיוג. לצורך הפעלת המענה הממוחשב הוקלט „מילון" מיוחד של אלפי מילים, משפטים ומספרים.

„טלבנק מקוון" מאפשר למנוי לפנות בחיוג ישיר למערכת המחשב ובעזרת הקודים להפעילה ולקבל נתונים על שרותים שונים כגון : יתרות בחשבון עו"ש, מט"ח, ניירות ערך ופקדונות שקליים, דיווח על חמשת הפעולות האחרונות בחשבון וכן שערי מטבע חוץ לשמונה מטבעות חוץ עיקריים.

הוקמו לשכות מסחר לישראל ויוון באתונה ותל אביב

מאת חיים ביאור

לשכת מסחר ישראל־יוון הוקמה אתמול, במגמה לעודד את יחסי הסחר בין שתי המדינות.

הלשכה הוקמה על ידי אגודת הידידות ישראל־יוון. יצויין, שבאתונה כבר הוקמה, לפני מספר ימים, לשכת מסחר מקבילה יוון־ישראל.

החברות הישראליות המצויות בקשרי סחר עם יוון הן בעיקר "אגרקסקו", מועצת הכותנה, המועצה לשיווק פרי הדר, "תדיראן", "טמבור", "נילית", מפעלי נייר אמריקאיים", "חוגלה", "כרומגן", "גדות", "כור־קרמיקה", "אמקור" ו"רב בריח".

בשנת 87 ' גדל הסחר בין יוון לישראל פי שניים ומעלה. היצוא למדינה זו הסתכם ב־96 מיליון דולר, לעומת 44 מיליון דולר בשנת 86', בעוד שהייבוא הגיע ל־48 מיליון דולר, לעומת 24 מיליון בשנת 86 '.

רוב הייצוא הישראלי ליוון - 68 מיליון דולר - מורכב מכימיקלים. יתר המוצרים הם טכסטיל והלבשה, מוצרים חקלאיים, גומי ופלסטיקה וכן מתכת.

הייבוא מיוון מורכב בעיקר ממוצרי גומי, צמר וכותנה - 16.5 מיליון דולר, מרכבי הובלה - 11 מיליון וכן מוצרי מזון.

ח"כ רמון: גם אחרי שרשות הנמלים תעביר 720 מיליוני שקלים לאוצר ישארו בידה מאות מיליוני שקלים

הנמלים מפותחים מעל ומעבר והכסף חסר לתשתית תחבורה וחינוך ובריאות

מאת יוסף מיכלסקי

הויכוח על כספי רשות הנמלים הנאמדים בלפחות מיליארד שקלים הסתיים. גורמים רבים לוטשים עין לעבר הכסף הזה, החל מהאוצר וכלה בשר האנרגיה משה שחל שטען כי יש להשקיע עודפים שהצטברו בקופת רשות הנמלים וחברת „בזק" בתשתית תקשורתית ואנרגטית.

המאבק על כספי הפיתוח של רשות הנמלים התלקח בסיום הדיונים על אישור תקציב המדינה בכנסת כאשר ח"כ חיים רמון העביר חוק המחייב את רשות הנמלים להעביר לקופת האוצר 720 מיליוני שקלים במשך שלוש השנים הקרובות. מאחורי יוזמה זו עמד גם משרד האוצר. שר התחבורה חיים קורפו הממונה על רשות הנמלים לא היה מסוגל לבטל חוק הכנסת,אך מנסה לטרפד אותו ע"י תיקון לחוק, פעולה שבסמכות הממשלה, שיחזיר את המצב לקדמותו ז.א. שלא יהיה צורך להורים את הכסף לקופת האוצר. אולם גם תיקון זה מחייב אישור המחוקק וכאשר פנה חיים קורפו לרמון, התנה רמון את נכונותו ללכת לקראת קורפו בסירפוד „חוק וינשטיין" שמטרתו לפגוע בקופת החולים הכללית.

השר לא העלה השגות לגבי סעיף אחר בחוק רמון המחייב את רשות הנמלים לאשר תוכניותיה לא רק בועדת השרים הכלכליים אלה גם בועדת הכספים של הכנסת.

לא מעט בזכות הלחץ שהופעל על רשות הנמלים בנושא זה היא נאלצה להסכים למעין פשרת ביניים ז.א. לשלם לאוצר 50 מליון שקלים מדי שנה משך שלושהשנים הקרובות בסעיף התמלוגים בעבור הרכוש שקיבלה מהמדינה ועוד 200 מליון שקלים על חשבון נכסי הרכבת שהועברו אליה.

המתנגדים לעמדת רשות הנמלים טוענים כי לא יתכן מצב שהרשות אשר הוקמה ע"י הממשלה תולשת על רכוש ממשלתי תצבור הון עתק בעוד הנמלים מפותחים מעל ומעבר. הנהלת הרשות אינה מתלהבת להפריד מכספיה אולם על הממשלה או המחוקק לבדוק את השיטה ולתקנה אם יש צורך בכך – טוען רמון.

רשות הנמלים טוענת שבעת יסודה בשנת 1961 נקבע בחוק שהיא תנוהל כשמק סגור שיתנהל על בסיס עסקי ולא יהיה תלוי בממשלה. תנאי זה העמיד גם הבנק הבינלאומי אשר העניק לה הלוואות לפיתוח נמליה. לפי תפיסת הרשות כספי הפיתוח שלה שייכים למעשה ללקוחותיה ונועדו רק לפיתוח הנמלים. תעריפי הרשות הולך בשנים האחרונות בכ־50 אחוזים. הם נמוכים מתעריפי הנמלים באירופה ובים התיכון.

רשות הנמלים דוחה את האשמות בדבר התנגדותה להמלצת הממשלה לחויר מחצית אגרות הרציף על מטעני יבוא לשם ייצוא ושלא החזירה בזמן את הכספים המגיעים ליצואנים. רמון ומכון היצוא עומדים על דעתם שאכן לא נהגה כראוי. לטענת הרשות המלצתה להקטין את אגרת הרציף למחצית ולהתאים אגרות השירותים לעלויות בפועל לא נענו ע"י הממשלה שהיתה מעוניינת בהמשך המצב בו ניתן להקטין את עלויות היצוא על חשבון מטעני היבוא.

לטענת הרשות עודפים שנצברו נשאו רווחי ריבית. בעתיד עלולים להיות גרעונות וירידה בהיקף הקרנות וכל נגיסה מסיבית מהקרנות הקיימים כיום תפגע ביום מן הימים בתפקוד נמלי הרשות ועלולה להחזיר אותם לשולחן ההקצאות מתקציב המדינה.

רשות הנמלים משקיעה שליש מכספה מופקד כיום אצל החשב הכללי ושני שלישים נוספים בפקדונות ארוכי טווח בבנקים מסחריים ובאגרות חוב ממשלתיות. לאחרונה פנתה לחשב הכללי על מנת להגדיל את כמות הכסף המופקד אצלו אך נענתה בשלילה, כך גם לגבי הצעתה להפקיד באוצר חלק נכבד מכספי קרנות הפיתוח של תמורת אגרות חוב שאינן נושאות ריבית.

הרשות מסבירה שהאוצר מתנגד להצעות אלה משום שקבלתן תחייבו לרשום את הכסף בסעיף חובות הממשלה.

ח"כ חיים רמון תומך בעמדת האוצר בציינו שרישום הכספים בסעיף החובות היה כרוך בתשלום ריבית. אין הצדקה שרשות הנמלים תמשיך לצבור ריבית של עשרות מליוני שקלים על קרנות הפיתוח שלה בשעה שהמדינה נמצאת במצוקה כספית ואין כסף למטרות חיוניות כגון חינוך ובריאות. הוא העריך בעשרות מליוני שקלים בשנה את הפסדי המשק בגין כספי הריבית הזאת שאינם מגיעים לתקציב. ח"כ חיים רמון גורס גם ששמאי המדינה העריך נמוך מדי את שווי הרכוש שהועבר לרשות בשנת יסודה והדגיש שטעיה כזאת לא תעשה עכשו כאשר יתחילו להעריך את שווי רכוש הרכבת שתצורף לרשות הנמלים. חיים רמון טוען שהרשות טועה כאשר אינה מוכנה לסייע בפיתוח ענפים אחרים למשל הכבישים המוליכים לנמלים ברדיוס של 30 קילומטרים מכל נמל.

לדבריו של רמון 200 מיליון השקלים ששולמו על חשבון רכוש הרכבת באים מתוך 720 מיליון השקלים שהוא הציע להורים לאוצר משך שלוש השנים הקרובות. גם אחרי ניכוי הסכום הזה ישארו בידי הרשות מאות מיליוני שקלים צוברי ריבית שנתית, בנוסף לרווח התפעולי שהסתכם בשנה האחרונה בכ־30 מליון שקלים.

אולם הנימוק הבסיסי של רמון מתייחס להיבט העקרוני והוא שהגדרה משק סגור לגבי רשות הנמלים פרושה הזכות לצבור רזרבות בשיעור שיאפשר תפעול טוב של הנמלים ופיתוחם בהתאם לצרכי המשק. אין לרשות שתוכנית פיתוח בטווח של 10־5 שנים שתצדיק שליטה על סכום העתק שבידיה. רמון טוען שאם יוחלט על בניית מסילה רכבתית לאילת, יש גופים זרים שמוכנים לממן אותה בתנאים נוחים. רכבת הפרברים בגוש דן תהיה רווחית ואין צורך לפתח רכבת נוספים לירושלים. באשר לנמלים הם מפותחים מעל ומעבר. בכל מקרה הכסף שישאר בקופת הרשות אחרי מימוש „חוק רמון" יספיק לפיתוח נמלי מאוץ, שלא לדבר על אפשרויות גיוס הון ממקורות בינלאומיים בתנאים נוחים.

מדוע, אם כן, נסוג שר האוצר בלחץ שר התחבורה ולא סידפר את הצעת התיקונים של קורפו בממשלה. רמון: השר ניסים היה צריך להתחשב בעמדתו של עמיתו מהליכוד ומלבד זאת הוא השיג את מבוקשו, 250 מיליון שקלים לשנה התקציבית הזאת. אשר לשנים הבאות "ניסים לא יודע אם ימשיך לכהן כשר האוצר לכן הנשא אינו דחוף לו"

מעות / איתן יעקבסון

מדוע קונים בנקאיות ל־1989?

משקיעים מסוגים שונים בבורסה, קונים מניות בנקיות שפדיונו ב־31.10.89 . הסיבה: מניות אלה הן אג"ח בדירה כפולה שנסחרות כעת בתשואה ריאלית של 1/2% במסלול מדדי ובתשואה דולרית של 7% במסלול הדולרי.

המסלול המדדי מבטיח פחות או יותר את עליית שערן במקביל לעליית המדד ומנגד יש למשקיע גם הגנה בפני פיחות השקל.

יצויין, שבעוד שאג"ח בדירה כפולה אחרות נסחרות בתשואות דולריות שליליות, התשואה במניות ההסדר ל־89 היא חיובית וסבירה ביחס לריבית הדולרית הקודסורית שמשולמת בשוקים הבינלאומיים על פקדונות בדולרים.

משקיעים בבורסה חוששים מפני צעדי התאמה של הממשלה, לאחר הבחירות ופדיון הבנקאיות ב־31.10.88 צעדי התאמאה יכולים בפוטנציה לכלול פיחות חד־פעמי של השקל והתאמה מסויימת במחירים.

בגלל התקופה הקצרה שתהיה עד לפדיון במניות ההסדר ל־89 , הן אמורות לתת פיצוי מלא על התייקרויות או פיחות - תוך זמן קצר. לכן, המשקיעים מגוונים את תיקי ההשקעה שלהם, באפיק סולידי זה.

מה יקרה בקופות הגמל?

באוצרנה נודע שקופות הגמל רוכשות אג"ח לטווח ארוך בתשואות של [illegible] חישובים פשוטים מראים שאם התשואות המדדיות יעמדו של 4.5% בשנה אז אג"ח ל־17 שנה יכולות לרדת ב־25% - 20 . מאחר וקופות הגמל מחזיקות באג"ח לטווחים שונים, השפעה של תהליך כזה תהיה מתונה יותר על תיק ההשקעות שלהן. אולם, אין ספק שעלייה בתשואות האג"ח עלולה לפגוע בתשואות תיקי ההשקעה של קופות הגמל.

מה עושים? מי שיש לו קופת גמל גדולה, יכול לממש את ההשקעה ולהחזיק את בכספו באג"ח צמודה קצרת־מועד כמו מניות בנקאיות ל־89 למשל. כאשר תשואות האג"ח יעלו, ומחיריהן ירדו פלאים, הוא יממש את השקעתו הצמודה ויקנה את האג"ח לטווח ארוך - בזול. אחר כך כשהתשואות שוב יירדו, הוא יוכל לממש את האחזקות שלו בעליות שערים חדות, או להשאיר אותן כנכס צמוד ובטוח לטווח ארוך. צריך לזכור שירידה של אחוז בתשואה השנתית, תגרור עלייה של כ־20% במחירי אג"ח ל־17 הב. או לא להשקיע בכלל בקופת גמל?

כדי להשקיע בעקרון את הסכום שמקנה ניכויים וזיכויים ממס. אבל אם יש לך סכום שמן, תיקה אולי תכנית חסכון מדדית עם תשואה מדדית של 5% לשנתיים.

כמו כן, יש לך אפשרות להשקיע בקופות גמל שמבטיחות תשואה קבועה ומינימלית עד 31.5.88 ; קופות אלה מבטיחות לך מראש תשואה ריאלית של 4.5% פלוס הצמדה של הקרן למדד, כמובן. לדוגמא: „בטחון" של הבנק הבינלאומי ו „יתר" של בנק הפועלים.

היתרון הבולט בקופה זו הוא שהיא מבטיחה לך מראש את התשואה כמו בתכנית חסכון. בעוד שברוב הקופות 8 התשואה תיגזר מביצועי תיק ההשקעה שלהן. יתרה מזו, ייתכן שקופת הגמל תצליח לעשות תשואה גבוהה יותר מהמובטחת. התשואה המובטחת היא מינמום. בתכנית החסכון, התשואה המובטחת היא גם התשואה הסופית שתקבל.

הוצאת שומת מס סופית

נציבות מס הכנסה הודיעה באחרונה שבכוונתה להוציא לנישומים שומות סופיות מסוג 01 , על בסיס הדו"חות שהוגשו. שומות 01 יוצאו לנישומים שמדווחים על הכנסות סבירות יחסית לענף עיסוקם ולמקום עסקם ושטחו. מה עומד מאחורי הוצאת שומות 01?

קבלת דו"חות הנישומים כשומות סופיות, מבטלת את הצורך לדרוש הצהרת־הון ולבדוק את השוואת ההון. יש לזכור שמכשיר הצהרת ההון, נועד לבקר את סבירות ההכנסה. כאשר אורח לא יצטרך להגיש הצהרת־הון, או לפחות לא להסביר את גידול הונו במשך השנים - לצורך תמיכה בהכנסה המוצהרת - תהיה זו הקלה משמעותית לגביו. מה עוד? אורח שידע שהדו"ח שלו התקבל כשומה סופית, יהיה רגוע יותר, שלו יותר ויהי לו יותר חשק לעבוד, לייצר ולשרת את לקוחותיו. כך תגדל הכנסתו באופן אוטומטי, וכך ייגבה גם מס גדול יותר.

קונים אג"ח להמרה

משקיעים סולידיים וזהירים בבורסה, קונים שוב אג"ח להמרה. כמובן שנוכח האטה במשק, יש העדפה לאג"ח שהונפקו ע"י קונצרנים וחברות גדולות שיש להן איתנות עסקית ופיננסית. מדוע קונים עכשיו דווקא אג"ח להמרה? ראשית כל, באג"ח אלה ניתן לקבל תשואה מדדית של כ־4% לעומת תשואות של 22% בערך באג"ח הממשלתיות. שנית, חלק מאג"ח אלה נפדות בעוד 5־4 שנים - כך שעלייה בתשואה, לא תביא לירידה חדה במחיריהן. שלישית, המסלול להמרה במניות. בעקרון, שוק המניות צריך לעלות עוד בעשרות אחוזים - כדי שההמרה למניות תהיה כדאית. כעת, קשה להעריך אם שוק המניות יצליח לפרוץ חוק קימה. אולם, אם זה יקרה - האג"ח להמרה יהפכו למניות לכל דבר. יתרה מזאת, אם יהיו ירידות לאחר מכן בבורסה - יחזור שוב המסלול המדדי להיות מעניין בתשואות של 5% - 4% והוא יהווה הסטם לירידת שער. כאן יש אפיק השקעה מעניין שמצד אחד אתה קונה אופציה CALL , כלומר: זכות להמיר למניות בשער שיראה לך (אם השוק עולה) ומצד שני יש לך כאן אפציה PUT , כלומר: אפשרות למכור בנקודת תחתית מסויימת, (אם השוק יורד).

למה עולה הדולר?

הירידה הדרמטית בגרעון המסחרי של ארה"ב לחודש אפריל 1988, גרמה לעלייה בשערי הדולר בשווקים הבינלאומיים. אולם, מניתוח כולל של האירועים בוול סטריט, ניתן אולי להסיק שהביקושים לדולר נובעים גם מהציפייה לאינפלציה בארה"ב ולעלייה בשערי הריבית המשולמים על הדולר.

בימים האחרונים נשמעים בוול סטריט קולות רבים המנבאים מדיניות מוניטרית מרסנת של הפדרל־ריזרב. משקיעים אמריקניים שיש להם תיקי מניות ואג"ח, מעדיפים למכור אותם בשוק ולקנות בתמורה פקדונות דולריים. משקיעים אלה מעריכים שעלייה נוספת בשערי הריבית בארה"ב, תביא לירידות מחירים בשווקי המניות והאג"ח וזאת בכפוף לתיאוריות המקובלות של שוקי־ההון.

יצויין, שהריבית על הדולר מתחילה להתחרות בריבית המשולמת על השטרלינג הבריטי. הדילמה בבחירת המטבע להשקעה היא כעת בין הדולר והשטרלינג שעליהם משולמת ריבית גבוהה.

ליפן טריליון דולר בחו"ל

העודפים המסחריים של יפן זה שנים רבות הפכו אותה למדינה העשירה ביותר בעולם מבחינת השקעות חוץ. בסוף שנת 1987 אלו הסתכמו ב־1071.6 מיליארדי דולרים־עליה של 46 אחוזים. בו בזמן ההשקעות של גורמים זרים ביפן גדלו גם ואלו הסתכמו ב־830.8 מיליארדי דולרים.

מומחים בבנק המרכזי של טוקיו מייחסים את העליה הגדולה בנכסים של יפן בחו"ל למעורבות של הבנק המרכזי של יפן שרכש עשרות ואולי גם מאות מיליארדי דולרים במשך השנה, בניסיון שוא לבלום את עליית שער הדולר. העליה הגדולה של השקעות זרות ביפן משקפי שני התפתחויות חשובות. העליה בחשיבות המשק היפני במיוחד לנוכח המדיניות החדשה של הדלת הפתוחה להשקעות זרות. סיבה נוספת לעליית ערכם של הנכסים הזרים ביפן העליה בשער היאן וירידת שער הדולר וכמו כן בעליה התלולה בנכסי דלא ניידי ביפן.

הנכסים נטו של יפן בחו"ל מגיעים ל־240.7 מיליארדי דולרים כשהיא הראשונה בעולם, הרבה לפני הבריטים במקום השני עם 169.6 מיליארדי דולרים.

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

הודעה

לצבור מגדלי הפירות ליצוא:

מנגו, ליצ'י, רימונים, צבר, שזיפים, פיג'ויה, קרמבולה, גויאבות ופפאיה.

מגדלים המעונינים לבצע יצוא פירות אלו בשנת 1988, מתבקשים מיידית לחתום על חוזי יצוא עם מועצת הפירות. הודעה זו מבטלת את החוזים משנים קודמות.
מגדלי המנגו יחתמו באמצעות בתי האריזה אליהם הם קשורים. נא לסור למשרדי המועצה בימים א'–ה' בין השעות 8.00–1400 מחלקת יצוא.
גמר חתימת חוזים – 15/7/88.

מחלקת היצוא

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5410.61	5372.86
אבוקה	416.02	407.91
אגוז	281.11	275.72
אגב	111.95	109.78
אדיר	1898.55	1855.40
אדם	167.91	164.67
אופיר	173.10	171.92
אור	436.22	432.42
אוריון	132.87	130.24
אחלי	307.44	305.24
אורן	867.20	850.37
אייל	5642.70	5532.78
איריס	5767.48	5648.77
איתן	825.32	816.06
אלון	685.16	671.27
אלשבע	709.16	700.47
אנליסט		
אג"ח	108.63	107.15
אנליסט		
גמישה	101.52	99.10
אנליסט		
מניות	95.80	93.47
אפקד	102.95	101.67
ארז	316.83	312.93
אש	139.25	136.19
אשל	194.81	190.99
אתגר	88.57	87.50
אתרוג	270.77	268.14
בהילה	160.49	157.43
ברוש	543.96	533.52
ברק	483.50	473.67
בקעת	330.08	327.66
גביש	1651.19	1616.44

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גבע	122.69	120.90
גורן	475.98	473.92
גיא	109.59	107.96
גיל	3436.90	3370.22
גלית	687.79	679.40
דובדבן	363.34	359.85
דוכיפת	526.94	520.50
דולב	260.78	255.40
דורון	1668.64	1638.25
דותן	287.64	282.57
דליה	603.47	592.99
דרור	346.51	340.33
דקל	368.59	361.27
הדס	404.22	401.57
הילה	429.57	427.64
הדר	581.06	571.09
זוהר	117.15	115.45
זיו	144.34	142.24
זינוק	105.12	102.90
זיק	97.60	95.34
זמיר	458.80	453.19
חוחית	173.82	171.49
חליפין	153.71	153.30
חלמיש	225.74	224.26
חן	158.89	158.57
טופז	121.45	118.78
טל	6652.17	6578.88
יובל	490.85	484.95
יהלום	177.15	173.82
ישורות	374.76	371.47
יערה	481.67	475.89
כוכב	307.67	303.94
כחל	132.95	131.31
כלנית	659.94	648.33
כספית	281.08	278.98

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
כרמל	140.48	138.28
כתר	1267.21	1248.96
להב	5053.10	4932.37
למשקיע	133.86	132.43
לפיד	335.08	333.47
לקט	2067.31	2025.88
לשם	410.37	407.63
מבחר	1479.08	1451.05
מבטח	4216.21	4178.40
מגן	275.10	271.16
מגוון	3933.09	3897.24
מור	1685.08	1661.38
מורן	894.17	883.30
מטה	25984.64	25519.30
מיסד	1101.48	1080.34
מכלול	100.40	98.49
מעוף	4812.29	4720.00
מעיין	786.71	772.06
מקשה	414.71	411.96
מרוות	133.93	133.41
מרום	1452.59	1425.31
נוגה	157.19	154.87
נטף	284.67	282.69
נטע	477.16	469.98
נילי	141.42	139.33
סביון	657.74	646.07
סגולה	148.67	145.75
סלע	403.22	400.57
סנונית	573.50	566.47
סער	389.85	385.11
ספיר	177.59	177.14
עדיף	371.58	367.31
עידית	791.97	786.13
עידן	525.90	518.25
עבר	117.76	115.25

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
ענת	2392.16	2374.40
עפרוני	548.86	537.21
ערמון	129.96	127.50
פאר	1709.54	1676.35
צבר	557.78	550.73
צופית	500.25	494.09
צוק	135.42	134.98
צמיד	1218.06	1195.70
צבירה	538.74	530.97
צמרות	153.84	152.70
צריח	107.89	106.45
קלע	176.95	176.07
קשת	112.95	111.58
רונית	18203.52	18048.24
רימון	142.09	141.86
רקפת	913.00	898.49
רשף	439.32	433.47
שביט	485.99	480.26
שחם	364.07	360.62
שחף	106.75	105.46
שירה	466.18	462.76
שמיר	444.50	435.88
שנהב	695.82	685.73
שסק	735.52	721.31
שקד	196.90	192.98
תאנה	254.44	252.04
תדהר	529.11	526.49
תירוש	589.73	582.50
תנופה	110.64	108.44
תפוז	276.54	269.28
תפוח	213.03	211.54
תרשיש	122.13	119.82
תשרי	567.06	562.52

פ.י.ב.י. למלאכה בע"מ (לשעבר בנק למלאכה בע"מ)

הודעה לבעלי המניות בחברה
על כינוס אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום ב', 27.6.88, בשעה 11:30 לפנה"צ*, במשרדי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, רח' אחד העם 9, תל־אביב, קומה 6, חדר מס' 638.

על סדר היום :
1. קבלת הדו"חות הכספיים של החברה ליום 31.12.1987.
2. הודעה על בחירת חברי הדירקטוריון.
3. קביעת גמול לדירקטורים.
4. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
5. שונות.

בפקודת הדירקטוריון,
אביגדור רוזנברג
מזכיר

* או בכל מועד אחר בו תידחה האסיפה בהתאם לתקנות החברה.

הערה:
חבר הזכאי להיות נוכח ולהצביע באסיפה הנ"ל, רשאי למנות באי־כח שיהיה נוכח ויצביע במקומו. באי־כח כזה אינו חייב להיות חבר. טפסי יפוי־כח יופקדו במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.

פ.י.ב.י. למלאכה בע"מ (לשעבר בנק למלאכה בע"מ)

הודעה לבעלי המניות בחברה
על כינוס אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזה הודעה בהתאם לתקנה 26 לתקנות ההתאגדות של החברה כי אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי מניות החברה תתקיים ביום ב', 27.6.88, בשעה 11:00 לפנה"צ,* במשרדי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, רח' אחד העם 9, תל־אביב, קומה 6, חדר מס' 638.

על סדר היום:-
לדון, ואם ייראה הדבר לחברים, לקבל החלטה מיוחדת לפיה תוחלף תקנה 40 לתקנות ההתאגדות של החברה כדלהלן :
במקום הרשום בתקנה 40 יבוא :
"40. (א) גמולם של הדירקטורים יהיה הסכום שתקבע החברה באסיפה הכללית מפעם לפעם לפי המלצת הדירקטוריון, וחלוקתו בין הדירקטורים תיקבע בהחלטה כאמור ואם לא נקבעה – תחולק באופן שווה, והכל אלא אם כן נקבע אחרת עפ"י דין.
(ב) הדירקטורים יהיו זכאים להחזר הוצאותיהם הסבירות בעד נסיעות ואש"ל ושאר ההוצאות הקשורות למילוי תפקידם כדירקטורים, לרבות הוצאות הנסיעה לישיבות הדירקטוריון ומהן, אלא אם נקבע אחרת על פי כל דין.
(ג) בנוסף, אם אחד הדירקטורים יבצע, לפי החלטת הדירקטוריון ובכפוף להוראות כל דין, תפקידים מיוחדים או ייתן לחברה שרותים מיוחדים מחוץ לחובותיו כדירקטור, רשאים הדירקטורים להחליט על תשלום גמול מיוחד, בין בדרך של משכורת ובין בדרך של עמלה או בדרך אחרת."

בפקודת הדירקטוריון,
אביגדור רוזנברג
מזכיר

* או בכל מועד אחר בו תידחה האסיפה בהתאם לתקנות החברה.

הערה:
חבר הזכאי להיות נוכח ולהצביע באסיפה הנ"ל, רשאי למנות באי־כח שיהיה נוכח ויצביע במקומו. באי־כח כזה אינו חייב להיות חבר. טפסי יפוי־כח יופקדו במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.

هكذا من الأصل

مكتب الأصل

שנתיים מאסר בפועל למזכיר הראשי של ביהמ"ש לתעבורה בת"א

(ע).– אברהם פלאי, בן 53, תושב פ"ת, המזכיר הראשי של בית־המשפט לתעבורה בתל־אביב נידון אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב לשנתיים מאסר בפועל, לאחר שהורשע בעבירות שוחד.

בין התובעת עו"ד הלנה ביילין לבין סניגורו של פלאי עו"ד שמואל צנג נחתמה עיסקת טיעון, לפיה יודה פלאי בעבירות של קבלת שוחד, מירמה ונסיון להשפיע על עדים, וייגזר עליו עונש של שנתיים מאסר בפועל.

נשיאת בית־המשפט המחוזי השופטת חנה אבנור כיבדה את עיסקת הטיעון ובגזר הדין ציינה, כי אברהם פלאי ניצל את הכרותו עם השופטים, כדי לנתב תיקים על־פי מדיניות הענישה של כל שופט ושופט, המוכרת לו היטב, זאת כדי "להקל בעונש" של אנשים שנתנו לו תמורה.

התובעת ביילין טענה, כי הנאשם ניצל את הזכות והאמון שניתן בו ונתן במעשיו הרגשה, כי במערכת המשפט נעשים דברים בלתי כשירים. התובעת ציינה, כי עיסקת הטיעון נחתמה בהתחשב בגילו של הנאשם ובכך שניטל ממנו מעמדו המקצועי.

סניגורו של פלאי, עו"ד שמואל צנג טען, כי מרשו חסר ומנע עבודה מעורכי הדין בכך שנתן "יעוץ" לאנשיו ו"זה דבר לגיטימי". הנאשם נשפט ונענש כבר ע"י התקשורת שניפחה את כתב האישום למימדים בלתי רגילים, ללא כל יחס ופרופורציה", טען עו"ד צנג.

השופטת חנה אבנור קבעה, כי היא רואה בחומרה יתרה את התנהגותו של פלאי שגרם ליצירת רושם שאפשר להשיג משוא פנים בדין ופגע באמון שהציבור רוחש לבתי־המשפט. השופטת ציינה עוד, כי אמצעי התקשורת הגזימו כאשר תיארו את הפרשה, תיאור ממנו עלתה נימה צורבת של חשד במערכת השיפוטית.

"עבירה זו פוגעת בתדמית החברה ובשלטון החוק במדינה", ציינה השופטת. בהתייחסה לעיסקת הטיעון, קבעה השופטת אבנור, כי חומרתן של העבירות מצדיקה עונש חמור יותר מזה שהוסכם בין הצדדים ואולם היא החליטה להתחשב בהתנהגותו הכוללת של הנאשם במהלך תקופת עבודתו, התנהגות נעימה, הבנות לעזור, כפי שמצפים מכלל עובדי הציבור.

אתמול בכלא הנשים „נוה תרצה"

„סולחה" בין האסירות הפליליות ובין עורכות „דרך הניצוץ"

(ע). – הזמנות נרגשות, מכל הלב, לבוא ולהתאחד במחיצתן הזמינה אתמול בצהריים על־ידי האסירות הפליליות בכלא הנשים נוה־תרצה ליד רמלה לשתי חברות מערכת „דרך הניצוץ", המשודרות בעבירות ביטחוניות.

התנפיסות, מלווה בחיבוקים ונשיקות והבעת סליחה ומחילה משני הצדדים, נערכה בנוה־תרצה אחרי שמפקדת כלא הנשים, היא שזמה, קיימה שיחה עם האסירות הפליליות היהודיות, כדי לברר מה גרם לסערת הרוחות ולמהומות שזעזעו את נוה תרצה כאן ששתי העיתונאיות המשודרות הגיעו למקום ביום א'.

האסירות הפליליות אמרו למפקדת הכלא, כי התרגזו על הרמת היד עם האגת „ר" של שתי המשודרות בבואן לכלא, ועל כך שהתחבקו והתנשקו עם אסירות ביטחוניות ערביות.

רוני ומיכל שהותקפו על־ידי האסירות, הכחישו שעשו את התנועה, וטענו שהיו להן ידיים מלאות עם חפצים המותרות ולא יכלו כלל לנפנף "ר".

בעקבות על ההתפרעויות הוחזקו האסירות בתאיהם במשך היום. בשיחה נוקבת בין מפקדת הכלא לבין האסירות, הסכימו כולן שלמרות הפרובוקציה, שיש לכבד האחת את השניה „ללא פוליטיקה". כן במקום הוחלט האסירות הפליליות להזמין את רוני ומיכל לבוא ולבוא יחד אתן באגף.

על־פי החלטת הנהלת בית הסוהר, ימשיכו רונית ומיכל לגור יחד באגף ההפרדה, אך השקט חזר לנוה תרצה, ואתמול, אחר הצהריים ניתן לכולן לצאת מתאיהן.

(ע). – מלון „דן פנורמה" בתל־אביב פונה אתמול בבוקר מאורחיו, לאחר שהתלקחה בו דליקה, כתוצאה מהתפוצצות בלון גז בחדר האחזקה של המלון. שני עובדי אחזקה של המלון נפגעו משאיפת עשן ופונו לבית־החולים „רוקח". מצבם הוגדר „בינוני". כבאי שנפגע קל מהעשן, קיבל טיפול במקום. בשעה 9.30 לערך נשמע קול פיצוץ בחדר המכונות של המלון. חדר המכונות למחסן מזרנים ישנים הצמוד לו, עלו באש. למקום הגיעו שש מכוניות כיבוי, שלושה אמבולנסים וניידת טיפול נמרץ. עשן החל להתאבך לעבר קומות עליונות ואורחי המלון פונו למגרש החניה. מנהל מחלקת יחסי הציבור של רשת מלונות „דן" רן רהב מסר, כי הדליקה החלה כאשר שני עובדי אחזקה של המלון ערכו נסיון הפעלה ראשון למתקן גריל בר ביקיו חדש במלון. עקב תקלה דלף גז מהמתקן ובלון גז שהיה לצידו התפוצץ. אורחי המלון נתבקשו להתפנות לחניון, שם כובדו ע"י צוות המלון במשקאות ועוגיות. לדברי רהב, המלון נמצא ב־70 אחוז תפוסה. בין האורחים, נגן הגיטרה פאקו דה־לוסיה, שחקני תיאטרון זיבנס מגרמניה והקומיקאי נגגו אדוארדס. (צילום: ישראל סימיונסקי)

מקור המקורב לחקירה:

התאונה באל־על – עקב שימוש בסולם לא מתאים

מאת אריה אורן, סופר „דבר"

נראה שתאונת העבודה הקטלנית, שאירעה בליל שבת ב„אל־על", היתה נמנעת אילו השתמשו הנוגעים בדבר בסולם מתאים – גילה אתמול מקור המקורב לחקירת התאונה, שבה נהרג מספק צוות שמואל אסיאג. עתה מנסים החוקרים לברר מי אחראי לכך, שאסיאג המנוח ואנשיו עבדו עם סולם לא־מתאים.

כתוצאה מתאונות מסוג זה, שכבר אירעו בעבר, פותחו סולמות הסוגרים על פתחי המטוסים סגירה גמורה ומעקה מגן על העובדים מפני נפילה כתוצאה ממעידה או מתקלות אחרות בזמן העבודה. הסולם, שבו עבדו אסיאג ואנשיו, היה צר מכדי לסגור על פתח המטען כולו. ברווח שנותר נפל אסיאג.

לסופר „דבר" נודע, כי במהלך החקירה התבקש אחד העובדים במסוף המטען, שם אירעה התאונה, להצביע על הסולם שהיה נוטל, אילו היה עליו לעבוד במקום שבו מצא אסיאג את מותו. העובד הצביע ללא היסוס על סולם מן הסוג, שבו עבדו אסיאג וצוותו.

עוד הוברר במהלך החקירה, כי ב„אל־על" יש סולמות מתאימים, אולם הם מצויים באזור סדנת המטוסים בקצה אחר של נמל בן־גוריון ואינם זמינים לצוותים העובדים במטוסים באזור מסוף המטען, שם עבדו אסיאג וצוותו.

גם ראש העיר ישיר

נסי ברנדס, מעבד מוסיקלי למחזמר „רק בת 65" לעיר גבעתיים, בהקלטת שיר אשר ישיר ראש עיריית גבעתיים, יצחק ירון (במרכז). כתב את השיר רוני אבירם, במאי וכותב המחזמר (משמאל). את ראש העיר ילוו כ־30 תלמידים מכתות ג' – ז' מבית־ספר יסודי בגבעתיים. שורה של אירועים שיתקיימו היום יציינו את חגיגות 65 שנה לעיר גבעתיים, בהשתתפות נשיא המדינה, ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, ראשי העיר ומוזמנים רבים.

עובדי טקסטיל בדימונה מזהירים: הנחות במיסים או הפגנות סוערות

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

ראשי ועדי העובדים במפעלי הטקסטיל בדימונה, בהם מועסקים כ־1,600 איש, מאיימים כי אם לא תוענק להם הנחה בשיעור של כ־50 אחוז מהמסים העירוניים, כפי שמקובל לגבי המורים הנקלטים בדימונה, הם ישביתו את המפעלים ויקיימו הפגנות סוערות מול בניין העירייה.

במכתב ששיגרו לראש העיריה, אלי הללי, כותבים ראשי הועדים של „סקסטיל דימונה" ו„כיתן דימונה", יעקב תודג'מן ואלי כנפו, כי הם מבקשים לצרף את עובדי הטקסטיל בעיר להסדר המקובל לגבי מורים המגיעים מחוץ לדימונה, אשר נהנים מתמריץ המתבטא בפטור בשיעור של כ־50 אחוז מתשלום המיסים העירוניים.

הבורר נחמיה גוטמן פסק:

ב„תדיראן" יפוטרו רק 67 ולא 214 – בפיצויים מוגדלים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

חברת „תדיראן" תפטר 67 עובדים, בנוסף ל־30 העובדים שהסכימו לפרוש מרצונם. כך קבע השופט לשעבר נחמיה גוטמן, מונה לבורר בחילוקי הדעות בין נציגי העובדים להנהלה לגבי הפיטורים בחברה.

פסיקת הבורר נחשבת כמכה להנהלת „תדיראן", שעד לתחילת הבוררות דרשה את פיטוריהם של 214 עובדים. הצמצום במספר המפוטרים הושג לאחר שגוטמן קיבל את הצעתו של מזכיר מועצת פועלי חולון, משה רינת, לפיה 90 מבין המועמדים לפיטורים ישובצו במחלקות אחרות בחברה. לאלה הוסיף הבורר 27 עובדים שאף הם לא יפוטרו, אלא יועברו למחלקות, שבהן קיים ביקוש לכוח אדם.

העובדים שיפוטרו מ„תדיראן" יקבלו פיצויים מוגדלים, ככל הנראה מעל 150 אחוז. מועצת פועלי חולון, הנהלת החברה והבורר סיכמו כי הרשימה השמית של המפוטרים לא תפורסם, עד שיושלם המשא ומתן על גובה הפיצויים למפוטרים.

קוף חדר למעון ונשך 3 ילדים

(ע). – קוף חדר אתמול למעון מיסודי בגבעת שמואל ונשך שלושה ילדים בני 4 ד־5.

הקוף, שברח מבעליו הגר באיזור, תקף את הילדים במעון לאחר שחדר פנימה כבראה מבעד לחלון.

למקום הגיעו ניידת טיפול נמרץ ושני אמבולנסים, שפינו את הילדים, בהם אח ואחות – הסובלים מחתכים עמוקים, לחדר מיון ילדים בבית החולים „שיבא" בתל־השומר.

נסים זווילי בביקור בדליית אל־כרמל:

הסוכנות מוכנה להשקיע בהקמת ישוב דרוזי חקלאי בגליל

מאת מסבח חלבי, סופר „דבר"

מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית מוכנה להשקיע בהקמת ישוב דרוזי חקלאי חדש שיוקם בגליל במסגרת תוכנית ההתיישבות של הסוכנות היהודית – כך הבטיח נסים זווילי יושב ראש מחלקת ההתיישבות בסוכנות היהודית בעת שביקר בדליית אל־כרמל ועוספייה שם נפגש עם חברי ההנהלה של התנועה הדרוזית הציונית.

חברי התנועה הדרוזית הציונית קיימו אתמול את אסיפתם השנתית, שבה נטל חלק גם יושב ראש המועצה הישראלית הציונית ניסן הרפז. בפגישה העלו הנציגים הדרוזים את הבעיות המעיקות על המגזר הדרוזי והעלו מספר הצעות כדי להתגבר על הבעיות ובמיוחד, כדי להתגבר על הרגשת האפליה האי־שוויון.

בין ההצעות שהועלו הקמת ישוב דרוזי לחיילים משוחררים ולזוגות צעירים בגליל, חלוקת מלגות לסטודנטים הדרוזים מטעם הסוכנות והקמת מועצה ציבורית היהודית־דרוזית לחיזוק הקשרים בין בני שני העמים.

ניסן הרפז שהביא למתכנסים את ברכת המועצה הישראלית־ציונית אמר, כי השליחים הדרוזים עושים שליחות מעולה בקרב העם היהודי ובמיוחד הם יוצאים במשלחות הסברה לחוץ לארץ ומשפיעים על היהודים לעלות ארצה.

6500 עזבו את באר־שבע מאז 85 • הפתרון: ועדות משנה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

העירה השלישית מבאר־שבע התבטאה בשלוש השנים האחרונות בכ־6,500 נפש. שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, שמסר על כך אתמול בישיבת מועצת הנגב, הביע דאגה חמורה לנוכח נתון זה, במיוחד על רקע מימדי ההגירה המתרחבת בישובי יהודה, שומרון וחבל עזה.

השר יעקבי ציין כי בימים אלה מתגבשת הצעה להקים רשות לפיתוח הנגב, שתהווה גוף ביצועי בעל סמכויות ותקציבים, בדומה לרשות לפיתוח ירושלים. שעל הקמתה הוחלט באחרונה. מועצת הנגב שהתכנסה בבאר־שבע, תבעה אתמול מהממשלה להעביק לבירת הנגב מעמד של אזור פיתוח א' לפי חוק עידוד השקעות הון, כדי לקדם את תעשייה של העיר ואת פיתוח הנגב. לדברי יעקבי, "תקופה" הצעתו בעניין זה, התנתקות על־ידי שר התעשייה והמסחר, בוועדת השרים לענייני כלכלה ולדבריו, האיש שמעכב את קבלת ההחלטה הוא שר האוצר, משה נסים. מועצת הנגב פנתה לממשלה בקריאה לפעול לקידום הליכי התכנון של מסילת הברזל לאילת ולגשת להקמתו של נמל־תעלה בחוף הצפוני של אילת.

מועצת הנגב החליטה כי יושבי הראש שלה, גד יעקבי, הרב לאון אמיר, יקימו ועדות משנה קבועות לנושאים מרכזיים, בתחום החינוך והמדע, המגזר היצרני, תשתית ופיתוח כוח אדם, שיורכבו מחברי המועצה, מומחים, אנשי משק וחברה בנגב.

גמול, חברה להשקעות בע"מ

רח' יהודה הלוי 62, ת.ד. 800, תל־אביב 61007, טל. 673333

תמצית מאזן ליום 31 במרץ 1988

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד מרץ 1988*

(באלפי שקלים חדשים)

	31.3.1988	31.12.1987
הלוואות	2,277	1,924
פקדונות בבנקים:		
לשם הפקדה באוצר מדינת ישראל	3,284,320	3,500,421
מכספי פקדונות למתן הלוואות	429,575	448,994
אחרים	3,075,947	3,110,812
ניירות ערך	400,214	398,450
מזומנים ופקדונות בבנקים	22,031	14,523
חייבים שונים	60	80
רכוש קבוע (במחיר סמלי)	–	–
	7,214,424	7,275,204

	31.3.1988	31.12.1987
פקדונות למתן הלוואות	429,493	448,928
פקדונות מקופת גמל לרכישת השקעה בוכרה	3,394	158
אגרות חוב	5,776,614	5,843,098
התחייבויות אחרות	52,989	55,187
סך הכל התחייבויות	6,262,490	6,347,371
הון עצמי	951,954	927,833
	7,214,424	7,275,204

דו"ח רווח והפסד לתקופה שנסתיימה ביום 31 במרץ 1988

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד מרץ 1988

(באלפי שקלים חדשים)

	31.3.1988	31.12.1987
רווח נקי לתקופה**	21,933	99,675

דו"ח על השינויים בהון העצמי לתקופה שנסתיימה ביום 31 במרץ 1988

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד מרץ 1988

(באלפי שקלים חדשים)

	31.3.1988 הון וקרנות הון	31.3.1988 עודפים	31.12.1987 הון וקרנות הון	31.12.1987 עודפים
הון עצמי לתחילת השנה	558,911	368,922	547,676	320,797
הנפקת הון במניות	–	–	11,235	–
רווח נקי	–	21,933	–	99,675
דיבידנדים	–	2,168	–	(51,550)
	558,911	393,023	558,911	368,922

* בתקופה האחרונה לא חלו שינויים בבדיקות החשבונאית.
** החברה אושרה ביום 15 בדצמבר 1975 כקופה מרכזית להשקעות של קופות גמל על־פי "תקנות מס הכנסה [illegible]" התשל"ו 1976.
החברה מקיימת את ההוראות הכלולות בתקנות.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי אילת
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה אילת הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 11 א' לתכנית מפורטת 2/03/102.

ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד משטח לבנייני ציבור לשטח מסחרי לבנית קיוסקים.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ – 710 מ"ר.

גוש 40003: חלק מחלקה 26.

מקום: אילת.

כל המעונין בשינוי ראשי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין, בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, ראשי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה: ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דניני
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

לבית „פלרם"

עם קבלת התואר „יצואן מצטיין 1987"
שאו מיטב הברכות לשגשוג והצלחה

כמיפארם בע"מ

(לשעבר קופל ושות' כמיטוריד)
ספקי חמרי גלם לתעשיית הפלסטיק
ת.ד. 17025, ת"א 61170
טל. 03־422031 • פקס. 03־428762

21 שנה לכיבוש

יש גבול!!!

החזירו החיילים הביתה!

ישוחררו סרבני הכיבוש!

הצטרפו לגוש „יש גבול" בהפגנת תנועות המחאה בשבת 4.6 בשעה 6 בערב בת"א שד' בן־גוריון פינת דיזנגוף.

פרטים על הסעות ובכל ענין „גבולי"
03־5131462 „יש גבול"
ת.ד. 4172 ת"א ת.ד. 6953 י־ם

חוזרים לעתונות טובה

דבר

קרא מחר

דבר השבוע

גדעון קרץ, שליח „דבר" במוסקווה

אמנון כלע / מאחורי החובבים בקרמלין

יגאל משיח / מחלה של ערבים, מסמך

חיים גורי / שיחות בעזה

דניאל בן־סימון / רפי אדרי, דיוקן

טובה צימוקי / בין שמגר לשריר

שמעון חיים / ויניגים בנעלי־בית

יאיר גרבוז / פקס בניו־יורק

טדי פרויס / הרוסים חוזרים הביתה

דני רובינשטיין, דרור שרביט, ישראל דלות, מייק לווין, דן אבידן, משה שמש, יגאל תומרקין, טלי ליפקין, דן בראבמן, אהרן שמי, מוטיק, עוזר עמורב, חיים באר

„משא" לספרות ולאמנות

מפלגת העבודה הישראלית – המרכז

ישיבת מועצת ותיקי התנועה והגימלאים
שנועדה ליום ראשון 5.6.88 נדחית
מסיבות בלתי תלויות בנו.
על מועד הישיבה החדש
נשוב להודיעכם.
עם החברים הסליחה.

קבלת מודעות 24 שעות נדחף

מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הלות הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

פריקלאס ים־המלח בע"מ

הודעה על כינוס אסיפה כללית שנתית רגילה

נתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתכנס ביום חמישי, 16.6.88, בשעה 14.00 במשרדי כימיקלים לישראל רח' החשמונאים 123 תל־אביב.

אם כעבור חצי שעה מן המועד שנקבע לאסיפה לא ימצא המנין החוקי, תדחה האסיפה לאותו יום בשבוע הבא, באותה שעה ובאותו מקום, או לכל יום אחר ו/או שעה אחרת ו/או מקום אחר כפי שהדירקטוריון יקבע בהודעה לבעלי המניות.

על סדר היום

1. דו"ח יו"ר הדירקטוריון.
2. אשור המאזן ליום 31.12.87 ודו"ח רווח והפסד לתקופה אפריל – דצמבר 1987.
3. חלוקת דיבידנד.
4. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
5. שונות.

הדו"חות הכספיים עומדים לעיון הצבור במשרדי החברה ובמשרדי חברי הבורסה.

בפקודת הדירקטוריון,
מאיר בן דוד
מזכיר החברה.

בקבוצת כימיקלים לישראל

נהג!

עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.

תן טרמפ לחייל!

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

הודעה למגדלי השקדים

מועצת הפירות (ייצור ושיווק) מודיעה בזאת, כי אישרה המשווקים המורשים לשקדים לשנת 1988/9;

1) „השקד", אגודה שיתופית חקלאית בע"מ. שדרות שאול המלך 41 (בית הדר־דפנה), תל־אביב.

2) מפעלים למזון, קבוצת גבע.

ככל שיאושרו משווקים מורשים נוספים תבוא על כך הודעה.

עזרא מאיר
מנכ"ל
מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

להברתנו באוה דיין

איתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף בת־יהודה
ההנהלה והעובדים

הלפו 3 שנים מאז הלכה מאיתנו יקירתנו

בתיה אנקורי ז"ל

(לבית מבנבקי)

נעלה אל קברה ונתייחד עם זכרה ביום ראשון, כ' בסיון תשמ"ח, 5.6.88 ב־4 אחה"צ בבית העלמין בחולון.
נפגשים ע"י השער הישן.

המשפחה

אנו מודיעים בצער על פטירת חברתנו

רבקה רימון

ההלויה תתקיים היום, יום חמישי י"ז בסיון תשמ"ח 2.6.88 בשעה 16.00.

המשפחה
ובית עין חרוד איחוד

להברתנו רמי זילברשטיין

עמך באבל על מות

האם

מרכז הסתדרות המורים בישראל

דבר היום

שמרנים משני הצדדים

רונאלד רייגן ומיכאיל גורבאצ'וב שותפים בעת הזאת לא רק להתפתחות מהפכנית ביחסי שתי מעצמותיהם, אלא גם להתגוננות מפני האגף השמרני במימסדים שבחרו בהם לשלטון. הימין הקיצוני במפלגה הרפובליקאית והשמאל הנוקשה במפלגה הקומוניסטית אינם רווים נחת ממנהיגיהם המוכתרים. משגיחי־הכשרות בוואשינגטון ובמוסקווה חרדים מפגיעה בטוהר הרעיוני ומאוכזבים מנכונותם של הנשיא והמזכ"ל להעדיף את התכליתיות על ההצהרתיות. במיוחד רבה האכזבה בקרב חסידיו לשעבר של רייגן: בעיניהם כמו נהפך על פניו. על גורבאצ'וב, שטופח בידי יורי אנדרופוב ונחשב מלכתחילה כמסוגל לתפנית בכיוונו המאובן של המשטר הסובייטי, הופקדו עיניים חשדניות בפוליטביורו. בכל זאת הצליח להפתיע בקצב תוכניותיו ובנועזותן.

התמודדותו של גורבאצ'וב אינה עם רייגן, אלא עם ייגור ליגאצ'וב האגף השמרני. לכן תוקפנית תגובתם של גורבאצ'וב ועוזריו להטפותיו של רייגן בסוגיית זכויותיהם של האזרחים הסובייטיים – הטפות שנועדו בחלקן לפייס את האמריקאים שהתאכזבו מרייגן, והרואים בו כעת, כמונח השאול מלנין, "אידיוט מועיל" לקומוניסטים. אין להתרגש מהברקים ומהרעמים משני הצדדים. רייגן אינו ג'ימי קארטר, שחתר בתמימות כנה לביצור זכויות האדם והאזרח ברחבי תבל. גורבאצ'וב אינו ליאוניד ברז'נייב, שפתח את ברז היציאה בתקופת הדטאנט וסגרו בגבור המתיחות הבין־מעצמתית. בשלוש שנות גורבאצ'וב ניכר שיפור הדרגתי באפשרויות יציאתם של יהודים (ואחרים) מברה"מ. הקלות נוספות והענקת היתרים למסורבים ותיקים צפויות גם עתה, אך גורבאצ'וב אינו מוכן להיראות כמי שפועל תחת לחץ של זר, מה עוד אמריקאי, מה עוד בביקור במוסקווה, מה עוד בסיקור תקשורתי מפוצץ.

אלא שוועידת הפיסגה איננה סוף פסוק וברצונן של שתי המעצמות להגיע להסכמים נוספים בשאלות פירוק החימוש הגרעיני ואף בענייני המזרח־התיכון, כמו גם בשאלות ההגירה מברה"מ, יהיו מגעים ותהיה התקדמות. אך גם אם אנחנו חייבים להיות מפוכחים ולא להיגרר אחרי תרגילים ביחסי־ציבור, חלילה לנו לזלזל בתמורות שאכן מתחוללות בברה"מ, תמורות שיש בהן גם הגמשת עמדה ביחס למזרח־התיכון וביחס לעליית יהודים. מבחינה זאת מייצג השר משה ארנס את העמדה של הימין הקיצוני האמריקאי שכבר התרגש גם מרייגן.

ועוד אסור לנו לשכוח כי בעיית העליה מברה"מ איננה מתמצית באפשרות היציאה של היהודים משם: הבעיה היא גם באמריקה הקורצת להם לבוא אליה, ובשל כך שיעורי הנשירה מגיעים לשמונה מתוך עשרה ויותר מזה. בראש וראשונה זה הנושא שעלינו לטפל בו בכל הנוגע לעליית יהודים מברה"מ.

סימפוזיון / יצחק רועה

שבריריות הדמוקרטיה

בדיון על "מנהיגות בדמוקרטיה בשעת משבר" היו מודאגים רבים. גם מעתיד הדמוקרטיה וגם מעתיד המנהיגות. פרס לנתניהו, כמובן

אף־על־פי שביקש להיות קצת אקדמי, קצת־פוליטי, קצת מעשי, קצת־[illegible], גלש הדיון באולם הסנאט עד מהרה והיה לעוד אחד מאותם ויכוחים – המחנה הלאומי־[illegible] נגד המחנה הלאומי־[illegible], [illegible] נתניהו נגד חיים רמון. האורחים מארה"ב נעשו מיותרים, ואני רשמתי לעצמי הערה דחופה: חיים רמון והחברים יצטרכו לשים שמירה חזקה על ביבי נתניהו במערכת הבחירות. הוא מדבר שוטפת ונמרצת, כמו באו"ם, יודע את כל התשובות, ומצמצם הכל לשניים־עד־שלושה חלקים פשוטים. מה צריך? צריך אומץ־לב, הוא אומר, והבהירות הולמה. מה יעצור את הערבים, הוא שואל; כוחנו יעצור, הוא עונה. וזה גם מה שעצר את סאדאת, בתשובה על שאלתך חיים רמון, והביא אותו לירושלים. לא ויתורים לערבים: לפי מחאות־הכפיים אהבו את זה בקהל. וגם אהבו לשמוע מפיו שהדמוקראטיה בישראל איתנה, לא נשקפת לה סכנה.

כן. נושא הדיון היה "מנהיגות בדמוקראטיה בשעת משבר", וחוץ מנתניהו היו הדוברים מודאגים גם מן המשבר גם מן הסכנות לדמוקרטיה. גם האורחים מאמריקה. אחד מהם שאל את עצמו מדוע הוא מרבה כל־כך לבקר בישראל, ומצא את הסיבה – אצלנו הוא מכבד את הכבוד לכבוד האדם, וזה לב הדמוקראטיה, ומזה הוא שואב קורת־רוח. אשר על כן מקווה חבר הקונגרס מקליפורניה שלא נאבד את הכבוד הזה גם בימים הקשים האלה. חברת קונגרס ממרילנד הציעה לסימפוזיון לעיין בדברי אחד האבות־המייסדים מנסחי־החוקה. כשגמר האיש לנסח אמר לעם: אנחנו נתנו לכם רפובליקה. עכשיו נראה אם תדעו לשמור עליה. זה תלוי בכם.

לכבוד האורחים מאמריקה היה אולם הסנאט גדוש צעירים אמריקאים, שהתפרסו להם על הרצפה, דבר שהסנאט לא התנסה בו מעולם. היתה אולי אווירה קצת־קרנבלית, אבל גם דמוקראטית, בעצם. וזה תאם את רוח הדיון על שבריריות הדמוקראטיה לעת משבר.

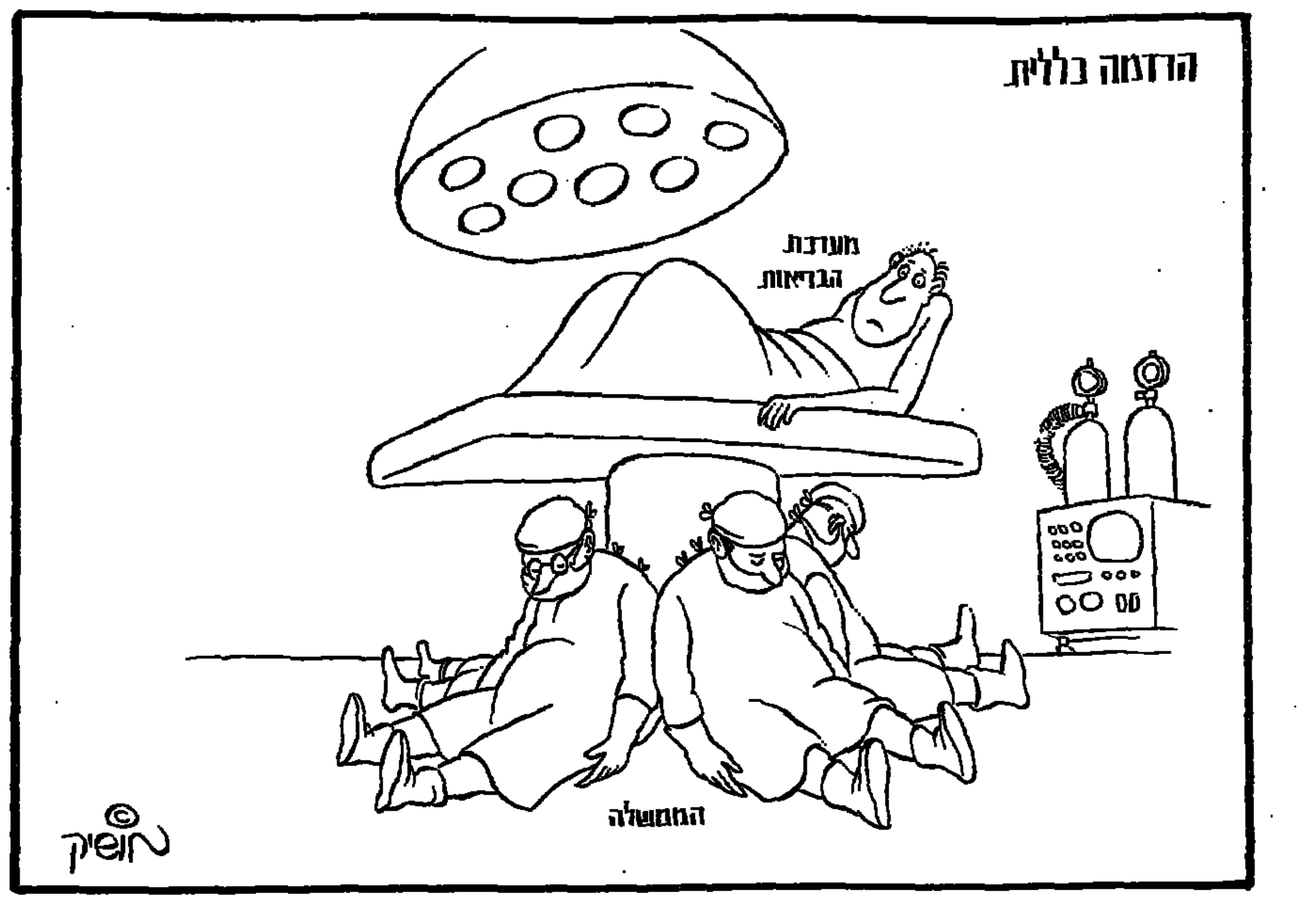

בזווית חדה / חגי אשד

לא רוצה – לא צריך

הגיע הזמן לקרוא לילד בשמו. הוא אנטי־ציוני ואנטי־ישראלי ובסופו של דבר גם אנטי־יהודי. הכוונה לנשירה של יהודי ברה"מ

בעניין זה יש אחדות לאומית בממשלה ויש כמעט קונסנסוס בדעת הקהל. בעניין זה אפילו הממשלה המפולגת והמשותקת, הנקראת ממשלת אחדות לאומית, יכולה וצריכה לפעול עכשיו, מיד, בלי תירוצים. אם גם בעניין זה היא תתחמק מהחלטה ומפעולה, היא תהיה ראויה לגינוי כללי מימין ומשמאל, מכל הסיעות והמתנות, גם במפלגת העבודה וגם בליכוד. הכוונה היא לפעולה נגד ה"נשירה" ולהחלטה של ממשלת ישראל לתת ויזה ישראלית רק למי שיבוא לישראל תחילה. מי שרוצה להגר לכל מקום אחר בעולם – בבקשה. אבל מי שמבקש ויזה לישראל דווקא, שיבוא קודם כל לישראל ואחר־כך יחליט אם הוא רוצה להישאר או להגר לכל מקום אחר. כל "נושר" צריך לדעת את הביטוי הישראלי המובהק: "לא רוצה – לא צריך", לפני שהוא מבקש ומקבל ויזה ישראלית דווקא.

זוהי חובה ציונית, ישראלית ויהודית גם יחד, והיא מוטלת על כתפיה של ממשלת ישראל. את ההחלטה הזאת צריך היה לקבל מזמן, אבל עכשיו זה הרגע האחרון, כמעט, לקבלתה. שעת הרצון עלולה לחלוף. גם משום שממשלת ברה"מ וממשלת ארה"ב דנות בנושא הזה והכף של הסכם ביניהן בשאלה זו נוטה לצד החיוב, גם משום שה"נושרים" נהפכו ממיעוט קטן למיעוט גדול ועכשיו כבר לרוב מכריע. עכשיו אין מנוס מהכרעה. הרוב המכריע של מקבלי הויזה הישראלית מצביעים ברגליהם. הם רומסים את הויזה הזאת ואת כבוד הממשלה שהעניקה אותה, בדרך מרוצתם אל המטוס המוביל אותם כ"פליטים" לארצות־הברית. זה מה שנקרא באנגלית: להוסיף נזק על העלבון. גם עלבון וגם נזק. למה זה מגיע לנו?

"בעיית הנשירה" היא גם חלק מ"הבעיה הדמוגראפית" של ישראל, שהיא בעיית השלום והבטחון של ישראל. היא גם המפתח לפתרון הבעיה הפלשתינאית, על כל היבטיה. מתמקדים ומשתלבים בה כל ההיבטים של הגשמת הציונות ושל פתרון הסכסוך הישראלי־ערבי וגם של הסיכוי להסכם אמריקאי־סובייטי על פתרון הסכסוך הזה. אילו כל היהודים היוצאים מברה"מ היו עולים לישראל חיים איתנו, כל הבעיות הללו היו, אולי, נראות אחרת. זה לא מחייב את ה"נושרים", אבל זה יכול וצריך לחייב אותנו. אנחנו, החיים כאן והרוצים לפתור את כל הבעיות הללו, אנחנו הישראלים, הרוצים להיות ישראלים, צריכים לומר בקול גדול, בפיה של ממשלת ישראל: לא רוצים – לא צריך. לכו באשר תלכו, אבל בלי ויזה ישראלית וגם בלי דרכון ישראלי.

גם לביזיון הזה של מדינת ישראל ושל כל אזרחיה צריך לשים קץ. "חוק השבות" הוא בסדר גמור. שיישאר בספר החוקים שלנו. אבל יישומו יכול להיות בשלבים. אזרחות ישראלית מלאה רק אחרי חמש שנים, למשל. וכך גם יתר הזכויות. לגבי ה"נושרים" וגם לגבי ה"יורדים". אבל זה נושא שאפשר לדון בו בנפרד. לא עכשיו. הוא לא בוער. מה שבוער עכשיו, ברגע היסטורי זה של "פגישות פיסגה" ו"אווירת פיסגה" ביחסי ארה"ב – ברה"מ, הוא הפסקת ה"נשירה" של אלה שביקשו וקיבלו ויזה ישראלית.

האמת היא שהמכשול העיקרי בדרך לכך הוא לא ה"נושרים" עצמם וגם לא ממשלת ברה"מ ואף לא ממשלת ארה"ב. כל אלה היו מוכנים "לבלוע" את התנאי הישראלי של הענקת ויזה ישראלית רק לאלה שבאים לישראל תחילה. המכשול העיקרי הוא הארגונים היהודיים בארה"ב. הם כופים על ישראל למלא תפקיד חסר־כבוד של שליחות בקשות כזובות לקבלת ויזה ישראלית לאלה שאינם מתכוונים להגיע לישראל. כל עוד הארגונים היהודיים בארה"ב עומדים בתוקף על המשך קיומו של "השוק האפור" הזה של ויזות ישראליות, ולו גם כאיצטלה כוזבת של חופש בחירה, נוח יותר גם לממשלות ארה"ב וברה"מ להמשיך ולקיים אותו. אם לא כן, הן יצטרכו להחליט על הענקת חופש הגירה למערב לכל אזרחי ברה"מ או להגדיר את יהודי ברה"מ כ"פליטים" שיש להם זכות להימלט מברה"מ ולהציל את נפשותיהם בארץ המקלט האמריקאית. זה לא נוח להם ולכן הם נוטלים חלק בהסדר הבלתי־מכובד, שכפו עליהם ועלינו הארגונים היהודיים בארה"ב. את המצב הזה אפשר לכנות גם בשם אחר, אבל הגיע הזמן לקרוא לילד בשמו.

הילד הזה הוא אנטי־ציוני ואנטי־ישראלי ובסוף חשבון גם אנטי־יהודי, כאמור. הארגונים היהודיים בארה"ב מעדיפים את האינטרס שלהם על־פני שלנו. הם מעדיפים את פתרון הבעיה הדמוגראפית של הקהילות היהודיות המידלדלות בארה"ב, על־פני פתרון הבעיה הדמוגראפית של מדינת ישראל, שהיא בעיית־המפתח לכל בעיות השלום והבטחון של ישראל, כאמור. העמדה הזאת של הארגונים היהודיים בארה"ב פוגעת בשורשי הקיום של [illegible] ואין מנוס מהתמודדות בינינו לבינם לגביה. ואולי מוטב, שההתמודדות הזאת לא תהיה נכרכת בשאלות שבהן אנחנו מפולגים בתוכנו ומבודדים כלפי חוץ, כגון שאלת השטחים ופתרון הבעיה הפלשתינאית. אולי מוטב שהיא תהיה בשאלת העליה של יהודי ברה"מ לישראל, שלגביה אנחנו מאוחדים ברובנו המכריע, ולגביה יש סיכוי של הסכם גם עם ממשלות ברה"מ וארה"ב. הכל, או כמעט הכל, תלוי עכשיו בהחלטה אמיצה של ממשלת האחדות הלאומית, שרובו המכריע של העם יתייצב מאחריה.

קריית ספר / בעז אפלבאום

התנ"ך של בורחס

"דברי ימי תועבה העולמית", חורחה לואיס בורחס; תירגום מספרדית – רנה ליטוין; "עם עובד" – פרוזה אחרת. 156 עמ'

ספרון קטן. תנ"ך. חורחה לואיס בורחס הוא הומרוס של הזמן החדש: עיוור, משורר. חכם כמו האוקיאנוס, רחום כמו אלוהים, סבלן כמו הנצח, פתוח כמו השמים. יש לו זכרון של יהודי – אף־על־פי שהוא אחיו של מאראדונה – ובעזרת הזכרון הזה הוא עורך רשימה של בני־הזמן: חמסנים, גאוותנים, שקרנים, גסי־לב – עושי רע בעיני אלוהים ואדם.

מול הרשימה הזאת אתה מקמט את המצח וחושב: גם בארץ הזאת מסתובבים, באין מפריע, אנשים כאלה. כבר פגשת כמותם במסדרונות־השררה ברחובות־ההחלטה. נשאר לך רק לאתר מי הכי דומה, אצלנו, לגואל האיום – לזרוס מורל; מי הכי מזכיר את הנוכל שלא ייאמן – טום קסטרו; מיהו תאומו המקומי של ספק העוולות – מונק איסטמן; מי, כאן, הקולגה של שר הטקסים גס־ההליכות – קטסוקה נרסוקה. ועוד הלאה ועוד הלאה.

אני כבר שיבצתי, ביני לבין עצמי, את גבורת ישראל. מי שרוצה לדעת את התוצאות – מוזמן להרים אלי טלפון.

ניהול טוב מוסיף בריאות

מאת אריאלה ראובני

מחקרו של ד"ר משה שני מאוניברסיטת חיפה שם את הדגש על החשיבות של גורם הניהול במערכות הבריאות. נשמע די אקטואלי בימים אלה

ניהול טוב מוסיף בריאות – זו דעתו של ד"ר משה שני, מרצה באוניברסיטת חיפה, שערך מחקר מקיף על התפישה הניהולית של שירותי הבריאות, תוך הבאת שירותי הבריאות הבריטיים כדוגמה. ד"ר שני סבור כי מערכת הבריאות בישראל יכולה להפיק לקחים בתחום זה מנסיונם של שירותי הבריאות בבריטניה. חלק מהמחקר של ד"ר שני ראה אור בבטאון המנהלים האחרון "ניהול" ועורר עניין רב בקרב משתתפי הכינוס "ביוטכנולוגיה של שנות ה־2000", שהתקיים בימים אלה בחיפה.

על־פי התפישה של שירותי הבריאות באנגליה, אומר ד"ר שני, כל מי שיש לו שליטה על משאבים שמעבר למשאביו האישיים, יהיו אלה אנשים, כספים, חומרים או מידע, עוסק בעצם בניהול. מערכת ההדרכה של שירות הבריאות הבריטי מכשירה איפוא לא רק מנהלי בריאות כלליים אלא מכינה גם רופאים, אחיות ועובדים לעסוק בענייני ניהול.

בניגוד לגישה המקובלת במערכת הבריאות בישראל גורסים הבריטים, שניהול בריאות הוא עיסוק המחייב הכשרה מקצועית נאותה. בבריטניה מצפים מבעלי תפקידים ניהוליים, כמו ראשי יחידות במשרד הבריאות, מנהלי רשויות בריאות אזוריות או נפתיות, ראשי יחידות, מנהלי בתי־חולים וכן דרגי ניהול נמוכים יותר, שיהיו בעלי הכשרה וידע בניהול או במקצועות קרובים ורלוואנטיים, כמו כלכלה, מינהל עסקים וחקר ביצועים. שם לא מקובלת הדעה, הרווחת עדיין בישראל, כי רופא או אחות, המצליחים בתחום התמחותם המקצועית, יכולים להיות מנהלים טובים בלי הכשרה בניהול. הבריטים אינם רואים בניהול בריאות "עיסוק נוסף", שאפשר לעסוק בו בצד פעילות מקצועית רפואית. על־פי התפישה שלהם, מבהיר ד"ר שני, ניהול בריאות הוא עיסוק מקצועי ייחודי, המחייב הכשרה מקצועית מתאימה.

בבריטניה אין מסתפקים בהקניית הכשרה בניהול רפואי לבעלי תפקידים ניהוליים מובהקים או למיועדים לתפקידי ניהול. ההגדרה "כל מי ששולט במשאבים שמעבר למשאביו האישיים ויהיו אלה משאבי כוח אדם, כסף משאבים פיסיים או משאבי מידע", חלה על רבים מבעלי העיסוקים המקצועיים המובהקים בשירותי הבריאות – רופאים, אחיות, עובדים סיעודיים ועובדים במקצועות פרה־רפואיים. חלק גדול מפעולות ההכשרה בניהול מכוון איפוא לבעלי תפקידים אלה. מינוי לתפקיד מנהל מחלקה בבית־חולים מותנה, בחלק מאזורי הבריאות בבריטניה, בהשתתפות המועמד בתכנית מאושרת להכשרה במינהל. מנהל מחלקה רפואית בבית־חולים שם אחראי לתקציב, בשעה שבישראל מנהל מחלקה בבית־חולים הוא בחזקת רופא ראשי וסמכות רפואית עליונה, אך איננו אחראי לניהול ולתקציבים. הרי הניהול קובע על־פי רוב את היקף התקציבים העומדים לרשות המוסד, צורת השימוש בהם ורמת התחזוקה של המוסד.

אמנם גם בישראל נותנים הדרכה והכשרה למנהלים בשירותי הבריאות, אולם ועדה שמינה משרד הבריאות לבדוק את הפיתוח וההכשרה של סגל ניהולי בכיר בשירותי הבריאות, קבעה במסקנותיה (במארס אשתקד), כי "מערכת ההכשרה הניהולית נעדרת תפישה מגובשת ופועלת ללא תכנון והכוונה מרכזיים". עוד קבעה, כי "לא קיימים מסלולי קידום לסגל הניהולי הבכיר ומינוי לתפקידי ניהול בכירים איננו מותנה בדרישות הכשרה ניהולית". ד"ר שני סבור כי במערכת ההכשרה הניהולית בישראל שולטת גישה הדרכתית צרה, המנותקת ממדיניות של ניהול כוח אדם. למעשה, אין למערכת זו תשתית אקדמית מחקרית ראויה.

ד"ר שני ממליץ, על סמך המחקר, ללמוד כמה לקחים ממערכת ההכשרה הניהולית של שירות הבריאות בבריטניה, ולהתאימם לתנאים המיוחדים שלנו. בין היתר הוא ממליץ על הלקחים האלה:

• מנהיגות שירותי הבריאות צריכה לחוש מחוייבות עמוקה לנושא ההכשרה בניהול;

• יש לתת עדיפות גבוהה לנושא זה במסגרת מדיניות הבריאות הלאומית ולהקצות לו משאבים בהתאם;

• מערכת ההכשרה צריכה להיות מבוזרת, אך יש לנהל אותה במסגרת תפישה מרכזית ועל־פי קווי הנחיה לאומיים;

• ההכשרה בניהול איננה רק עניין לבעלי תפקידי ניהול מובהקים ברמות שונות. חיוני להכשיר בניהול גם את הסגל הרפואי והסיעודי, בעיקר את הסגל הרפואי של בתי־החולים.

• ההכשרה בניהול בתחום הבריאות צריכה להתבסס על תשתית אקדמית. את ההכשרה הבסיסית בתחום הזה יש לקבוע במסגרת תכנית לימודים לקראת תואר אקדמי במינהל בריאות.

מינימונולוג / ד"ר אהוד שפרינצק

איש הישר בעיניו

בעקבות פרשת בנק לאומי מס. 2 קובע מי שחקר את האי־ליגליזם בחברה הישראלית: התופעה תתגלה גם במקומות אחרים

ד"ר אהוד שפרינצק

"אחת הבעיות המרכזיות של מדינת ישראל, הן בתחום הממשלתי והן בתחום הציבורי, היא שחיינו מתנהלים על־פי הכלל: איש הישר בעיניו יעשה. פירושו של דבר, שאנשים בעמדות של סמכות ואחריות אינם מוטרדים מכל נורמות שמקפלות בתוכן את הרעיון של שלטון החוק ושל טובת הציבור. אנשים אלה מפרשים כרצונם, במיוחד בעניינים שנוגעים להם, את מה שצריך לעשות. המקרה של בנק לאומי, שהיו לו תקדימים יותר מפוארים בהקשר הזה, הוא דוגמא אופיינית לכך. יושבים אנשים מכובדים ומסודרים וכחשאי מנהלים את המערכת ודואגים לעצמם, כאילו שאין ציבור ואין בעיות כלכליות ואין נורמות ציבוריות שמתחייבות מהמצב הכללי.

"לצערי, איני רואה בזה תופעה חריגה אלא נורמה מושרשת. אני רק מקווה שיותר ויותר אנשים בעלי תפיסה אצילית של חיי ציבור, כמו פרופסור שמעון שטרית, יצליחו להגן עלינו, ולו במקצת, מפני השתרשות המנהגים האלה.

כל אימת שמתגלה פרשה כזו, הציבור שלנו מזדעזע מחדש וכולם שואלים: איך הדברים האלה נמשכים? הם נמשכים, מפני שהגישה של המנהיגים שלנו לחיים הציבוריים היא גישה אינסטרומנטאלית לחלוטין. הם מתנהגים בסדר רק כשאורבת להם סכנה שיתפסו אותם. אישית, איני מופתע ממקרה בנק לאומי ואני מוכן לנבא שהתופעה הזאת תתגלה במקומות רבים אחרים".

דניאל בן־סימון

איך הפרידו הסורים בין "אמל" ו"חזבאללה"

מאת דן אבידן

לפי שעה מרוצים כל הצדדים מכניסת הסורים לפרברי ביירות. במיוחד הסורים

המראה בביירות שהפך כבר לשיגרתי, חייל סורי באחת השכונות השיעיות של העיר ולידו הקורבנות של לבנון השסועה, הילדים. צילום רדיו: איי.פי.

מאז פרצו הקרבות בין תנועות "אמל" ו"חזבאללה" בפרבר הדרומי של ביירות ב־6 במאי ניסו הסורים להביא לסיומם בדרכים מדיניות. בנסיונות ההרגעה נטלו חלק גם מתווכים איראנים בכירים, שלא רצו שהסורים ייגררו למעורבות פיסית באיזור שהיה, עד לאחרונה, מחוץ לתחומי פריסת הצבא הסורי. משנכשלו נסיונות התיווך של הסורים והאיראנים החליט הנשיא אסד, ב־14 במאי, להזעיק שני אגדי קומנדו סוריים ("פוג'ים"), האחד מאיזור בקעת הלבנון והשני מאיזור טריפולי, וכוח שריון שחנה בפאתיה הדרומיות של ביירות (באיזור כפר סיל), לסביבות הפרבר הדרומי. כוחות אלה מנו כ־6000 חיילים, אולם גם תחת האיום הצבאי הסורי לא שעו לוחמי "חזבאללה" לקריאות המתווכים האיראנים ולא הפסיקו את האש. להיפך, הם ביקשו לנצל את מומנטום ההצלחה וב־24 במאי תקפו שוב את לוחמי "אמל" וגירשו אותם ממאחזיהם בשכונת גובייריי. בכך הרחיבו את שליטתם על רחבי הפרבר הדרומי.

נוכח הישג זה של לוחמי "חזבאללה" השתכנע כנראה הנשיא אסד סופית, שללא התערבות חייליו לא תיפסק הלחימה בפרבר הדרומי ובעלת־בריתו, מיליציית "אמל", תוכה עד חורמה.

האיראנים נתנו לסורים להבין, מלכתחילה, שהם לא יראו בעין יפה את התייצבות החיילים הסורים בשכונות השיעיות שבדרום מערב ביירות, שהפכו למעוזן של בעלת־בריתם, תנועת "חזבאללה". אולם משהתברר לנשיא איראן עלי ח'מינאי – שבא בדין ודברים עם הנשיא אסד – ולמתווכים האיראנים חוסיין שיח' אל־אסלאם ומחמד בשראתי, כי נשיא סוריה לא יחזור בו מהחלטתו, הציעו שיחד עם חיילי הצבא הסורי ייערכו בפרבר הדרומי גם חיילי "משמרות המהפיכה" האיראנים שבלבנון. אסד דחה בתוקף את ההצעה, מחשש שאם תמומש, תקנה לגיטימציה לנוכחות האיראנים על אדמת לבנון. על־אף הדחיה הסכימו האיראנים להמשיך במשא־ומתן עם הסורים.

משא־ומתן זה התנהל בכמה שלבים והוא נקלע בראשיתו לקשיים שונים. בסופו של דבר גובש הסכם, בפגישה לילית שקיים אסד במעון הקיץ שלו בלאטקיה עם משלחת מנהיגי תנועת "חזבאללה". עיקרי ההסכם סוכמו גם עם ההנהגה האיראנית. בהסכם נקבע, ככל הידוע, שחיילי הקומנדו הסורים ייערכו בשכונות השיעיות של ביירות, ולוחמי "חזבאללה" לא יפריעו להם. עוד נאמר בהסכם, שאם תשרור רגיעה בשכונות השיעיות, יפנו אותן הכוחות הסורים בהדרגה וישאירו את ההשגחה על הבטחון בהן בידי כמה מאות חיילי "בטחון הפנים" הלבנונים, שיתייצבו בפרבר הדרומי יחד עם החיילים הסורים.

מקורות לבנונים מסרו כי בפגישה שנערכה בין הנשיא אסד למנהיגי "חזבאללה" שבה גובש ההסכם, הושגה הבנה בין הצדדים ש"חזבאללה" תוכל להמשיך לבצע פעילות טרוריסטית נגד ישראל מדרום לבנון, וכי לצורך זאת יוקם חדר־מבצעים משותף ל"חזבאללה" ולתנועת "אמל", שם יתואמו ביניהן, במידת האפשר, את הפעילות הטרוריסטית. כיממה לאחר השגת ההסכם נערכו שני גדודי חיילי קומנדו סוריים, בליווי כ־250 חיילי "בטחון פנים" לבנוניים, ברובע אוזאי הפרבר הדרומי של ביירות.

מקורות סוריים טרחו להבהיר, שבהסכם נעקף בכוונה נושא שחרור בני הערובה הזרים, שהאירנים מגלים כלפיו רגישות מיוחדת, מפני שבני הערובה הם "בנק אסטראטגי" בידיהם, ביחסיהם עם מעצמות המערב, בעיקר עם אלה המסייעות לעיראק במלחמתה נגד איראן. לעומת זאת מסר העיתון הביירותי "אל־ספיר", בהסתמכו על מקורות המקורבים למימשל הלבנוני, כי בעקבות היערכות הצבא הסורי בשכונות השיעיות בביירות תשחרר "חזבאללה" בקרוב שלושה מרצים אמריקאים ומרצה הודי, שנחטפו לפני שנה וחצי מהקאמפוס של האוניברסיטה האמריקאית בביירות המערבית.

דוברים לבנונים שונים בירכו על התייצבות החיילים הסורים בפרבר הדרומי של ביירות. יצאו מכלל זה דוברי מיליציית הפלאנגות, המתנגדת לנוכחות הסורים על אדמת לבנון. חרג מעמדתם המנהיג הנוצרי הפלאנגיסטי, ג'וזף אל־האשים, שהיה מוכן לברך על היערכות הסורים בדרום ביירות, בתנאי שתביא להשכנת סדר בפרבר ותהיה זמנית בלבד.

לפי שעה נראה, כי כל הצדדים יצאו מרוצים מההתפתחות האחרונה במערב ביירות. הסורים, שהציבו אחר היסוסים רבים את חייליהם בפרבר הדרומי ככוח שיטור, הצילו את יוקרתם הצליחו, נכון לעכשיו, להפסיק את הלחימה בין "אמל" ל"חזבאללה". אסד ינצל ללא ספק צעד זה כדי להגדיל את יוקרתו בעולם הערבי ובזירה הבין־לאומית, ואולי אף יצליח לזכות בפיצוי כספי נאות מצד סעודיה ונסיכויות הנפט, הרואות בעין יפה את הצרת צעדי "חזבאללה" בלבנון, כשלוחה של המהפיכה החומייניסטית המאיימת על משטריהן. אם אכן יעלה בידי הסורים להביא לשחרור חלק מבני הערובה הזרים שמחזיק "חזבאללה" בפרבר הדרומי, תתחזק יוקרתו של הנשיא אסד בעיני האמריקאים – והרי למטרה זו הוא חותר מזה זמן רב. מאידך גיסא, המהלך הנוכחי מעמיק את שקיעתה של סוריה בביצה הלבנונית והוא עלול להביא במשך הזמן למלחמת התשה בין החיילים הסורים, הערוכים בשכונות השיעיות, לבין לוחמי "חזבאללה".

"חזבאללה" ופטרוניו האיראנים יכולים להיות שבעי־רצון, משום שלפי שעה לא פגעה ההיערכות הסורית בכוחה הפיסי של תנועתם בפרבר הדרומי, ואף נתנה במשתמע לגיטימציה להשגים החשובים שקצרו לוחמי "חזבאללה" בקרבות נגד אנשי "אמל".

תנועת "אמל", שהוכתה קשה בפרבר הדרומי ולמעשה איבדה את נוכחותה הצבאית בו, יכולה גם היא לברך על התייצבות הצבא הסורי שם, משום שהדבר מקנה לה גיבוי חזק של פטרון, שהוכיח שהוא מוכן להחלץ לעזרת הקליינט שלו כשזה נקלע לצרה.

אשר לישראל, גם היא יכולה להיות שבעת־רצון – הסורים, השקועים עתה עוד יותר בביצה הלבנונית, יהיו נתונים בעתיד בקשיים גדולים אם ייזמו מלחמה נגד ישראל. יתירה מזו, היסוסיו הרבים של הנשיא אסד לפני שהורה לחייליו להתייצב בקני "חזבאללה" בביירות ואי־נכונותו לבצע את המהלך ללא הסכם עם איראן, שיערוב לשלום חייליו, מלמדים שוב מה גדולה מידת הזהירות של מנהיג סורי זה, על־אף אופיו המיליטאנטי והאיומים שהוא נוהג להשמיע כלפי ישראל מעת לעת.

هكذا من الأصل

مكان الأصل

מכתבים למערכת דבר

מכתב גלוי ל„שלום עכשיו"

גם אנו קבוצת חברים במפלגת העבודה הינו, כמו רבים אחרים, בין 2,000 המשתתפים בהפגנת „שלום עכשיו" בשבת ליד כפר ביתא. בתחילה הצטערנו שהיו רק אלפיים איש. בסיום ההפגנה הצטערנו שלא היו פחות ממאתיים. כל זאת מסיבה פשוטה. זו לא היתה הפגנת „שלום עכשיו" אלא אסיפת בחירות של ר"ץ ומפ"ם. אין לנו כלום נגד ר"ץ ומפ"ם ואם נרצה לבוא לאסיפת ר"ץ ומפ"ם נבוא. כפי שהיה בכפר ביתא הרגשנו מרומים.

על מנת להבהיר לקוראים נביא כאן כמה ציטוטים של יוסי שריד וגד יציב. „רבין היה שנים רבות ליכוד ב' היום הוא ליכוד ביתא". „רבין הוא שרון בשביל צפון תל־אביב". „הנץ של הליכוד נפל, העורב של המערך נפל, נשארה רק היונה שלנו". „באנו להראות לערבים גם פרצוף אחר, לא רק הפרצוף של המתנחלים ושל הצבא". העניין הוא פחות או יותר ברור: 1) יש השתלטות של ר"ץ ומפ"ם על „שלום עכשיו". 2) לאור הבחירות הפנימיות במפלגת העבודה פניה של המפלגה מראיינים אלקטורלית את ר"ץ ומפ"ם. לטובת „שלום עכשיו" ולטובת השלום עדיף לא להפוך את האגוד לארגון מפלגתי.

ישראל גת וגיורא רוזן
מפלגת העבודה, המרכז

עוד לא טעמו את טעם המדבר הפוליטי

בימים אלה התבשרנו על מינויו של האלוף (מיל.) אורי אור, כיו"ר מטה הדור הצעיר במפלגת העבודה. אין להטיל ספק בכישוריו המעולים ותרומתו הפוטנציאלית של אורי אור למפלגת העבודה. ההיפך הוא הנכון – אורי אור ויאנוש בן־גל, הם נכסים אנושיים בלתי־רגילים למפלגת העבודה. עם זאת החיפושים התדירים של הנהגת המפלגה אחר „כוכבים" מחוץ למערכת המפלגתית, מעוררים תהייה, אם לא למעלה מזה.

מפלגת העבודה היא מפלגה איכותית, שרבים בה הגוונים האנושיים. צעירה, רובם ככולם מייצגים את הקשת האנושית המגוונת של החברה והפוליטיקה הישראלית. „המשמרת הצעירה", החוג „לשילוב" ודור־ההמשך משופעים במזכירי מועצות פועלים, ראשי־ערים, אנשי סוכנות ופקידות־ממשלה. במקום לטפחם, לעודדם ולקדמם – תרה הנהגת המפלגה, חדשות לבקרים, אחר „כוכבים" מבחוץ, שעם כל „הרקורד" העשיר שלהם, טרם טעמו את טעם „המדבר הפוליטי".

אנו מציעים למפלגת העבודה ולהנהגתה לנסות קודם את היהלומים הגולמיים החבויים בקירבה, קודם שתלך לתור אחר הצנחות מהצנחות שונות.

אלי נחמיאס
מזכיר החוג „לשילוב"
מחוז חיפה

אוטונומיה פלשתינאית חד־צדדית בשטחים

לפני כ־7 שנים הגה והעלה לראשונה משה דיין את רעיון האוטונומיה החד־צדדית. ללא שישראל וערביי השטחים התכוונו לכך, 7 שנים לאחר „זריקת" רעיון זה לסדר יומנו, הולכת ומתהווה בגדה וברצועה אוטונומיה חד־צדדית, ברם, יוזמיה הם הפלשתינאים בשטחים.

באמצעות ועדות פעולה מקומיות, עירוניות וכפריות המוקמות על ידי מנהיגי ה„אינתיפאדה" צומחת בגדה וברצועה יישות פלשתינאית אוטונומית אשר עוסקת לא רק בארגון מהומות ופעולות מחאה אלא גם בניהול חיי היומיום והשירותים הציבוריים השונים.

אומנם, זו עדיין איננה אוטונומיה במובן המלא והמצופה של המונח. ברם, נרצה או לא נרצה, בשטחים צומחת יישות פלשתינאית אוטונומית השואפת להתנער מישראל ולנער אותה משליטתה על הפלשתינאים, בחיי היומיום ומבחינה לאומית.

אם אכן נכונה קביעה זו, הרי שעל ישראל לאמץ מדיניות חדשה לשטחים שעיקרה: השלמה עם התהוותה של אוטונומיה פלשתינאית זו, איתור היבטיה החיוביים והתאמת מדיניותה בשטחים לעובדה מדינית חדשה זו. לצד מעקב צמוד אחר התפתחות אוטונומיה זו מנקודת־מבט בטחונית, יש לבחון צעדים שונים לביסוסה וחיזוקה כגון: מתן אישור לפעולת מפלגות פוליטיות המסתייגות מדרך הטרור, קידום יוזמה להקמת תחנת טלוויזיה פלשתינאית אשר לא תכוון תוכניותיה כנגד מדינת ישראל, הקמת רשויות כלכליות פלשתינאיות לגדה ולרצועה, גיבוש תוכנית־אב מקיפה לשיקום הפליטים, ועריכת בחירות חדשות לראשי ערים בשטחים.

אין ספק, שאם כך תראה ישראל את פני הדברים לא מן הנמנע שדווקא מ„האינתיפאדה" ייצא מתוק שכן אוטונומיה מתהווית זו טומנת בחובה אפשרויות חדשות לפתרון מדיני על בסיס של קונפדרציה מדינית וכלכלית משני עברי הירדן.

אריה הס
יו"ר קבוצת הקונפדרציה
במפלגת העבודה
ירושלים

לא ללכת שולל

ההכנות והעצבנות בקרב חברי מרכז מפלגת העבודה ערב הבחירות הפנימיות לרשימת הנציגים לכנסת הי"2 היו מלאות מתח וחרדה מי ייבחר ומי יפול ויצטרך לפנות את מקומו בכנסת הבאה. טוב שנגמלנו מוועדות מינויים ומוועדות מסדרות למיניהן ונכנסנו לעידן של הדמוקרטיה. בבחירת המועמדים לכנסת, כך שכל אחד יכול היה להעמיד את מועמדותו בצורה שווה והוגנת. עם זאת, עדיין עומדים להצבעה חברים שעברו את גיל ה־70. אמנם הם שירתו את המפלגה באמונה אך הם חייבים לדעת מתי לפרוש ולאפשר לצעירים להשתלב במערכת הפעילות הפוליטית (סליחה גם אני עברתי כבר את הגיל). כי אם אנו רוצים לחדש ולרענן את הצוות המוביל אנו חייבים לאפשר ליותר צעירים להשתלב במעגל היצירה. לאותם שירצו להמשיך לפעול יש כר נרחב של פעילות בתוך המפלגה, במיוחד לחברים אשר היו מעורים בחיים הפוליטיים ואשר יוכלו להמשיך ולתרום את חלקם למפלגה ולעם.

לצערי, נוצר פן חדש של בחירה והוא כאשר אחד המועמדים מטעם המפלגה לא רואה את עצמו ברשימה הוא יוצא ברשימה עצמאית לכנסת ולא איכפת לו הנזק הרציני שהוא גורם למפלגה. כן מעמידים את עצמם לבחירה אנשים אשר מבטיחים רבות לפנסיונרים לעזור אם יבחרו בהם לכנסת, כאשר להבטחותיהם אין כיסוי. מן העבר אנו למדים, כי כל הרשימות הקיקיוניות נכשלו ולא עברו את אחוז החסימה והגל על כל הקולות שהלכו לטמיון.

אבל, אתה הבוחר, אל תיתן את קולך לרשימות של איש אחד אשר מבטיחות לנו הרים וגבעות, ואשר יום אחרי הבחירות הן נעלמות מהאופק. תן את קולך למפלגה גדולה אשר תוכל בראש מורם להנהיג את העם והמדינה ברוח של תנועת העבודה.

יעקב זרחי
אזור

הדלפת סודות המדינה

ב־9.5.88 הופיעה ב„דבר" כתבה של יוסי מלמן לפיה: „(השר) צור: לפחות שני שרים סיפרו (הדליפו) על אבו ג'יהאד..."

אם אמנם כך – חובה על השר צור להגיש תלונה רשמית למשטרת ישראל על שני המדליפים. ישיבות הממשלה העוסקות בענייני ביטחון המדינה חסויות וחובתו של ראש הממשלה לגבי המדליפים ברורה.

שרים (וכל אזרח) שמדליפים סודות מדינה הם סיכון בטחוני חמור ובלשון העם הם בוגדים, פשוטו כמשמעו.

אם לזורקי אבנים שוברים ידיים ורגליים, מה ייעשה לשרים ה„מדליפים"?

יצחק פרי
שדה ורבורג

מס רכוש מבטל שבת

בערב שבת, 13 למאי, בשובי הביתה מצאתי בתיבת המכתבים הודעה מטעם מס רכוש ובה נאמר, כי המשלם לאחר 14 לחודש מאי את הסכום הנדרש יחוייב בקנס וריבית. 14 למאי חל בשבת. כסבור הייתי שמא הגיע זמן ביטול שבת בישראל (בגזירת עירין ובמאמר קדישין), וסרתי בדרכי לבית הכנסת, לכמה בנקים כדי לשלם את הסך הנדרש ולהינצל מריבית ומקנס (שמא תשלום המס דוחה שבת) אלא שהבנקים היו נעולים, אין יוצא ואין בא.

כלום לא מן הדין הוא שפקידי הרשות בכרם ישלחו הודעות תשלום לצאן מרעיתם, יביטו בלוח ויבדקו אימתי חל התאריך הקובע? והואיל והדבר דואר שנשלח ב־5 לחודש הגיעני ב־11 בו, ראוי שמשרדי הממשלה יתאמו ביניהם כמה זמן דרוש למסירת מכתב ליעדו ולפי זה יקדימו במשלוח מכתבים הודעות.

אורח
(השם והכתובת שמורים במערכת)

השותקים והרועשים

בדף פנימי בעיתון מתבצעת ידיעה על סקר של האגודה לעצירת הירידה: „כל צעיר חמישי בגיל 18–29 שוקל ירידה מהארץ" („דבר" 18.4.88). היורדים הפוטנציאליים אינם מטרידים את הממשלה. אין הם לוחצים, מוחים, עורכים הפגנות, מצעדים, שביתות־שבת. אין הם מגישים תביעות אולטימטיביות, אינם מוקיעים את צה"ל ואת ה„בוגדים" והעיקר: אינם מאיימים במלחמת אחים. הם מחוץ לפולמוס, הקורע את העם, ואינם „גורם אלקטורלי", שיש להתחשב בו, שכן לא ישתתפו בבחירות. הם שותקים, כי כבר הסיקו את המסקנה האחרונה ממצבנו, ו„מצביעים ברגליים". אחד אחד ובאין רואה, אורזים את ה„פקלאות" ומסתלקים.

דבר לא יעצרם, אם לא יחול שינוי דרסטי במצבנו המידרדר, אם לא יופיע נצנוץ של אור בקצה המנהרה. היורדים אינם רואים עתיד בארץ המלחמה הנצחית, שמרבית משאביה מופנים להוצאות ביטחון ולהתנחלויות. ומי ירצה לעלות לארץ, שבניה בורחים ממנה? 80% נושרים מיוצאי רוסיה הם הוכחה מספקת.

הרועשים ו„הופכים עולמות" למען סיכול כל סיכוי להסדר־שלום (הכרוך בהחזרת שטחים), הם הדוחפים את הצעירים לירידה. מה גם שמחצית הממשלה תומכת בכך בלב שלם ומחציתה השניה נכנעת מתוך חולשה ומורך לב.

השותקים והרועשים הם שני צדדים של אותו מטבע. אלה ואלה חורצים את גורלנו.

איזה קרסל
חולון

הגם במנכ"ל נפלה שלהבת?

בכנס מגדלי אורזים להצלת משחה שפשטה רגל הופיע מנכ"ל משרד החקלאות מאיר בן מאיר והודיע, כי יש הסדר של „כונס מפעיל" ומרגע זה „אני אחראי לתמורת התוצרת שברובה ליצוא". החקלאים שלחו את הסחורה והתמורה לא משולמת.

ועכשיו החקלאי הקטן במי ובמה יאמין? האם זאת גורמה של מנכ"ל ואולי של ממשלה?

חזי דרורי
כפר־יחזקאל

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

הסופרים התנצלו

הסופרים הכריזו על „ברוגז" רשמי עם המו"לים. הסופרים כועסים והחליטו להיעדר מטכס הפתיחה החגיגי של שבוע הספר העברי, שיערך בשבוע הבא בירושלים. רוגזם של הסופרים יצא על, שאינם מוזכרים בהזמנות הרשמיות, שהוצאו על־ידי המו"לים לטכס בירושלים. „זוהי פגיעה במעמדו של הסופר...", מוחים סופרי ישראל במברק ששלחו להתאחדות המו"לים." המשורר יעקב אורלנד, יו"ר אגודת הסופרים, שלח מכתב התנצלות והסבר לנשיא חיים הרצוג, שבחסותו נערך אירוע זה.

כמו בבית

פרופסור שמעון שטרית הרגיש עצמו כמו בבית. השולחן היה מלא תקרובת ודברי מאפה, קוסקוס, סיגרים בנוסח יהודי מארוקו. הכל התרחש במסיבת הפתעה שערכו חברי מועצת המנהלים של בל"ל ובראשם היו"ר בינו צריק, יחזקאל פלומין ואריה שחר מנכ"ל מפעלי ים המלח – לחתן המסיבה כשנודע על בחירתו כמועמד לכנסת הבאה מטעם המערך. כל הנוכחים הבטיחו שזו רק הקדמה למסיבה גדולה יותר אשר תיערך כאשר שמעון שטרית ייבחר על־ידי המרכז לכנסת הבאה. ע.ג.

שנויה במחלוקת

הוברט לורנס, (בתמונה) שסיפור פציעתו הקשה במלחמת פוקלאנד, החלמתו ומאבקו בממסד מגולל בדרמה טלוויזיונית שנויה במחלוקת בת שעתיים הוצגה אתמול על־ידי בי.בי.סי. הסרט, שכותרתו „טאמבלדאון" (הרוס, שחוק) על שם הר טאמבלדאון שבו נערך הקרב שבמהלכו נפצע לורנס מעורר סערה ציבורית בבריטניה.
(צילום: א.פ.)

מאות חיילים מילאו את בית החייל בת"א וצפו במופע שהופק על ידי גלי צה"ל בו ארחה תזמורת חיל האויר את גלי עטרי, אריק סיני יצחק קלפטר, דני רובס, אסתר שמיר ודני ליטני – במיטב להיטיהם. המופע המיוחד היתקיים כחלק מסידרת מופעי בידור חודשיים שמפיקה מחלקת הבידור והתרבות בגלי"צ, למען החיילים ומאזיני התחנה הצבאית. בתמונה: גלי עטרי, דני רובס ואריק סיני.
(צילום: טל ידקוביק – דו"צ)

שילדס חוגגת

השחקנית ברוק שילדס הייתה מוכנה באתר לתחילת צילומי הסצינה בסרטה החדש „שוד היהלומים הגדול" בבורבנק קליפורניה כשלפתע הגיחה מאי־שם עוגת יום־הולדת והפתיעה את השחקנית שמלאו לה 23 שנים.

תאומה לג'יבליה

קבוצת תושבים בעיר הקליפורנית ברקלי פועלת לכריתת ברית ערים תאומות עם מחנה הפליטים ג'יבליה ברצועה. לאחרונה, נערך בעיר קונצרט שבו אספו אנשי הקבוצה מאות דולרים לקניית אספקה רפואית למרפאת אונר"א במחנה. כידוע, בודקת עתה אחת העיריות הנכללות בתחום לונדון רבתי כריתת ברית ערים תאומות עם ראמללה. דני צדקיני

גבעתיים חוגגת

מחזמר ענק עם 150 משתתפים שנכתב במיוחד לגבעתיים יהיה האירוע המרכזי בחגיגות ה־65 שנה לגבעתיים. במחזמר „רק בת 65 שנה" שנכתב ומבויים על־ידי רוני אבידם, עיבוד וניהול מוסיקלי – נסי ברנדס, עיצוב תפאורה ותלבושות – רחל אבידם, משתתפים להקות ריקוד וזמר, תושבי העיר ושורה של אמנים ידועי שם „בוגרי" גבעתיים. המחזמר עוסק בהקמת העיר צמיחתה והשוואה הומוריסטית בין ההווה והעבר.

בתערוכה ארצית לילדים ונוער בנושא העמידה היהודית בתקופת השואה, לציון 45 שנה למרד גיטו וארשה. הנפתחת היום ב„יד – ושם". זכה הציור (בתמונה) במקום השני. הילדה הזוכה היא דגנית אלקיים, כיתה ה', ביה"ס „התבור" חולון. [illegible]

תגבור לז'נווה

יו"ר האגף לארגון ומועצות הפועלים בהסתדרות, עו"ד גדעון בן־ישראל, יוצא היום לז'נווה, כדי לתגבר את משלחת ההסתדרות המשתתפת בוועידה של אירגון העבודה הבין־לאומי. המשלחת הישראלית, הכוללת גם נציגים של משרד העבודה והתאחדות התעשיינים, תנסה למנוע קבלת החלטה שיזמת מצריים, להקים ועדת מעקב קבועה למתרחש בשטחים, בדומה לוועדת המעקב שכבר הקים האירגון בעניין האפרטהייד בדרום אפריקה. על שיגורו של בן ישראל לז'נווה הוחלט לאחר שיו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד שהיה אמור לעמוד בראש המשלחת, ביטל את נסיעתו עקב ההרעה ביחסי העבודה והתמשכות המשבר במערכת הרפואית.

חיים ביאור

המבחן האמיתי

„ללא ספק היו לי ציפיות גבוהות יותר. כנראה שהיו חברי מרכז שידעו להציג תעמולה מכוונת נגדי ומסיבות שונות תעמולה זו באמת השפיעה על האנשים", כך הגיב שר האנרגיה משה שחל לשאלת סופר „דבר" על מיקומו במקום התשיעי בבחירות שנערכו במרכז מפלגת העבודה. שחל הוסיף, כי המבחן האמיתי שלו יהיה בסיבוב השני. „אני מקוה שבסיבוב זה השיקולים של חברי המרכז יהיו שונים מאלה של הסיבוב הראשון. השאלה המרכזית שצריכה להיבחן על־ידי חברי המרכז בהצבעתם היא רמת הביצוע של שליחיו, הרקורד שלהם והאם הם מסוגלים להנהיג. יש לי סיבה לצפות לתוצאה טובה יותר ואני מקוה שהדבר יבוא על ביטויו ב־15 לחודש. יוסי ליבוביץ

מעריב-עכשיו
קרא במעריב יום ו':

פרופ' שאקי

פרופ' שמעון שביד

אורנה פורת

מעריב שבת:
שליחות מעריב מדווחת מפסגת מוסקבה – עופרה ישועה־ליית
● הפריצות והמבצעים – אהרון דולב ● שלושה רצים אחרי חברי המרכז – מנחם רהט ● פרופ' שמעון שמיר לכלוב הזהב בקהיר – רפאל מן ● ישראלית בסודאן. פרק מהספר "אפריקה אפריקה" ● תגיעת האינתיפאדה באלג'יר – שמי גבאי

מעריב – סופשבוע:
ה"כ פרופ' אבנר שאקי, אדם משוכנע – שרית פוקס ● תא"ל (מיל.) יאלו שביט, החיים כדיסקסט – מיכה קימן ● ראש קנדגוחל – יהונתן גפן ● ד"ר רות של האינטריגנים – יצחק בן־חורין ● ד"ר בן־יהודה מתעסק בסטיות, מתמחה בכשפות – אורית הראל ● רובין ויליאמס, איש מצחיק – יאיר לפיד ● חיים כמה כבר לא ביישן – נורית ברצקי

מעריב כלכלה:
אבי ארד: סוף פרק – אורי גיטמר

מעריב קריה:
המומנה: יעקב דנון – עמית זוהבקין

מעריב פנאי:
רקדים לחתונה. "בית ברנרדה אלבה" של לורקה בתיאטרון הקאמרי. הצגה המחזירה את התיאטרון אל מעבר למלים

מעריב ספרות:
"שבוע הספר העברי" ה־30
אפרים סידון – דעות ● יוסף חריף – פוליטיקה ● הדש – שליטיות כאויר ● אבי רז – אוהבים השבוע ● סיפורי נפש ● עמוס לבב – לשון הרע

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

חדשות של שבת

■ **שאול אברון:** פיצוץ. במסעדה הטובה בעולם. ציריך. שוויץ, **אצל ז'ירר־דה.** 24 מקומות ישיבה. סגור בראשון ושני. כל כיסא מוזמן מראש לאיזה שישה חודשים. התחיל ב־12.00, סיים ב־17.00, ויצא קל ורענן ■ **דורון רוזנבלום:** אפילו נחירות נחשבות כיום להפרה של החוק למניעת טרור ■ **אבא אבן:** אחרי הפסגה במוסקבה ■ **צבי גילת:** שישה חודשים עברו על האינתיפאדה ■ **אביגדור פלדמן** ■ **מחקר:** הישראלי המבולבל ■ **סילבי קשת** מדברת: "אני מאמינה בדו־קיום עם גבר, לא בדו־דיור. אני צוחקת צחוק גדול, אוך, איזו הנאה היתה לי כשיעל דיין לא נבחרה". מאת **שרית ישי־לוי** ■ **מאיר אגסי:** חייו ומותו של פרימו לוי ■ **דן בן אמוץ למכתבי אפללו.** מודה ועוזב ירוחם, מקובל עלי אפילו לגבי התוצר המחליא הזה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב יפו
ת.א. 3440/87/87
בענין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג־1983,
ובעניין: פירוק חברת ישעיהו וייסברג (1983) בע"מ
המבקשת: דוד שטסל ושות בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד ד"ר י. וולד ו/או עו"ד פנחס וולד
מחיפה רחוב אבן סינא 13

נמסרת בזה הודעה, כי ביום 31 בדצמבר 1987 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב יפו לפרק את החברה הנזכרת לעיל, וכי בקשת פירוק זו תישמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום 5 בספטמבר 1988 בשעה 08.30.

כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת כן התשלום מפה תמורת התשלום הקבוע בעדו.

מנחם וולד, עו"ד
בא־כוח המבקשת

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה, בציון השם והמען של האיש או הפירמה ובחתימתם או בחתימת בא כוחם, צריכה להימסר או להישלח באופן שתגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 4 בספטמבר 1988.

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מרחב התכנון מקומי שמעונים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה שמעונים הופקד שינוי תכנית הקרואת שינוי מס' 8 – לתכנית מפורטת 188/03/7, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: בקשה לאישור הריגה מקו בנין קדמי מ־5 מ' ל־2.95 מ', שינוי זה יעשה לגבי מגרש פינתי מספר 201 בחזית הצרה בלבד.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 565 מ"ר גוש: 100415 מגרש 201 – להבים

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין, בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה, התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות כליודי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מתבססת ההתנגדות.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הודעה בדבר פירוק
לפירוק חברה
בבית המשפט המחוזי בתל־אביב
תיק 87' 2698
בענין פירוק החברה ב.ב. [illegible]
המבקש [illegible]

נמסרה בזה הודעה כי ביום 5.9.87 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בקשה לפרק את החברה הנ"ל, וכי בקשה זו תישמע בבית המשפט בתל־אביב ביום 5.9.88 בשעה 8.30.

כל נושה או משתתף של החברה שברצונו לתמוך במתן צו הפירוק או להתנגד לו, רשאי להופיע בשעת הדיון, בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. לאחר שימסור למבקש הודעה על רצונו זה.

את ההודעה יש למסור למבקש או לשלוח בדואר באופן שתגיע לידיו של המבקש לפי המען: רחוב [illegible] 5, חיפה מיקוד 34606.

לא יאוחר מהשעה 8.30 ביום ראשון 28.8.88 לנושה או למשתתף שיבקש זאת, ימסור המבקש, תמורת תשלום, העתק מהבקשה לפירוק.

[illegible]

הודעה הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור בנייה ותוספת לבית קיים/בניית בית מגורים חדש על חלקה 95 גוש 8241 רחוב ינאי 4 בנתניה/ות: מבוקשת עד 6% בנייה. את התכנית מס' 45/88 ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלוראי
יו"ר הועדה המקומית

שש שנים לנפילת
סגן
צחי יצחק אלעזרי ז"ל
האזכרה תערך ביום ראשון,
כ' בסיון, תשמ"ח 5.6.88 בשעה 17.00
בבית העלמין הצבאי בקריית שאול
אביו: תא"ל (מיל.) **יעקב אלעזרי**
אמו: **נורית**
אחותו: **ניצי**

לפני 60 שנה
שבוע של 40 שעות עבודה

סוכנות הפועלים האמריקאית מודיעה כי אחד מגדולי בתי החרושת לבגדים בארה"ב החליט, בשיתוף עם האגוד המקצועי, להנהיג שבוע עבודה בן 40 שעות – והיינו חמשה ימי עבודה בשבוע, שמונה שעות בכל יום, עם הגדלה מתאימה במכסת השכר לשעה. השינוי מתאפשר ע"י התפתחות המכונאות המודרנית.

דבר

לפני 40 שנה
ממשלת ישראל מסכימה להפסקת אש

מ. שרתוק, שר החוץ, קרא את נוסח פקודת מועצת הבטחון על הפסקת אש. הממשלה הזמנית החליטה להיענות ולהורות לפיקוד העליון של צה"ל להוציא פקודה על הפסקת אש לכוחות הישראלים בכל החזיתות על מנת שתקויים מהיום בשש לפי שעון ניו יורק.

הן מחכות שיבואו לדבר אתן

מאת נעה גל

קידום מעמד האשה הוא, כידוע, ענין לעסוק בו ולטפח אותו בחברה הישראלית בכלל, לא כל שכן בחברה הערבית שבאן, שם היא הולכת ומחריפה בקרב המיעוט שבתוך המיעוט – ציבור הנשים הערביות בישראל. מעגל החיים המסורתי, המחייב צניעות ו„כבוד האשה פנימה", אומנם הולך ונפתח בהדרגה, אך עדיין לא פרץ את מחסום ההגבלות והאיסורים בתחומי הלימוד ורכישת מקצוע, מעורבות בחברה באורח חופשי, נסיעות למרחקים ופעילות ללא סייג בחברה מעורבת של גברים ונשים.

מגדה סרוג'י, ערביה, מוסלמית, ילידת חיפה, עומדת כשש שנים בראש ארגון „נאמנות ואחווה", שהוקם כעמותה ביוזמתה. את מטרותיו העיקריות של הארגון היא מגדירה: קידום מעמדה של האשה על ידי החדרת מודעות לתפקידה בחברה וקידום ההבנה וההערכה ההדדית בין שכבות האוכלוסיה בארץ, ללא הבדל דת, לאום ועדה.

מגדה היא מחנכת ותיקה, עתירת תארים אקדמאיים בחינוך, אמנות ומדעי המדינה, שעובדת לקראת תואר שלישי באוניברסיטת חיפה. אשה יפה ומרשימה. בגיל 16 נישאה ובגיל 20 כבר היתה אם לשלוש בנות ובן.

היום, כשילדיה בוגרים וכולם בעלי השכלה אקדמאית, היא מתפנה בתנופה יתרה לפעילות ציבורית.

„בבית אבי לא היתה אפליה בין בנים לבנות", היא אומרת, „רציתי ללמוד, ולמרות שלא היתה התלהבות לרעיון, קיבלתי גיבוי ותיווך".

בעיית התעסוקה בסקטור הערבי חריפה במיוחד בקרב הנשים. תעודת הוראה היא בבחינת הכרח קיומי כמעט. מגדה סרוג'י עברה את המסלול לכל אורכו: הוראה בבית הספר היסודי, בחטיבת הביניים ואחר־כך בתיכון „מוטנבי" הערבי, בחיפה. היא מורה לאמנות ואופנה ושימשה גם כרכזת חינוכית. היום היא מלמדת תולדות החינוך ודידקטיקה במכללה למורות ערביות בעיר ומעבירה שיעורי העשרה למורות וגננות במכללת „אוהל שרה" שבעמק יזרעאל.

את קירות דירת השיכון הצנועה שלה שבשכונת אליעזר, מעטרות יצירות אמנות מעשה ידיה. הדבקת ענפים וצמחים חנוטים, עבודות קרמיקה וציורי שמן. „כל תחום שקשור לאמנות מעניין ומעסיק אותי, אם רק יש לי זמן פנוי בין כל עיסוקי".

ראשיתו של ארגון „נאמנות ואחווה" כיעוץ שנתנה מגדה כמחנכת לתלמידים והוריהם ובעקבות פניות ספונטניות, התוודעה לבעיות האופייניות. „לאט לאט למדתי מהם הקשיים, למדתי שהאשה הערביה בישראל זקוקה לתמיכה מיוחדת, לייעוץ והכוונה". בחיפה אין ארגון של נשים ערביות. בכל העיר אין אף מעון יום אחד לילדי נשים ערביות. היוצאות לעבוד מחוץ לביתן.

הבנות הצעירות מתלבטות בשאלות רגישות: יחסים עם חבר, עם ההורים, עם החברה שסביבן.

„בתחילה שלחתי מכתבים להורי התלמידים ולאלה שיצרתי אתם קשר במשך השנים. אספתי חוג ראשון של נשים. הסברתי מהי המטרה והוספתי שעל ידי התארגנות ויצירת פעילות של נשים משכבות חברתיות שונות, באמצעות חוגים חברתיים וחינוכיים, נוכל לתרום להתפתחות וקידום מעמדה של האשה הערביה. המפגשים התקיימו בביתי. עכשיו אני מחפשת מקום שיהפוך לבית קבוע, שירכז את הפעילות החינוכית ויהווה מקום מפגש".

נושאי המפגשים הם: חינוך לשלום, שכנות טובה, התנדבות בחברה ועזרה לזולת, זכויות האשה מבחינה דתית וחוקית בישראל. מתקיימות פעולות התנדבות כעזרה לבתי חולים, איסוף וחלוקת בגדים לנצרכים, עזרה לקשישים בודדים, השתתפות בהכוונת ילדים במעברי חציה בבקרים, ביקורים במועדונים יהודיים וערביים, סיורים במפעלים.

הארגון מקיים גם קורסים לעברית ולערבית לחברותיו.

בחודש הבא מקווה מגדה, בשיתוף עם חברותיה, לקיים מפגש שנקרא „ועידת השלום", שאליו הוזמנו נציגות ממדינות שונות, אך עדיין לא הושג כל המימון הדרוש לטובת האירוע.

מגדה מדגישה כי הארגון הוא על־מפלגתי ואינו מזוהה עם גוף כלשהו. הנשים הערביות, אזרחיות המדינה, מחפשות את הדרך הרצופה, העקבית, ללא רעש מיותר ובאורח לא הפגנתי, לשיפור מעמדן.

היא עצמה כבר תמכה, לדבריה, בכ־80 אחוז מנשות חיפה הערביות. עודדה אותן להשלים השכלה פורמלית ובלתי פורמלית, באמצעות הטלוויזיה, חוג או הרצאה. לאחת עזרה במציאת מטפלת לילודה, לאחרת בייעוץ כיצד לשלב עבודה וגידול ילדים.

מזה 15 שנים היא נוסעת לכפרים ערביים ודרוזיים בארץ, ביוזמת נעמ"ת ומרכז ההסברה, כדי להגיע אל הנשים בביתן, בסביבתן הטבעית. „כבר קרה שבאתי לנשים שעבדו במתפרה והן הקשיבו לי תוך כדי ישיבה ליד המכונות. לאט לאט עזבו את העבודה והצטרפו למעגל סביבי. כשהגעתי בפעם השניה, הן כבר חיכו לי ישובות במרכז החדר... זה עודד אותי. הבנתי שהסברה על נקיון אישי, טיפול עצמי, הדרכה בקשרים שבין האם לילדיה, רכישות לבית, טיולים, תעסוקה ותשומת לב לבעל, וגם על הקשרים פסיכולוגיים ופוליטיים, מעניינת וחשובה לנשים".

„הן מחכות שמישהי תבוא ותשוחח איתן. מטרת השיחות הללו היא, אחרי הכל, להעביר מסרים. ברורים על תיכנון המשפחה, יחסים שבינו לבינה – עניינים רגישים שקשה לדבר בהם בגלוי ובמפורש – והבנתי כי דרך ההתייחסות לנושאים הללו יגיעו הנשים לצורך בשימוש באמצעי מניעה, דבר שהוא בבחינת טאבו, במיוחד בקרב הנשים הדתיות".

מגדה סרוג'י

בתמיכת אוניברסיטת חיפה וביוזמה עצמית, ערכה מגדה מספר מחקרים בנושא מעמד האשה בחברה הערבית בארץ ובארצות ערב. היא חקרה את נושא דמות האשה הערביה בספרות הילדים הערבית ובאיסלם וחינוך מבוגרות בסקטור הערבי. העובדות, אם כן, נהירות לה, והיא שולטת במספרים הלקוחים מן המציאות. דוגמה: 44% מהמורים בסקטור הערבי, הן מורות. למרות זאת, רק שתי נשים בסקטור הזה הן מפקחות ושבע מנהלות בתי ספר. (פחות מ־3% מכלל מנהלי בתי־הספר הערביים בישראל).

למעלה מ־40% מורות, פחות מ־3% מנהלות

„מדוע לא תהיינה גוסטות?" שואלת מגדה. 30% מהסטודנטים הערבים הן בנות. „מדוע לא תהיה יועצת מיוחדת לנשים ערביות במשרד החינוך?"

המחקרים והעבודה המתמדת הפיצו את שמה של המחנכת החיפאית הערביה בעלת הכישורים, והיום היא חברה בוועדה הלאומית למעמד האשה, שליד משרד ראש הממשלה („כל ראש ממשלה"... מדגישה מגדה) וגם בוועדה הציבורית למעמד האשה במשרד החינוך, ובצוות הקידום למעמד האשה שליד ראש עיריית חיפה. היא גם חברה במרכז הבין־לאומי לשלום במזרח התיכון, וגם משרד הפנים מינה אותה בשנה שעברה כחברה בוועדת המשנה למעמדן של נשים בשירות המדינה והציבור.

הרשימה מתקצרת כשמנים את התארים הנכבדים לרוב. „קישוט", לא מהססת מגדה להגדיר את שמות התואר שלום וכתה, כשהיא נשאלת באיזו מידה יש תוקף מעשי למינויים הללו. באיזו מידה זו תרומה ממשית לקידום מעמד האשה הערביה בישראל, הפועלת לטובת הגברת תעסוקת נשים, ליצירת תנאים נוחים ליציאתן של נשים ערביות לעבודה, להרחבת מסגרות ההכשרה המקצועית שלהן ועידוד השכלתן לבחירתן על ידי ועדת המכרזים למשרות בכירות?

כתשובה, היא מחייכת, כמי שעומדת לחשוף בשמחה „סוד" גלוי וידוע וממהרת להוציא תיק עב כרס של התכתבויות עם שר החינוך, היועץ לענייני ערבים וגם עם ראש הממשלה והיועצת למעמד האשה במשרד זה או אחר.

„שלא יגידו לי כן, כך ויחשבו שאני מסתפקת בכך שהושיבו אותי בוועדות הללו. אני לא רוצה כבוד ודיבורים, אלא לעשות ולשנות. כמה פעמים כבר ענו לי 'מכתבך התקבל בתודה והועבר לטיפול היועצת לענייני...' וכבר עברו חודשים רבים ותשובה ממשית לא קיבלתי", היא קובלת בקול שקט, שנשאר מאוזן ושקול גם ברגעים של חשבון נוקב.

מחקרה על „ייצוג הערבים בכנסת" המציג דפוסי הצבעה שהם תוצאה של תהליך רציונליזציה, העובר, לטענתה, על הציבור הזה, וכתוצאה ממנו נעשית ההצבעה יותר ויותר אידיאולוגית ולא חמולתית, זכה בשנה שעברה בפרס ועדת הפרסים והמילגות, של האגודה הישראלית לבעיות פרלמנטריזם. כבוד, ושוב כבוד, אבל מגדה חוזרת לנסיון הבלתי נלאה שלה להזיז משהו, לשנות.

„זו הסיבה שהקמנו את הארגון שלנו", היא אומרת, „שיהיה דור חדש של פעילות. שיהיה מי שימשיך אם יום אחד לא תהיה מגדה".

מועצת נשים בראשון־לציון

מאת דני צדקוני

ביוזמתו של ראש העיר ראשון־לציון, מאיר ניצן, הוקמה בתחילת שנה זו מועצת נשים, שמגמתה לטפל בבעיות הקשורות לתושבות העיר ולמצוא להן פתרונות במסגרת העירייה.

המועצה מונה 30 חברות, שהביעו נכונות לפעול בהתנדבות למען קידום מעמד האשה בעיר. לאחרונה פנתה המועצה לנשות העיר וביקשה מהן ליצור עמה קשר, בעיקר על מנת לדלות מהן רעיונות ונושאים, שלדעתן מן הראוי שהמועצה תטפל בהן. מדובר בהכשרת נשים לתפקידי ניהול, יצירת מסגרות חדשות לילדים מחוץ לשעות הלימודים, בעיות בריאות מיוחדות וכיו"ב.

בכוונתה של המועצה, המגששת עדיין את דרכה, לעסוק אך ורק בתחומים שאינם מטופלים במסגרות הקיימות, ולא, חלילה, רק להקים מנגנון נוסף על אלה שכבר קיימים בעיר.

קשה, אך מתגברים

מאת שמעון וייס

לאחרונה גברו בקרב ילדי קיבוץ שניר שבגליל המזרחי, גילויי הפחד והחרדה, זאת נוכח ריבוי נסיונות החדירה של מחבלים, בעיקר בגזרה זו של גבול הצפון, והעליה התלולה בתכיפות הכוננויות בקיבוץ ובאזור.

מזכירת הקיבוץ, **דורית אלמליח**, מספרת בראיון לבטאון הקיבוץ הארצי, כי באחד המקרים אף התעקשה ילדה בקיבוץ ללכת עם נעליים גבוהות במשך כל שעות היום באמצע הקיץ, מחשש לכוננות פתאומית. לדברי המזכירה, חוששים הילדים להישאר לבד בלילות ואף בציוריהם ובחיבוריהם באים לידי ביטוי תחושות ופחדים הנובעים מן המצב.

עם זאת, ציינה המזכירה בשניר, בקיבוץ לא שוררת פאניקה, אך הדריכות גברה.

גם מזכירת קיבוץ דן, השכן, מעידה כי הכוננות והחששות בקרב החברים ובעיקר בין הילדים, גברו, אך החוסן הנפשי והנסיון בקיבוץ הוותיק הסמוך לגבול הצפון, למרגלות הר דוב, עוזרים גם הפעם לעמוד בנסיונות הלא קלים שבהם נתונה האוכלוסיה.

על כל פנים, פאניקה אין בחצר של דן.

חנות מכולת כקורת־גג

מאת ג'ודי קאר

במכולת של יעקב קימן שבפינת הרחובות שלמה המלך ומנהוף בת"א, אתם יכולים למצוא לעתים זקן או זקנה שמדברים רק יידיש. אמצעים רבים אין להם, ויעקב רושם לפעמים את החשבון שלהם ו„שוכח" אותו. הוא מספק לזקנים לחם, תפוחים ואפילו דג מלוח ובקניק, כדי להחזיקם בחיים.

יום אחד באה לחנות אשה זקנה שדיברה רק יידיש ומעט רוסית. היא היתה מאד מבולבלת וקשה היה להבין את הסיפור שלה. „היא קצת משוגעת" אמרה לאה, אשתו של יעקב, אך הם המשיכו לתת לה מצרכים במחירים נמוכים, מכיוון שהיא לא היתה מוכנה לקבל בחינם.

אשה אנגליה, ששמה אנה, נהגה לקנות לפעמים מעט מזון לזקנה, אך אנה אינה מדברת יידיש והזקנה אינה מדברת אנגלית. ובכל זאת הבינה אנה שהזקנה נזרקה מדירת עמידר שברחוב פבריקנט. בר"ג, על ידי משפחתה. האשה חולמת על השגת עו"ד ועל מלחמה בבית המשפט, על מנת לקבל את דירתה בחזרה. היא פנתה לאנה שתמליץ על עו"ד, אנה פנתה לעו"ד ליעוץ, אך נענתה בסרוב, כי לא היו שום הוכחות או מסמכים.

יעקב מכר בינתיים את החנות לאהרונה ויורם לביאה. יורם הוא ספרדי, אינו יודע יידיש ולפיכך אינו יכול ליצור קשר עם הזקנה, שמעולם לא הזדהה בשמה. אך היחס הטוב ממשיך. אנה עדיין קונה לה מפעם לפעם מעט מצרכי מזון והאשה נהגה לחכות לה בפינת הרחוב וללוות אותה לחנות, שכן היא מחבקת ומנשקת אותה. „תודה, אנה", צוחק יורם, „כל נשיקה עולה שקל".

אנה עזבה את האזור ועברה ליד אליהו. יום אחד, בעת נסיעה באוטובוס ראתה את הזקנה יושבת על מדרגות בנין הסוכנות שברחוב קפלן. אנה ירדה, נכנסה לבנין ושאלה את פקיד הקבלה מדוע לא מטפלים בעניינה של הזקנה. הפקיד, דובר יידיש, גילה לאנה ששם האשה מניה גלוסקין, ואמר כי הסוכנות אינה יכולה לפתור את בעייתה, מכיוון שהיא אינה במעמד של עולה חדשה. אם היא תמשיך להטריד אותם, אמר הפקיד, יפנו למשטרה ויאשפזו אותה במוסד לחולי נפש.

„אך היא איננה חולת נפש", התעקשה אנה. „היא רק אשה זקנה ומבולבלת, כמו רבים מהזקנים". אנה פנתה לשרות הסוציאלי של עיריית תל־אביב, שם הגיעה לעובדת הסוציאלית תמר וויינברגר המטפלת בענייניה של מניה. תמר סיפרה שהיא הציעה למניה סידור בבית־אבות, אך נענתה בסירוב. מחלקת הרווחה הציעה לשלם 150 ש"ח לחודש כשכר דירה, אם מניה תביא להם חוזה שכירות. אך מניה אינה יודעת כיצד לחפש דירה או לדאוג לחוזה ולעירייה אין פתרון אחר.

מניה עדיין מתעקשת על זכותה לדירה ברמת גן, אך אף אחד אינו מבין אותה. האם עלתה מרוסיה, כדי לשוטט ברחובות ת"א, „מטופלת" על ידי הגורמים הרשמיים, כשקורת הגג היחידה שלה היא חנות מכולת שבבעלותם של אנשים טובים?

איזי לונג
ממליץ ולהיפך

פריגת למי שאכפת

אם מישהו מפקפק, או מהסס או לא בטוח שהקיץ התחיל, אז יש לי חדשות בשבילו.
הקיץ התחיל!
ואיך יודעים?
או...
לפי מבול הפירסומים על משקאות ששוטף אותנו בימים חמים ומהבילים אלה
הקיץ התחיל...
אז קודם כל צריך להרבות בשתיה, לא חשוב מה, אבל שלא יהיה עם צבעי מאכל ולא עם חומרים משמרים ולא עם ממתיקים מסרטנים ולא עם...
בקיצור, מה שיותר טבעי
או מים – או נקטר פריגת...
תוצרת גבעת־חיים, ב־4 טעמים, עשוי על בסיס רכז הפרי הטבעי, ללא... ללא...
ועולה 3.10 למיכל קרטון של 1 ליטר
וחוץ מזה זה מהקיבוץ אז זה בטוח גם טוב (שם, שם, שם)

עם העם לא מתווכחים

ועוד שתיה לקיץ...
טרופיקולר, תוצרת אליעז
משקה העשוי יין לבן ופירות טבעיים שהוכנס לשוק בשנה שעברה
יקבי אליעז מכריזים עליו כעל הצלחה גדולה וטוענים שכבר בשנה הראשונה שלו הוא נמכר ב־150,000 יחידות (מלה אחרת לבקבוקים, כנראה) והם גם צופים השנה בהכפלת הייצור.
והנה לכם עוד הוכחה שכמה שלא תפרסם את היינות המשובחים, הקברנה והסוביניון והקברנה אביניון הירדן והסלקטד והרוטשילד, העם מצידו יעדיף פנטזיה, יקנה רוזה וישתה טרופיקולר...
ומי שרוצה להתווכח עם העם – מוזמן...

חוכמה גדולה

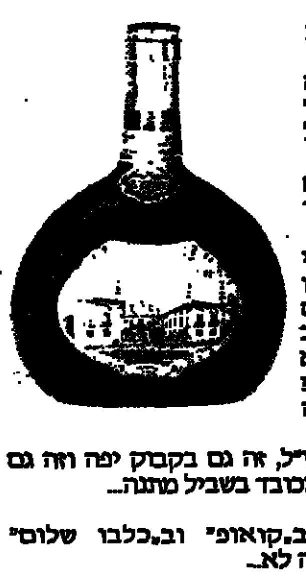

בסדר: העם שותה רוזה...
אבל במתנה הוא מביא „קברנה סוביניון סלקטד" או „מאונט תרמון של ירדן".
זה מכובד, זה מוכיח טוב טעם וזה גם יותר יקר.
אז חברת „כרמי צבי האחים סגל בע"מ" חשבו רגע ואמרו לעצמם: אם העם שותה רוזה ואוהב רוזה, אז למה שלא נביא לו רוזה מפורטוגל? „מתאוס" רוזה! ותראו מה שהם הרוויחו...
זה גם רוזה, זה גם מחו"ל, זה גם בקבוק יפה וזה גם עולה 18.90 ש"ח. מספיק מכובד בשביל מתנה...
נכון חכם?
להשיג ב„סופרסל" ב„קואופ" וב„כלבו שלום" במעדניות במסעדות ואיפה לא...

לפרגן גם ללקוח

מאת נעמי ברגור

יום אחד קניתי חולצה. כעבור שבוע נזדמנתי לאותה חנות וראיתי כי אותה חולצה הוזלה בכ־10%. החמצת המציאה פגעה בציפור נפשי הצרכנית, והחלטתי להעמיד את החנות במבחן. העניין אמנם נראה לי אבוד מראש, אך לנסות זה לא עולה כסף. לקחתי את החולצה, ניגשתי לאחת המוכרות התורנות ואמרתי: „תראי, קניתי את החולצה הזאת בשבוע שעבר. עכשיו אני רואה שהורדתם את המחיר. אז יש לכם שתי ברירות: או שאחזיר את החולצה, אקבל את תמורתה ואקנה אותה שנית במחיר הזול, או שבמקום לעשות את כל התרגיל הזה, תחזירו לי את ההפרש".

המוכרת, ללא אומר ודברים ובלי להיוועץ בעובד בכיר ממנה, פתחה את הקופה הרושמת והחזירה לי במזומן את ההפרש שבין המחיר הישן למחיר החדש.

לא, זה לא קרה לי בישראל, כמובן, אך גם לא על הירח. זה קרה בארה"ב המאמינה בסיסמא: „הלקוח תמיד צודק", גישה מסחרית בריאה שהוכיחה את עצמה לאורך כל הדרך.

סיפר לי ידיד שקנה זוג מכנסי ג'ינס באותה ארץ פלאות: „כשבאתי הביתה נוכחתי לדעת שהמכנסיים צרים מדי. חזרתי למחרת לחנות וביקשתי מידה גדולה יותר. המוכר נתן לי את מבוקשי ואמר: 'מגיע לך כסף בחזרה'. 'כיצד?' תמהתי, 'האם המידות הגדולות זולות מן הקטנות?' 'לא', השיב המוכר. 'אך הלילה הורדנו את המחירים. ובכן, מגיע לך ההפרש שבין המחיר ששילמת לבין המחיר המוזל'".

שוב אמריקה!

ומה אצלנו? אצלנו אין מה לדבר על החזר כספי, אפילו אם ברצונך להחזיר את הסחורה מטעמים של אי־התאמה, חרטה וכיו"ב. לכל היותר יעשו לך טובה ויזכו אותך בשובר החלפה. שובר זה, דינו כדין כתובה ומשמעו – התחתנת עם החנות. הנשואין הם קתוליים – אתה תקוע עם הזיכוי, גם אם אין לך מה לקנות בו. אז תקנה למישהו מתנה. במקרה הטוב כוחו של הזיכוי יפה לתקופה ארוכה. איזה רוחב לב מצד הסוחר! האינפלציה עובדת, המחירים עולים, ואתה תקוע עם הזיכוי שערכו הולך ומצטמק. החנות הרויחה עליך גם מבלי שקנית. האם החנות גם הפסידה עליך כי לא תיכנס לשם עוד? נראה לי שלא. קודם כל, אין ברירה – כך עושות כולן. שנית, כבר הוכח כי הצרכן הישראלי אינו יודע לעמוד על שלו.

מרכזי הקניות החדשים שלנו מחקים אמנם את הדגם האמריקאי, אך החיקוי הוא חיצוני־צורני בלבד. אין מחקים את שיטת המסחר ההוגן. הסוחר הישראלי יטען להגנתו, כי צרכנות נוסח אמריקה לא תעבוד בארץ שלנו. הוא יתלה את הסיבה בצרכן הישראלי ויאמר: תנו לו אצבע וינסה לתפוש את כל היד. אם יאפשרו לו להחזיר את המוצר ולקבל את כספו בחזרה – יחזיר מוצר משומש ויאמר שהוא חדש.

מדוע הסוחר האמריקאי אינו חושש? ובכן, שם רשאי הסוחר לדרוש, בעת קבלת הסחורה בחזרה, כי היא תישא את תווית הקניה המקורית (אם כי סוחרים רבים אינם דורשים אף זאת). קצת קשה ללכת לנשף לבוש בבגד שתוויתו מתנוססת לעיני כל, כדי להחזירו למחרת לחנות – אם כי כבר היו דברים מעולם. ואם אכן קרה הדבר – אז מה? בעת קבלת הסחורה בחזרה, בודקים אותה היטב, לראות אם היא לא נפגמה. ואם היא נראית חדשה – גם אם נעשה בה שימוש שלא בידיעין – היא תוחזר למדף או לקולב. מה ההבדל אם צרכן יקנה בגד שלבש צרכן אחר בהמשך ערב אחד, או לאחר שמדדו אותו מאה צרכנים בתא המדידה של החנות?

הסוחר האמריקאי יודע שאם יקל על הצרכן שלו בקניה, הוא עצמו ירויח מכך. צרכן היודע כי באפשרותו להחזיר את הסחורה ולקבל את תמורתה, קונה בקלות רבה יותר. וכך הפך ה־SHOPPING לספורט לאומי בארה"ב. אתה יוצא מן החנות עמוס חבילות ויודע שלא סגרת אופציה. תוכל להחזיר גם אם תגלה בחנות אחרת משהו יפה או זול יותר. השיטה עובדת. קונים, מחזירים וחוזר חלילה – וכולם מרוויחים.

כמה פעמים קרה שעברתי בישראל ליד חנות וראיתי בגד־ילדים שמצא חן בעיני, אך מכיוון שילדי לא היו עמי באותה עת, לא רציתי להסתכן ב„נשואין" עם החנות, שמא אבוא הביתה והבגד לא יתאים. אז בעל החנות הפסיד.

שיטת ההחזר האמריקאית נכנסה אצלנו בזמן האחרון לסופרמרקטים. קרה שהחזרתי מוצר שקניתי בטעות או שהתחרטתי על הקניה – וקיבלתי את כספי בחזרה. מדוע אי־אפשר להנהיג זאת גם בחנויות אחרות? אולי יקום סוחר חכם שבמקום לפרסם „אשראי כדאי" יכריז: „תוכל להחזיר את הסחורה ולקבל את כספך בחזרה". (אם שילמת בכרטיס אשראי, תקבל בארה"ב שובר זיכוי שהעתקו יישלח לחברת האשראי). שווה לנסות.

מסחר הוגן יעודד צרכנות הוגנת, כשם שהוכח שבמקום נקי מלכלכים פחות. •

לבשל אמריקה
תירס

מאת ארנולד סייבל

אם יש שני דברי מאכל שאפשר להגיד עליהם בוודאות שמקורם ביבשת אמריקה, אלה תרנגולי ההודו והתירס. אף על פי שההודו כבר נחשב כחלק בלתי נפרד מהתפריט הישראלי, הוא כבר התגלה במקסיקו לפני אלפיים שנה.

גם התירס מקורו במקסיקו, שבמערותיה נמצאו גרעיני תירס בני 8500 שנה. התירס היה המאכל הבסיסי באימפריות האינדיאניות של אמריקה הלטינית. כשהספרדים הגיעו לאמריקה במאה ה־15 כשהם מחפשים זהב, הם הרסו את שדות התירס של פרו וכתוצאה מזה הביאו תת־תזונה על האינדיאנים.

ב־1781 התמרדו האינדיאנים כנגד הספרדים וקמו במנהיגם. הם תפסו אותו, וכדי להראות לו שהתירס יותר חשוב מזהב, הם שפכו זהב רותח לתוך גרונו.

במאה ה־16 התחילו לגדל תירס באירופה ובמזרח התיכון. כיום תופס התירס מקום שני ברשימת הגרעינים שנאכלים בעולם, מיד אחרי האורז.

בארצות הברית היה התירס אלמנט לא קטן בהיסטוריה הלאומית, כי הוא הציל את חייהם של המתיישבים הראשונים במסצ'וסטס והיה מזונם העיקרי של העבדים השחורים בדרום.

לא חסרו יצרנים ששמחו לייצר כל מיני מוצרים מתירס. בארץ מכירים את „הקורנפלייקס" והפופקורן, אבל מי מכיר סירופ תירס, שהוא ממתיק נפוץ באמריקה, ומשתמשים בו בתעשיית הממתקים ואוכל לתינוקות?

להלן כמה דוגמאות של השימוש בתירס בתפריט האמריקאי.

לחם תירס CORN BREAD

בארץ משתמשים בקמח תירס על פי רוב להכנת תבשיל ששמו ברומנית ממליגה ובאיטלקית פולנטה. האמריקאים מכינים ממנו כמה סוגי לחם, וביניהם ה־CORN BREAD, שקל להכין וטוב להגיש אותו חם עם הודו, או סתם עם קפה, חמאה וריבה.

החומרים (לתבנית 30x24)
3 כוסות קמח
1½ כוסות קמח תירס
חבילה אבקת אפיה
2 כפיות מלח
¼ כוס סוכר
2 ביצים
2 כוסות חלב
100 גרם מרגרינה מומסת

1. מערבבים בקערה קמח, קמח תירס, אבקת אפיה, מלח וסוכר.
2. בקערה נפרדת מקציפים היטב ביצים, מוסיפים חלב ומרגרינה מומסת ויוצקים בבת אחת לתוך הקערה של החומרים היבשים. מערבבים מהר עד שהכל רטוב. לא לערבב יותר מדי. הבליל צריך להיות עם גושים.
3. יוצקים בתבנית משומנת ואופים בחום 210 מעלות כ־25 דקות או עד שהלחם מוכן.
4. חותכים ריבועים ומגישים חם.

פודינג אינדיאני INDIAN PUDDING

בעיר בוסטון יש מסעדה מפורסמת בת כמעט 150 שנה בשם DURGIN-PARK וכשמבקרים בבוסטון חייבים לאכול שם. השולחנות ארוכים, המושבים הם ספסלים, והאווירה מאד משפחתית. אתה משותף עם שכנך לספסל ומזמין כמנה אחרונה INDIAN PUDDING.

השם לא ניתן למאכל משום שהאינדיאנים האמריקאים הם שהמציאו את התבשיל, אלא מפני שפעם־פעם, בתחילת ההיסטוריה של העם האמריקאי, כינו כל דבר שעשוי מתירס או קמח תירס בתואר „אינדיאני".

החומרים (לתבנית פיירקס של שני ליטר)
5 כוסות חלב
¾ כוס קמח תירס
50 גרם מרגרינה בטעם חמאה
¼ כוס מולסה (אפשר להשיג בחנות תבלינים או בחנות של טבעונים)
¼ כוס סוכר
4 ביצים, מוקצפות היטב
½ כפית קינמון
¼ כפית אגוז מוסקט
½ כפית מלח
גלידה וניל

אופן ההכנה
1. מחממים 4 כוסות חלב עד לנקודת הרתיחה. מוסיפים קמח תירס לאט ומערבבים כל הזמן. מוסיפים מרגרינה וממשיכים לבשל על אש נמוכה עד שהמרגרינה תימס. מסירים מהאש ומצננים מעט.
2. מוסיפים מולסה, סוכר, ביצים, קינמון, אגוז מוסקט ומלח.
3. יוצקים כוס חלב ומערבבים קצת.
4. יוצקים בתוך פיירקס משומן ואופים בחום נמוך כשעתיים.
5. מגישים בקערות אישיות עם כף גדולה של גלידה וניל מלמעלה

תירסים קלויים
ROASTED CORN-ON-THE-COB

באמריקה קוראים לתירס־קלחים corn on the cob כאשר הקלח הוא ה־cob הגרעינים נקראים kernels ה„עלים" the husk והחוטים silk (משי).

בארץ יודעים איך לבשל תירס קלחים במים רותחים. אבל מי יודע שאפשר לקלות תירס שמכוסה בעלים?

החומרים
120 גרם מרגרינה רכה בטעם חמאה
1 בצל בינוני קצוץ
1 כפית מלח
6 תירסים בקלחים טריים ועם העלים

אופן ההכנה
1. מערבבים בקערה מרגרינה, בצל ומלח.
2. פותחים בזהירות את הקלח ומסירים את כל החוטים (ה„משי"), מבלי לקרוע את העלים.
3. מורחים במברשת את תערובת המרגרינה על הגרעינים, סוגרים את העלים וקושרים את הקצה בחוט תפירה.
4. *צולים בתבנית משומנת בחום 185 מעלות, 35 דקות.* הופכים מדי פעם.
5. מסלקים את החוטים ומגישים עם העלים, כשכל סועד יפתח בעצמו את התירס שלו.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דעה / שלמה גינוסר

מגיעה להן הגנה

כשם שהפטריוטיות היא מפלטו של הנבל, כך הכבוד הלאומי הוא תרוץ עלוב לתושבות „נווה תרצה"

כתב האישום שהוגש נגד שתי הגברות מ„דרך הניצוץ", מיכל שוורץ ורוני בר־אפרת, הוא חמור ביותר. התמורה הזאת היתה מחייבת, כמדומה, את שתי הגברות הללו לנהוג ביתר צניעות ולא להניף את ידיהן כשאצבעותיהן מסמנות את ה„וי" הטיפשי, כפי שאכן עשו בצאתן מבית־המשפט. לא מדובר בשפלות־רוח. אחרי הכל, גם מי שמואשם בעבירות חמורות זכאי לשמור על מורל גבוה. מדובר בחוזות־דעת ובהיעדר תושיה.

ואף־על־פי־כן, התנפלותן של האסירות הפליליות ב„נווה תרצה" על שוורץ ובר־אפרת היא תופעה מכוערת. לאסירות הפליליות יש, אולי, נסיון ביוגראפי מסויים המתיר להן להניח שאין עשן בלי אש. כלומר, שהגשת כתב־אישום הוא בבחינת חצי הרשעה, אם לא יותר. אבל מי שממונה על שירות בתי־הסוהר אינו חופשי לסייע בטשטוש העקרון, השם פדות בין מדינת־חוק לבין אותן חברות השמות לצחוק את כל ההליכים בין הגשת כתב־אישום לבין פסק־הדין (שהוא, כמעט תמיד, הרשעה אוטומטית). והעקרון הוא, שאדם הוא בחזקת חף מפשע כל עוד לא הוכחה אשמתו בבית־משפט. אחרי הכל, כולנו חפים מפשע על תנאי.

שוורץ ובר־אפרת אינן יכולות לצפות לכך, שבמצבן הנוכחי יוזמו אליהן ויעטפו אותן גלים של סימפטיה. לא מחוץ לבית הסוהר ובוודאי לא בבית הסוהר עצמו, שמעצם טיבו אינו חממה לחום אנושי או לחמלה יתירה. נפשות רכות מועדות להיפגע בתנאים כאלה. אבל לעומת זאת, מותר להן לצפות שלשלטונות בית־הכלא יגנו על בטחונן. גם למורשעים ולשפוטים עומדת הזכות הזאת. על אחת כמה וכמה למי שהוא עציר, ולא אסיר, בחזקת חף מפשע. אין צורך לחכות לתוצאות החקירה הפנימית של שירות בתי־הסוהר כדי להניח, שמי שהיה צריך לדאוג להגנתן של שתי הגברות מ„דרך הניצוץ" לא חשב עד הסוף.

אולי לא צריך להרחיק עד בית־הכלא כדי להתמלא חשש ליסודות של שלטון החוק אצלנו. ברנארד שאו אמר פעם, שפסימיסט הוא אדם הבטוח שכולם גבוים כמוהו והוא ממש שונא אותם בשל כך. אין ספק שחברה של אסירות פליליות, שהגודל המר להן, אינה כתובת אידיאלית לאופטימיות. כשם שהפאטריוטיות היא, לעיתים מזומנות, מפלטו של הנבל, כך גם האידיאולוגיה הכבוד הלאומי הם תירוץ מגוחך ועצוב למה שקרה ב„נווה תרצה".

שירות בתי־סוהר חייב לסייע למערכת המשפטית למצות את ההליכים נגד שוורץ ובר־אפרת. בעניין זה אין פשרות.

מכל העולם

סחטנות הטונטון

האיטי, מן העניות במדינות העולם, אינה מצליחה להשתחרר מהבריונים הרישמיים של המשטר הישן, ה"טונטון – מאקוטס"

כמה וכמה מדינות מערביות שוקלות אם לעזור לממשלת האיטי, שנבחרה בדרכי מרמה לפני כארבעה חודשים. הסיוע האמריקאי לארץ זו קוצץ בשני־שלישים, בתגובה על הבחירות הכושלות. העזרה, הקטנה בהרבה מן האמריקאית, שנותנות לה מדינות אחרות לא תחלץ את המדינה העניה ביותר בחצי הכדור המערבי ממצוקתה.

האמריקאים עדיין זועמים על כי ה„בוסים" הצבאיים של האיטי, בראשותו של גנראל הנרי נאמפי, התייחסו בסלחנות לאלימות, ואפילו סייעו לה בחודש נובמבר שעבר. היה זה כשתושבי האיטי אמורים היו להצביע בבחירות המעין־חופשיות הראשונות לנשיאות מאז 1957. יותר מ־20 איש נהרגו בתחנות קלפי לפני שוועדת הבחירות השעתה את ההצבעה. הצבא ארגן בחירות חדשות בינואר. מועמדים נאלצו להדפיס בעצמם פתקי הצבעה; חיילים חילקו בגלוי את פתקי המועמד המועדף על הצבא, לסלי מאניגאט.

הקונגרס האמריקאי כבר צמצם את הסיוע להאיטי מ־89 מיליון דולר ל־30 מיליון. הכסף שעדיין נכנס נשלח על־ידי ארגונים לא־ממשלתיים: הממשלה הפסידה את 30 מיליון הדולר שלה בסיוע תקציבי, ופרוייקטים ממלכתיים לסלילת כבישים, לסיוע לחקלאים ולשיפור הטיפול הרפואי הופסקו. הקונגרס שוקל עכשיו להפסיק את הזכויות המיוחדות של האיטי, במסגרת „יוזמת האגן הקאריבי", הפותחת פתח־גישה נוח אל השוק האמריקאי לטקסטילים ולמוצרים עתירי עבודה אחרים.

פורט־או־פרינס, בירתה הרעועה של האיטי, נראית חופשית למדי. מנהלה של תחנת רדיו אופוזיציונית אומר כי בעייתו העיקרית היא להגיע למקורות רשמיים. מאניגאט, לשעבר פרופסור למדע המדינה, שחי שנים בגלות בקאראקס, מכריז על עצמו כעל דמוקראט בסגנון ונצואלה, אבל מבקריו אומרים כי בריונים שכירים ממשטרו הקודם של דובאלייה, הידועים כ„טונטון־מאקוטס", עדיין מפעילים את סחיטות החסות שלהם, וכי בעלי אחוזות מעסיקים אותם כדי לתקוף מתיישבים ולהרוס קואופרטיבים.

הנשיא אומר כי האמריקאים מחלישים את הדמוקראטיה כשהם מונעים סיוע מהאיטי. האמריקאים תובעים „צעדים קונקרטיים ומשמעותיים לקראת דמוקראטיה". צעד אחד כזה עשוי להיות פרסום תוצאות הבחירות למועצות הכפריות, המתעכב זמן רב. מאניגאט אומר כי יעשה זאת. הוא עשוי גם לכונן בית־דין הוגן שיפקח על הבחירות לשליש הסנאט, שיתקיימו בשנה הבאה, ולארגן בתי־משפט שיעשו צדק. קשה יותר יהיה לו לרדוף את אחיזתו של הצבא במשטרה ובעתודיה, בריוני ה„טונטון".

מידע

נפילות

10 אחוזים מכלל הילדים מבקרים מדי שנה בחדר מיון.

סקר שנערך בהדסה מגלה כי 86 אחוז שוחררו לביתם לאחר קבלת טיפול ועזרה ראשונה. 12 אחוז לא נזקקו כלל לטיפול ורק שני אחוזים אושפזו.

הסיבות השכיחות ביותר לפגיעות אצל ילדים הן: נפילות ומעידות (50%), פגיעות מאובייקטים שונים (27%) ותאונות דרכים (7%).

מתברר, כי שיעור הבנים המבקרים בחדר מיון גבוה פי־שניים מזה של הבנות.

יורם לוי

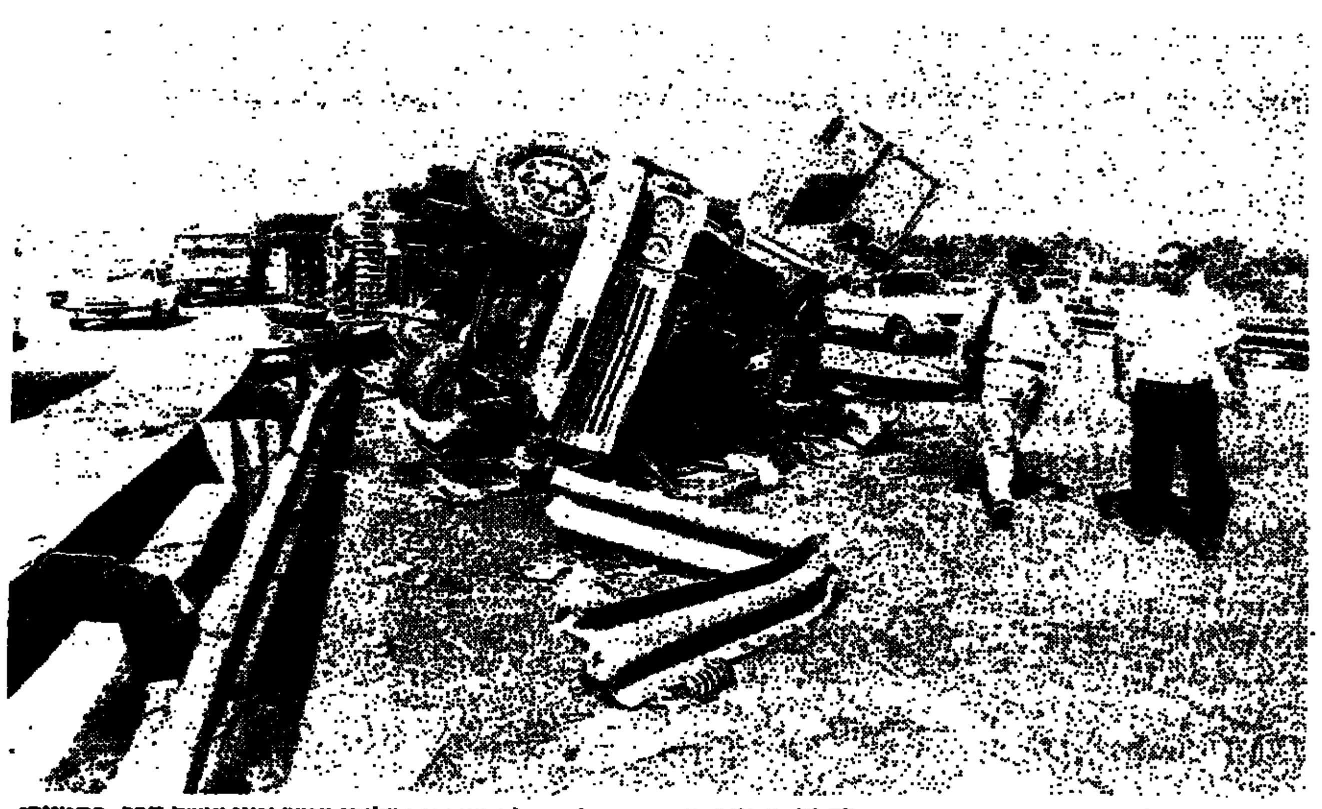

כמו אימרתו של מארק טווין על מזג־האוויר־כך גם תאונות הדרכים אצלנו. כולם מדברים עליהן ואיש אינו עושה דבר. בתמונה: התאונה שלשום בכביש גהה.
צילום: יפפא / ישראל סימיונסקי

לאפשר לערפאת להשתתף במו"מ

מאת סמי כהאן

שר החוץ של פינלנד קאלווי סורסה בראיון מיוחד ל„דבר": אנחנו מוכנים לתרום את שרותינו הטובים למענכם

„פינלנד תומכת בכל יוזמה מדינית שמטרתה להשיג שלום באזורכם בדרכים של מו"מ ולכן היא גם תומכת בתכנית שולץ" – הבהיר שר־החוץ של פינלנד, קאלווי סורסה, בראיון מיוחד לעתון „דבר".

סורסה הוא מנהיג המפלגה הסוציאל־דמוקראטית בארצו ועד הבחירות האחרונות לפארלמנט בפינלנד ב־1987 היה ראש־ממשלה. בבחירות התחזקה המפלגה השמר־נית „קוקומוס" והסוציאל־דמוקראטים עשו איתה הסכם שלפיו קיבלו השמרנים את ראשות הממשלה והם, לעומת זאת, זכו ברוב התיקים החשובים, לרבות תיק החוץ. סורסה, המנהיג המנוסה וראש־הממשלה לשעבר, מושך בעצם ברוב החוטים הממשלתיים.

„פינלנד עוקבת בחודשים האחרונים בדאגה רבה אחרי הנעשה בגדה ובעזה ובגילוי־דעת שפירסמה בדצמבר הדגישה את החשיבות שהיא מייחסת לשמירת עקרונות אמנת ז'נווה בעת הטיפול באוכלוסיה אזרחית", אמר לי קאלווי סורסה.

אשר לפתרון הסכסוך, „אנחנו רואים בהחלטות או"ם 242 ו־338 אפשרות לממש פתרון כולל וצודק, המבטיח הן לישראל והן למדינות ערב השכנות, את הזכות לחיות בתוך גבולות בטוחים ומוכרים", מבהיר סורסה את עמדתו ועמדת מפלגתו. במקביל, הוא אומר, „יש להבטיח שהפלשתינאים – שנציגם הבולט הוא ערפאת – יוכלו להשתתף במו"מ, שבמסגרתו ידובר על זכותם להתארגנות מדינית ולהגדרה עצמית.

ומה דעתו על פעולות טרור?

סורסה מדגיש שארצו הבהירה לא פעם, שהיא שוללת שימוש בכל צורה של כח ביחסים בין־לאומיים. לדעתו, אפשר להיאבק נגד טרור רק באמצעות שיתוף־פעולה בין־לאומי עקבי. „במה שקשור למזרח התיכון אנו סבורים, שחיוני לעשות למען שבירת המעגל של שימוש בכח, שנוצר שם, כי המשך קיומו של מעגל זה מערער עוד יותר את הבטחון באיזור ומקשה השגת פתרון־קבע לסכסוך".

סורסה מקווה כי היחסים בין ארצו לבין ישראל בתחום סחר־החוץ ובמישור המדיני יוסיפו להתפתח. „במישור של יחסי המסחר, חלקה של ישראל בסחר החוץ הפיני קטן מאד – 0.2־0.3 אחוזים" – הוא אומר ומוסיף שעל שתי המדינות לחתור להרחבת הסחר בכיוון של מוצרים מתוחכמים יותר. כיום הסחר משני הצדדים סובב ברובו סביב המוצרים המסורתיים – מוצרי העץ של הפינים והפירות והירקות שלנו.

קאלווי סורסה

כידוע, מאז 1967, עת ניתקה ברה"מ את יחסיה איתנו, ייצגה פינלנד את האינטרסים של הסובייטים אצלנו. נוסף על כך העבירה פינלנד את שירותיה הטובים לרשות שתי המדינות הללו בכמה הזדמנויות: הבולטת בהן היתה בסתיו 1986, כאשר נציגים ישראלים ורוסים נפגשו בהלסינקי, בירת פינלנד. „אנחנו מוכנים להמשיך ולתרום את חלקנו בתחום זה, לרבות העברת שדרים מדיניים מפעם לפעם בין הצדדים".

התפקיד שממלאת פינלנד בזירה הבין־לאומית מתרחב והולך. לפני כחודש הודיעה ממשלתה על הצטרפות פינלנד למועצת אירופה. פינלנד ממשיכה להיות פעילה במאמצים להבטחת ההכרה בצפון־אירופה כבאיזור מפורז מנשק גרעיני. בעת עושים הפינים מאמצים להבטיח את בחירתם למועצת הבטחון של או"ם.

אם תיבחר פינלנד למועצת הבטחון, האם תקבל על עצמה תפקיד פעיל יותר במאמצים לפתרון סכסוכים בין־לאומיים, לרבות הסכסוך הישראלי־ערבי?

„ממשלתנו עשתה עבודת הכנה יסודית למקרה שניבחר למועצת הבטחון", אומר סורסה. „ברור שכחברים בפורום זה נהיה חייבים להתייחס לסוגיות בין־לאומיות שונות מתוך פרספקטיבה שונה מזו שהתייחסנו אליהן עד כה ויש להניח שמידת פעילותנו בנושאים אלה תגבר. עם זאת, את עמדותינו נקבע על־פי המדיניות הנייטראלית שלנו ונשאף, כתמיד, להישאר מחוץ לסכסוכים בין מעצמות־העל. אשר לסכסוך הישראלי־ערבי, מעורבותנו תהיה כמובן תלויה בתפקיד שירצו להטיל על החברות הלא־קבועות של מועצת הבטחון. אין ספק שעצם החברות בפורום כזה, אם תתממש, היא פתח להשפעה. על קידום התהליך של המו"מ באזורכם ועל תוכנו".

איך משפיעות המגמות החדשות בברה"מ על שכנתה הקטנה?

„בתחום מדיניות החוץ", משיב סורסה, „מגמות ההתחדשות בברה"מ לא חוללו שינויים ממשיים בתוכן היחסים בין שתי המדינות. יחסים אלה מושתתים זה שנים, עוד לפני השינויים שהנהיג גורבאצ'וב, על דיאלוג פתוח במישורים שונים. הקו הנדיב והפתוח יותר של הרוסים רק הגביר את מידת הנוחיות והאבצעיות ביחסים בינינו. אין לנו בעיות מדיניות עם שכנתנו ממזרח", מדגיש כורסה, „ואם יתעוררו בעיות, אני בטוח שאנחנו מסוגלים לטפל בהן ברוח טובה".

לדבריו, ההשפעות של המגמות הסובייטיות החדשות מורגשות יותר במסחר ובתחומים השונים של שיתוף־הפעולה הכלכלי. הפרסטרויקה, הוא אומר, פותחת גם אפשרויות חדשות של שיתוף־פעולה בייצור הכלכלי – פרוייקטים משותפים ושיתוף־פעולה בתהליכי ייצור שונים. בכל הסוגיות האלה בתקופים דיונים אינטנסיביים וכבר יש תוצאות מעשיות. בין היתר הוא מצביע על הקמת מפעל כלכלי פינלנדי־סובייטי משותף בברה"מ.

בכלל, באירופה יש כיום מגמה של התקרבות ושיתוף־פעולה, היא אומר. במקביל לתהליך ההתירה לאינטגרציה פוליטית וכלכלית, המתחולל עכשיו בארצות מערב־אירופה, מורגשת היכן מגמת התקרבות בין שני הגושים הכלכליים הגדולים – השוק המשותף והקומיקון (הארגון הכלכלי של מדינות מזרח־אירופה, שבראשו ברה"מ).

מה תהיה עמדת פינלנד אם מדינות בעלות קו נייטראלי מובהק, כמו שוודיה ואוסטריה, יצטרפו לשוק המשותף?

סורסה: „עמדתנו היא, שחברות בשוק המשותף איננה עולה בקנה אחד עם המדיניות הנייטראלית שלנו, כי פירושה המעשי של הצטרפות לארגון כלכלי־מדיני זה היא ויתור על זכות ההכרעה הלאומית בסוגיות מרכזיות רבות, לכובת גוף על־לאומי. אנחנו שואפים בראש וראשונה להבטיח את האינטרסים שלנו במסגרת הסדרים כוללים בין ארגון אפט"א (הארגון הכלכלי של אותן מדינות באירופה, רובן בעלות קו נייטראלי, שנשארו מחוץ לשוק המשותף) לבין השוק המשותף, נוכח מגמת האינטגרציה בין ארצות מערב־אירופה".

דבר מארח

הרהורים על טאבה

מאת נתן כגן

מצרים בונה תשתית צבאית והיא מתכוננת להשתמש בה נגד ישראל. רדיפת השלום שלנו מיותרת

אין אף שטח בו אנו מתבלטים על כך בחוסר כבוד עצמי מצד אחד, ובחוסר תבונה והגיון מצד שני, כמו ביחסינו עם מצרים. עם ישראל נתון לשטיפת מוח בה עמוקה, בכל הנוגע ליחסינו עם מצרים, שלעיתים אין אנו מרגישים אפילו שאנו מאבדים, ביחס למצרים, את תחושת המציאות והכבוד העצמי.

ניקח, לדוגמא, את פרשת מירי הרצוג ז"ל. הבחורה היהודיה נרצחה, וככל הנראה אף נאנסה, בסיני. אנו, הממשלה ואמצעי התקשורת, הסתפקנו בדרישה לקבלת הגופה. לא הצלחתי למצוא זכר לדרישה לברור מניעי הרצח, ומוכן שלא ביקשנו להעניש את האשמים. השאיפה לצדק נסוגה מפני הרצון לשאת חן בעיני המצרים.

גרועה יותר התנהגותנו בפרשת רצח ילדינו בראס־בורקה. התברר שאת מעשה הרצח בידי ע"י החייל המצרי השלים הרצח במהדל. המהדל של מניעת עזרה רפואית, שהיתה במקום, ע"י קבוצה שלמה של חיילים או שוטרים מצרים. הילדים מתו, כזכור, מאיבוד דם ואי־מתן נחלים. גם במקרה זה הנאשמים לא באו על עונשם, הואיל ואנו פשוט הפסקנו לבקש ברור וענישה. כל שהמשכנו לבקש היה פיצויים כספיים. למעשה, דם יהודי נשאר הפקר, ואנו משלימים עם כך.

אנו משלימים גם עם יצירת בסיס תאורטי ורעיוני לשנאה ולרצח יהודים במצרים: מצרים נשארה המרכז הגדול בעולם לצמיחה חופשית של תעמולה אנטישמית. פרסומן בערבית של עלילות דם דוגמת „הפרוטוקולים של זקני ציון", „מיין קמפף" של היטלר ויצירות דומות, פופולרי במיוחד. השלמתנו עם ביטויים אנטישמיים אלה מתבטאת בפרקטיקה, גם אם לא ברטוריקה. הוכחה ניצחת לכך קיימת בעובדה שהעיתונאי אניס מנצור התקבל בכבוד רב אצל ראשי הממשל שלנו, למרות שהיה זה הוא שהלביש לבוש מודרני ומחודש את עלילת הדם מרמשק מהמאה שעברה, והוא שהביא לפופולריזציה של עלילה זו. אנו שוכחים שהתעמולה האנטישמית במצרים הינה הכנה פסיכולוגית למלחמה, ויותר מכך – זוהי מלחמה פסיכולוגית כשלעצמה.

רבים בינינו מבשיכים לשבח את נשיא מצרים הבגות, סאדאת, כאשר הם שוכחים שהשקפותיו הבאציות של סאדאת לא היו רק השקפות זמניות, בהן האמין רק בצעירותו.

יותר מכן, אין אנו מתחשבים די בעובדה שמצרים מתכוננת למלחמה נגד ישראל לא רק מבחינה פסיכולוגית, אלא היא בונה גם תשתית צבאית, כאשר היא צוברת כמויות עצומות של נשק, אותו היא רוכשת מכל מקור אפשרי. מצרים, שחסרות לה יותר ממיליון דירות. שרבבות אזרחיה יושבים בבתי־קברות, מוציאה מיליארדי דולרים על רכישת נשק מתקדם ולא על הקלת מצוקת הדיור של אזרחיה. נגד מי קונה מצרים לכמויות כאלה כל נשק מתקדם? מדוע בנתה מצרים מנהרות כה יקרות מתחת לתעלת סואץ, במנהרות דרכן יכולים לעבור 1,000 טנקים בשעה?

מצרים אינה מכירה בריבונותנו על כאבת, כשם שאין היא מכירה בריבונותנו על אילת. אולם ברור שמצרים תשתדל לקבל את טאבה לריבונותה באמצעים בדרכיים, הואיל וידוע למצרים שניתן להגיע להישגים מדיניים־צבאיים על חשבון ישראל רק באמצעים מדיניים.

רדיפתה הכושלת של ישראל אחר שלום זמני ומזויף עם מצרים, מובילה אם במהירות לקלות דעת, לפגיעה בכבודנו הלאומי להזנבר ראגה להתגוננות מפני סכנות עתידיות.

מובאה

„פעם אמרו שהיהודים הם דיפלומטים טובים אבל חיילים גרועים. היום ברור שהם חיילים מצויינים אבל דיפלומטים גרועים".

גיאורגי ארבאטוב, יועצו של מיכאיל גורבצ'וב

עולם יהודי

בין ירמולקות ומצנפות

מאת נח זבולוני

אמור לי איזה כובע אתה חובש ואומר לך איזה מין יהודי אתה – זה מה שמשתמע מסקר שערך כתב־עת יהודי ליבראלי בשם „שמע", היוצא בארה"ב. "בתפוצות", עלון הידיעות של הקונגרס היהודי העולמי, המוסר על הסקר, כותב כי מחברו, ברום ג'י פאול, הוא יהודי המעיד על עצמו שגדל בבית רפורמי, מתפלל בבית כנסת קונסרבאטיבי ועובד במוסד אורתודוקסי.

סוג הכיפה	סוג היהודי החובש אותה	פרשנות
ללא כיפה	רפורמי קלאסי	הפירוש מיותר
כיפה רק בבית־כנסת (שחור־משי)	רפורמי מודרני, או פוליטיקאי במערכת בחירות	הפירוש מיותר
משי שחור או לבן	משתתף בהלוויה	הפירוש מיותר
כיפה בכיס (מכל סוג)	קונסרבאטיבי	יהודי בפנים אך לא בחוץ
כיפה מקושטת	מנסה להיראות שמח ביהדותו	על־פי רוב מתנה מהסבא או מהסבתה ומשתמשים בה אדם מבוגר, אשה מודרנית, קרזים
כיפת חתונה	ייחודית לאירוע יהודי	תמיד סרוגה עבה
כיפה סרוגה	אורתודוקסי מתון, בני־עקיבא בישראל יש משמעות לגודל הכיפה: לאנשי מרכז הרב וגוש־אמונים כיפה גדולה יותר	מתון פוליטית, ישיבה מודרנית, בימין הפוליטי
כובע קאסקט	ימין אורתודוקסי אך קצת במבוכה. קונסרבאטיבי או אפילו שמאל אורתודוקסי	מצביע על דוחף סמוי לנהוג במכונית ספורט ולהיראות מעט קשוח
כובע בייסבול (הוקי)	תלמיד ישיבה מבוייש או יהודי קונסרבאטיבי המתגודד בפרברים	חובשים אותו גם ילדי חסידים בסיפוריו של חיים פוטוק
כובע אפור	איש מרכז אורתודוקסי מבוייש מרכז עד ימין במפה הפוליטית – תלמיד ישיבה	אורתודוקסי העוסק בגיוס כספים. עם גרבות זה יהיה אורתודוקסי של המרכז, המנסה להפגין קירוות
כובע שחור	בישראל מייצג את האגף החרדי שיש לו כובעים שונים: חסידים, מתנגדים וכו'	
כובע שחור עגול	מרכז־ימין, אורתודוקסי המקפיד בלבושו	מתאים לרבנים בחתונות
כובע שחור רחב שוליים	ימין [illegible]	[illegible]
שטריימל (פרווה)	ימין חסידי	עם פרווה לשבתות, מועדים וחתונות

להוסיף ברום ג'י פאול קרם מישהו, שכתב על הפיכת הכיפה לסמל של מחלוקת. וכך כתב ש"י עגנון בספרו „סמוך ונראה": „צריכה היתה המדינה להקים עצה לפורענות, אבל בני המדינה מחולקים לשני כיתות, לכסויי ראש ולגלויי ראש, וכל שבת אומת מבקשת שניה בעבבת, ואף הכיתות עצמן מחולקות ושונאות אלו את אלו. וכסויי הראש מה טעם שבאים זה את זה, והלוא אלו מכסים ראשם ואלו מכסים ראשם, אלא אלו חובשים ירמולקאות ואלו חובשים מצנפות, אלו ירמולקאות וקשות ואלו ירמולקאות עגולות, אלו מצנפות מרובעות ואלו מצנפות מגלגלות, אלו גדולות בקצאה ואלו פתוחות בכינה, אלו של סמוט ואלו של משי, ואין צורך בראש רווקא, ובלבד שיהא כיסוי ניכר..."

מכל הארץ

מפגש בצומת גולני

מאת שמעון וייס

מגרמניה, ואפילו מאוסטרליה, שלא לדבר על אילת ומטולה התכנסו השבוע בגליל יוצאי חטיבת גולני

בכניסה לאתר ההנצחה של חטיבת גולני בצומת גולני שבגליל התחתון, בין מאות הלוחמים הוותיקים ובני משפחותיהם שורמו לעבר המוזיאון שבלב האתר שלשום אחר־הצהרים, עמד איתן ברושי מקיבוץ גבת עם בנו ברק והצביע לעבר אחת התמונות שנתלו על הלוחות בשולי הדרך. „אתה רואה, ברק, זה סבא יצחק מצולם עם נחום גולן, שהיה מפקד חטיבת גולני הראשון", הסביר איתן, בן 38, לבנו ברק, בן ארבע. איתן הוא בנו של יצחק ברושי המנוח, מוותיקי קיבוץ גשר, שהיה מפקד גדוד ברק הנושא את בינוני. היה זה אך טבעי שבן איתן, גם הוא איש חטיבת גולני לשעבר, יקרא לבנו על שם הגדוד שעליו פיקד אביו. אז מי אמר שאין מסורת בחטיבת גולני? המסורת הזו נתנה שלשום בשעות אחר־הצהרים והערב על מדשאות אתר ההנצחה של החטיבה, שם התכנסו אלפי לוחמי תש"ח, נשותיהם ובניהם. בפעם האחרונה נפגשו ותיקי חטיבת גולני לפני עשרים שנה בדיוק, בצבא.

רבים מהם לא התראו כלל מיום שפשטו את המדים והחזירו את הנשק לבחסן. אין פלא שבמהה מבאי הכינוס, ותיקי לוחמי גולני, הצטיידו בתמונות מהימים ההם ובעזרתן ביקשו להזות הברים שאיתם לא נפגשו כל השנים הללו. „אני משתדל להשאר שקול, לא להתרגש", אמר אלוף־משנה גבי, מפקד החטיבה כיום, למראה מאות הבאים. „אבל אין ספק שמדובר בחטיבה היסטורית. מה שהם עשו כאן בגליל לפני ארבעים שנה הוא בשבילנו הדגמא לדבקות, למסירות ולהקרבה. על אלה אנחנו מבססים את מה שקרוי גאוות יחידה".

בין אלפי הבאים ראינו את יונה אפרת, גלעד פלד, אמיר דרורי, אודי שמחוני, אודי שגיא, מאיר עמית וכמובן, את נחום גולן, בן 72, מפקדה הראשון של החטיבה הראשונה שעל שמו היא נקראת. ארבעה מפקדים לא היו כאן: קוטי אדם, אסף שמחוני, דן לנר ואברהם יפה. הם לא זכו להגיע. היו שהגיעו ממרחקים גדולים – מגרמניה, מניו־יורק ואפילו מאוסטרליה. אחד מהם הוא סיומקה אייזנברג, קבלן אביזר, החי כיום בניו־יורק, ופנחס לוי, שהגיל קראו לו אז פראנק והיום הוא בעל עסקים אמיד בסידני, אוסטרליה. לוי נמנה עם החיילים הראשונים של חטיבת גולני. רפי קוצר בשער הגולן בין אותו לחטיבה ישר מאניית המעפילים שעל סיפונה הגיע מצ'כיה. לוי משאיר הבטחה על סך 50,000 דולר לאתר ההנצחה, נוסף על רבע מיליון הדולאר שכבר תרם לפני חמש שנים, בשביקור במקום לראשונה. „אחרי שהשתחררתי נסעתי לאוסטרליה", הוא אומר, „אבל לבי נשאר בגולני".

בין בעלי שערות השיבה התערבבו וראינו חיילי גולני צעירים, שמים אזין לסיפורי הוותיקים הנרגשים. גם זו דרך להעביר מסורת. בפינת האתר האמנה כיתה קטנה של לוחמים צעירים לקראת טקס „יזכור", שלאחריו נפתחה העצרת החגיגית. דוד לוקר, בן 90 בבעתה, לבוש מדים מגוהצים ועטור בכל עיטורי המלחמות, התהלך בצעדים איטיים בין הוותיקים, שליהן נראו צעירים, וגילה את אוזנם כי גם הוא היה בגולני. תנקב בן חייל צעיר מגולני. על־פי ביכב המסורת של החטיבה הכומתות החומות.

★ 48 שעות לפני שבת ★

„פרשת השבוע" האחרון: דרבי קטן לקראת הגדול

מאת ניסן פרידמן

תם אך לא נשלם. בעוד 48 שעות ירד המסך על הליגה הלאומית לעונה זו, אך המנה האחרונה והמתוקה של העונה – גמר גביע המדינה – עוד לפנינו. למעשה, יהיה זה מחזור פורמאלי בלבד. כל העובדות נקבעו. הפועל ת"א זכתה באליפות, מכבי נתניה, סגניתה. באר־שבע ושמשון יסיימו במקומות 3–4. השאר, ממילא, לא חשוב ולא מעניין.

לאלופה הטרייה, הפועל ת"א, יהווה מפגשה ה„דרבי" התל־אביבי הקטן מול בית"ר ת"א כהכנה טובה לקראת ה„דרבי" הגדול והחשוב יותר ביום שלישי. מכבי ת"א, שסיימה את הופעותיה בליגה עוד בשבוע שעבר, תוכל לנוח בשבת ולהתכונן כראוי לגמר.

הפועל: סגנון, בטחון ותכלית

על פי משחקי חצי הגמר שלשום דומה, כי להפועל יש יתרון מוחלט על פני מכבי. 35,000 הצופים יצאו עם בטן מלאה אחרי שתי מנות הפנדלים והתרגשה ברורה שהפועל „תקיע" את מכבי בגמר. הפועל הציגה משחק מתואם, שוטף ולעיתים אף מבריק. על התזמורת ניצח באמנות נודעת משה סיני. לצידו עבר ללא ליאות שחקן העונה אלי כהן. בפרכו הגנה ניצב כלם יציב הבוסה כיוסי זאנה ובחוד לא נח הסקורר הטורדני מיקי בן־שטרית. סגנונה, בטחונה, עמידתה ופרישתה במגרש ויכולתה של הפועל היו את ההוכחה הטובה ביותר שהאליפות באה בצדק. אי אפשר שלא להתייחס לפרטנר המצויין, מכבי נתניה חסרת המזל. קבוצה טובה וסימפטית, שהיתה יכולה לדרוך אף היא ל„דאבל" אלמלא נתקלה העונה בחומת סיני.

מכבי: היה היה פעם

על מכבי ת"א אין מלים ומות. השם הזה עלה פעם על שפתותינו כעוגה חמה בבוקר שבת: מכבי ת"א. השם הזה עורר פעם הערצה וכבוד. לשם הזה היה פעם כיסוי של תוארים, כוכבים וסגנון. מאז שהשם הזה נותרה רק נוסטלגיה. עיתוני אתמול היו תמימי דעים שהתצוגה של מכבי בחצי הגמר היתה מבישה ומחפירה. הדבר עורר את חמתם של אנשי מכבי. למען האמת, לא חשובה הדרך, העיקר היעד. הקבוצה העפילה לגמר בפעם השניה ברציפות ומי יזכור בעוד שנתיים־שלוש איך היא עשתה זאת. השורה התחתונה קובעת. בכדורגל, בניגוד להנהלת חשבונות, אתה יכול לטעות בכל השורות העליונות, לחבר 1+1=3, ולא להבין כלל מה אתה עושה, ובכל זאת לקבל את השורה התחתונה הנכונה. וכך עשתה מכבי. משחק נפל, כאוסה בלתי פוסק, אנטי־כדורגל. התוצאה הסופית: נצחון בכדורי הבעיטה מ־11 מ'. מסתבר שבסיכום הכללי היריבה היתה עוד פחות טובה. שמשון שיחקה בסגנון שכונתי, פחדני, קטנוני וחסר אמונה. במקום לדרוס בכבוד השמשונים ללחץ העדיפו להתגונן ולשמור על האפס, במקום לתקוף באומץ ולנצל יתרון מספרי ויריבה מבולבלת.

השורה התחתונה קובעת

שימו לב איך עלתה מכבי לגמר: בעיטות 11 מ' בחצי הגמר. 0:1 במאורכה ברבע הגמר. משחק חוזר מול עכו (0), ורק נצחון אחד יפה על הפועל ים בשמינית הגמר 0:4. גם הפועל עברה דרך קשה ומפותלת. פנדלים בחצי הגמר. משחק חוזר ברבע הגמר.

מסקנה: הפועל צריכה לעבור השבוע עם פסיכולוג, כדי שיוציא לשחקנים מהראש שהפער בטבלה (הפועל ראשונה, מכבי 12) והפער הגדול באיכות מבטיחים גמר קל. איך אומר הבוס שלי, אהרל'ה: לדרבי הזה יהיו חוקים משלו...

דריקס   כהן

„דאבל" ל„אדומים" או פעמיים של מכבי

מאת שמואל קליגר

האם תהיה זו הסימפוניה התשיעית של הפועל ת"א או ה־17 של מכבי ת"א? נצטרך להתאזר בסבלנות פחות משבוע כדי לקבל את התשובה לחידת הכדורגל האחרונה בעונה זו.

שתי הקבוצות, מעניין, יאבקו על תואר כפול. הפועל ת"א שואפת לזכות ב„דאבל" (אליפות והגביע) ואילו מכבי, מחזיקת הגביע, רוצה לזכות בו פעם נוספת ולרשום דאבל גביעים רצוף.

אם יזכו המכבים בגביע יהיה זה הישג חשוב לאחר הפסקה של 23 שנים. בשנים 1964 – 1965 הם עשו זאת בפעם האחרונה ברציפות. אבל זו היתה מכבי אחרת, עם חיים לוין, שאול מתניה ונסים בכר והימים הראשונים של אברהם ג'די: גיורא שפיגל, צבי רוזן, מיקו בלו.

אגב, מכבי ת"א אוהבת לעשות זאת בצמדים. מאז הונהגו בארץ ישראל משחקי הגביע בשנת 1928 (השנה נחגג 60 שנה למשחקי הגביע) זכתה הקבוצה בלא פחות מ־5 זכיות כפולות ורצופות בגביע. שני הצמדים הראשונים היו לפני קום המדינה: 1929 – 1930, 1946 – 1947: לאחר קום המדינה עשו זאת המכבים עוד 3 פעמים (1954 – 1955, 1958 – 1959, 1964 – 1965).

הפועל ת"א מחזיקה עם זאת בתואר מיוחד: היא הקבוצה היחידה שזכתה 3 פעמים רצופות בגביע בשנים 1937 – 1939. להישג הזה לא היה חיקוי למן קום המדינה, ולכל היותר נרשמה בגביע הישראלי זכיה כפולה רצופה. גם הגמר של השבוע הבא לא יוכל לשנות את הסטטיסטיקה, אולם ישאיר את הגביע, בכל מקרה, בידי אחת התל־אביביות הגדולות, המתחלקות בכל שיאי הזכיה במפעל יוקרתי זה.

איטליה – הכנה למונדיאל הביתי בעוד שנתיים

אליפות אירופה לאומות

ה„סקוודרה אזורה", שילוב של ותיקים וצעירים

מאת שמואל טל

בעוד שנתיים תארח איטליה את משחקי הגביע העולמי. מאמנה של הנבחרת האיטלקית, אזליו ויצ'יני, שואף לנצל את אליפות אירופה שתחל בעוד 10 ימים בגרמניה כדי שזו תשמש לחניכיו קרש קפיצה לקראת המונדיאל הבא.

הליגה האיטלקית נחשבת בעיני רבים כליגה הטובה בעולם. יש החולקים על כך אולם אין חילוקי דעות שזו הליגה העשירה ביותר. ודווקא נקודה זו פוגמת ופוגעת בנבחרת הלאומית הידועה בכינוייה ה„סקוודרה אזורה".

שכן, מרבית הקבוצות מעדיפות לשלם סכומי עתק עבור כוכבים זרים במקום להשקיע את הכסף בטיפוח הדור הצעיר. לכן גם נופלים הישגיה של הנבחרת מאלה של הקבוצות המופיעות במפעלים השונים.

האיטלקים שיפתחו את האליפות בהתמודדות נגד המארחים המערב־גרמנים מגיעים אליה עם רקורד של שלושה גביעי עולם (האחרון לפני שש שנים בספרד) וכתר אירופי בודד שהושג לפני 20 שנה, בתום מפגש כפול נגד יוגוסלאביה (1:1, 0:2).

אבל ויצ'יני אינו בונה על העבר ולכן ערך שידוד מערכות רציני בסגל וגיבש סביב שני ותיקים – המגן ברגומי והחלוץ המבקיע אלטובלי שהיו שותפים לזכיה בגביע העולמי ב־82 – צוות צעיר ודי מרשים. לכל הדעות טוב יותר מהנבחרת שהופיעה ללא הצלחה לפני שנתיים במקסיקו.

בין הקורות יש לאיטלקים שני שוערים מצויינים – זנגה וטאקוני. הראשון נחשב כיום כאחד השוערים הטובים בעולם אם לא הטוב בהם. השני לא נופל ממנו בהרבה. בקיצור יש על מי לסמוך.

את החוליה האחורית מאפיינים נוקשות חסרת פשרות רוח לחימה ומהירות. מנצח על המלאכה הוותיק ברגומי ולצידו יסייעו פרנצ'יני דה־אגוסטיני ובארסי שיחפו על חוסר נסיונם הבין־לאומי ברוח לחימה.

הקישור הוא ככל הנראה החלק החזק של הנבחרת. מככבים בו אלסנדרו באני, דה־נאפולי, אנצ'לוטי וג'אניני לצידם של מאלדיני ופראריה, סוסי עבודה ושורפי דשא. אלסנדרו אלטובלי, מלך השערים של הנבחרת האיטלקית בבית המוקדם (6) אינו אותו כדורגלן מסוכן כמו בעבר, אם כי את החוש להבקעת שערים לא איבד. למרות גילו הגבוה יחסית יש לו עוד מה למכור. אבל ויצ'יני סומך על הכוכב החדש של הנבחרת ג'אן־לוקה ויאלי, שמשחקן ספסל הפך לדמות המרכזית בנבחרת.

ויאלי שחקן סמפדוריה הוא בעל כושר פריצה אדיר וחוש להבקעת שערים. חשו זאת היטב על בשרם השוערים שספגו שני שערים מרגליו במאבק המכריע על הכרטיס בבית שנים. ישלימו את המערך הקידמי אלדו סרנה, וירדיס, מאנצ'יני ודונאדוני.

אגב, איטליה לא נטלה חלק באליפות הקודמת בצרפת לאחר שלא עברה את השלב המוקדם. הפעם היתה מאורגנת וממושמעת יותר.

20 שנה לאחר שהאיטלקים הניפו את הכתר האירופי, בפעם היחידה עד כה, ושמונה שנים לאחר שדורגו במקום הרביעי במפעל זה, (באליפות שנערכה בארצם) מאמינים באיטליה כי הפעם אפשר להגיע להישגים טובים יותר. גם העובדה ששובצו לבית, הנחשב לפחות על פני השטח כקשה יותר, לא מפחיתה את האמונה הזו.

חולון: וילימאס הוחתם לעונה וקסלר ממשיך

מאת משה כהן

ארל ויליאמס ישחק בעונה הבאה בהפועל חולון. שני הצדדים חתמו אתמול בבוקר על חוזה לעונה אחת.

בכך הגיעו לסיומם שלושה שבועות של מגעים. יו"ר מחלקת הכדורסל של הפועל חולון, מאיר מאור הביע אמש את שביעות רצונו מהצטרפותו של ויליאמס. „צריך לזכור שמדובר כאחד משחקני הצמד הטובים בארץ ואני בטוח שהוא יוסיף לחולון רבות מבחינה מקצועית ובשנה הבאה יגיע הקהל בהמוניו כדי לראותו בפעולה".

מאור לא חושש מהתנהגותו החריגה של ויליאמס בשלוש הקבוצות בהן הוא שיחק עד־כה, „הפועל חולון משלמת את המשכורות במועד ובחוזה יש זכויות וחובות לשני הצדדים. אנו ידועים כאגודה רצינית ואני מקווה שלא יתעוררו בעיות ושני הצדדים יהנו מהשיתוף".

הקבוצה הרביעית בארץ

ויליאמס בן ה־36 החל את פעילותו בארץ בקבוצת מכבי ת"א. לאחר שלוש עונות מעולות הוא עזב את הארץ וניסה שוב את מזלו באיטליה, אבל בעיות המשמעת החזירו אותו להפועל ת"א, שם הוא נקלע למצוקה כספית חריפה של הקבוצה. בעונה שעברה שיחק ה„קשיש" שחום העור באליצור רמלה. הוא המשיך לגלות יכולת מעולה, אבל הבעיות הכספיות של רמלה גרמו לבעיות רבות בין ההנהלה לשחקן.

בעונה הבאה ישחק ויליאמס בקבוצתו הרביעית בארץ. הוא ישוב לארץ בתחילת אוגוסט, כדי להצטרף לאימוני הקבוצה.

ויליאמס יחליף את ג'יימס טרי, שעשוי להצטרף לקבוצת הפועל גליל־עליון. בחולון הביעו השנה אכזבה מיכולתו של הענק שחום העור.

קסלר יחזור באוגוסט

מאמנה האמריקאי של הפועל חולון, מרווין קסלר אישר אתמול את שובו לארץ בתחילת אוגוסט. ראשי הקבוצה סיכמו עם קסלר עוד לפני צאתו לחופשה בארה"ב על המשך העסקתו, אבל בעיות משפחתיות גרמו להשהיית החתימה החוזה.

אתמול הודיע קסלר כי הוא ממשיך לאמן את חולון. הוא יגיע לארץ בתחילת חודש אוגוסט ועד אז ינסה למצוא לקבוצה שחקני חיזוק. עדיין לא הוחלט מי ישמש כעוזרו של קסלר, אבל נראה שקפלן יהיה העוזר. „אנו מנהלים מגעים עם כמה מועמדים והדבר יעשה בתאום עם המאמן הראשי", אמר מאיר מאור.

הליגה בכדורסל תיפתח ב־29 בספטמבר

הדרבי התל־אביבי רק במחזור ה־9

מאת משה כהן

ה„דרבי" התל־אביבי הגדול יערך במחזור ה־9. כך נקבע אתמול בהגרלת משחקי הליגה הלאומית בעונה הבאה.

האלופה, מכבי ת"א תשחק בפתח מול העולה החדשה, הפועל גבת, והפועל ת"א תארח את מכבי חיפה. במחזור השני יערך מפגש מעניין בין אליצור נתניה להפועל חולון ובמחזור הרביעי יערך קרב הענקים הראשון, שבו תארח מכבי ת"א את הפועל חולון.

תאריכי המשחקים עדיין לא נקבעו סופית. השתתפותה של הנבחרת בטורניר דרג ב', שיערך בחודש אפריל מקשה על קביעת לוח מועדים רצוף. יתכן שמשחקי הגמר־סל יערכו לאחר המונדיאל.

בחולון הביעו אכזבה מלוח המשחקים, „חבל שאנו לא מארחים את מכבי ראשונים", ציין יו"ר מחלקת הכדורסל, מאיר מאור.

הערב הדיון ב„סל" של הפועל

מאת משה כהן

מזכירות הפועל ת"א תדון הערב בשלוש הצעות שונות של גורמים עסקיים לרכוש את קבוצת הכדורסל לקראת העונה הבאה.

מזכיר הפועל ת"א, מאיר ברנשטיין מסר אמש, כי הוא יביא הצעה של שני אנשי עסקים המעוניינים לרכוש את הקבוצה. בימים האחרונים הוא ניהל איתם מגעים יסודיים והערב הוא יביא הצעה מפורטת בפני חברי הנהלת הגג של הפועל.

גם איש העסקים, שי מאיר חזר לתמונה. הוא הסכים למתן חלק מדרישותיו הכספיות והצעתו תועלה לדיון. המועמד השלישי לקחת את הקבוצה על כתפיו הוא המנהל לשעבר, אברהם פלדה, שדורש אוטונומיה מוחלטת למחלקת הכדורסל וסיוע של מועצת הפועלים.

בינתיים, מצפים בהפועל לפניה רשמית בעניינו של לאבן מרסר. „שמעתי שעו"ד של האגודה עומד לקבל פניה רשמית וכשהיא תגיע נבדוק כיצד להגיב", אמר ברנשטיין.

לייקרס 3 – דאלאס 2

קבוצת לוס־אנג'לס לייקרס מוליכה 2:3 בגמר אליפות החוף המערבי.

הלייקרס ניצלו היטב את אולמם כדי לגבור על דאלאס 102:119 בקרב החמישי בין שתי הקבוצות.

השחקן המצטיין היה ג'יימס וורתי, שקלע 29 נקודות.

אלטר הושעה עד סוף העונה

מאת שמואל קליגר

מאמן הפועל ת"א, יצחק שניאור, השעה אתמול את השוער אריה אלטר מהאימונים עד סוף העונה.

המאמן עשה זאת בעיקר על כך שהשוער כעס את קבוצתו לאחר שהמאמן העדיף על פניו את השוער טליאס במשחק חצי גמר הגביע.

טליאס, שהצטיין במשחק מול מכבי נתניה והיה מגורמי העלייה לגמר, יגן על השער גם בגמר גביע המדינה ביום שלישי.

אריה ברוכיאלי ואחיו משה הובאו למנוחות

אריה ברוכיאלי, בן 66, מי ששימש במשך כ־15 שנה מזכיר הפועל ירושלים מת אתמול. אחיו משה, צעיר ממנו בכמה שנים, מת אף הוא בו ביום.

שניהם מתו ממחלות והובאו למנוחות עולמים בהלוייה אחת.

אריה ברוכיאלי לקה באירוע מוחי לפני כמה חודשים ומאז לא שב לאיתנו. גם אחיו לקה באירוע מוחי שגרם למותו.

מחזיק תיק הפועל ירושלים וחבר ההסתדרות בבירה, חיים ממן, אמר עם היוודע דבר מותם, כי הפועל ירושלים איבד דמות ססגונית ומיוחדת בהוי הספורט והכלכלה בירושלים. הפועל ירושלים ומועצת הפועלים ימצאו את הדרך להנציח את שמם.

בהלוייה השתתפו המונים. ספד לאחים אלי סופר, מרכז אגודת התעשייה בהסתדרות בירושלים.

תיקו 20:20 בגמר יד השלישי

כדוריד

הפועל ראשל"צ הובילה בכל מהלך דרבי החוץ ✓ מכבי השוותה לקראת הסיום ✓ קרב מתוח ומרתק ✓ נצחון ביתי ביום א' יקרב את הפועל לתואר ראשון

מאת שמואל קליגר

תיקו. זהו המאזן גם בתום הגמר יד השלישי שנערך אמש. בקרב דרמטי ביותר נפרדו שתי הגדולות מכבי ראשל"צ והפועל ראשל"צ בתיקו 20:20. קודם לכן זכתה כל קבוצה בנצחון ביתי אחד.

שוב חזינו במאבק המסעיר ומותח, שלא התעלה לרמה גבוהה במיוחד, אך תאם את המסורת ההדרית של משחקי הדרביייין. עידוד קולני בליווי הטפיחות על הפחים באולם היקב של מכבי, להט בלתי רגיל ביציעים ובמגרש. אוירה מתוחה הראויה לגמר כזה.

ברוב שלבי המשחק הוליכו דווקא האורחים הצעירים של הפועל ביתרון ממוצע של שני שערים, כאשר המכבים רודפים ומצמצמים את הפער כל העת, אך אינם מצליחים להשוות. הפועל ראויה למחמאות מכיוון ששיחקה בחוץ וכמו כן הופיעה ללא כוכבה אליעזר ורד, שגמר את העונה עקב פציעה במשחק הקודם. היעדרו השפיע על משחק הצוות, אך חבריו השאפתנים חיפו על כך.

באמצע המחצית השניה הוליכו שחקני הפועל בהפרש 3 שערים ודומה היה כי הנצחון מונח בכיסם. אז נפגע כוכב [illegible], דורון דיין, דבר שנוצל על ידי מכבי להשגת שוויון 17:17 בדקה ה־28. בדקה ה־55 היה תיקו 19:19. הדקות האחרונות היו דרמטיות במיוחד. מכשוביץ העלה את מכבי ליתרון ברגע קריטי 19:20, אך דיין, ששב לשחק דאג לשויון, אם כי באותן דקות הוא לא היטיב לשחק.

למשחק שב לאחר מחלה קפטן הנבחרת יואב דרוקר, שלא היה בשיאו. כללית, הפועל יכולה להיות שבעת רצון מהתיקו. הפרש השערים החיובי מקנה לה יתרון במקרה שהשוויון יימשך גם אחרי המשחק החמישי. הפרש השערים קובע.

שפטו נחום וזבצקי ודני גוטמן לעיני 800 צופים. המשחק הבא ביום ראשון באולם הפועל.

★ מכבי ראשל"צ: אוסלנדר 7, מכשוביץ 4, עמר 3, דרוקר 2, כנען 2, פופקו 1, יוסיפוביץ 1.

★ הפועל ראשל"צ: דיין 8, אלון לוי 3, פרי 2, רפאלי 2, קשניד 2, רון 2, אקרמן 1.

יוסף (יושו) ענבר בן 75

יד מהאניה לשער הפועל ומאז יצק אבני־פינה בספורט הישראלי

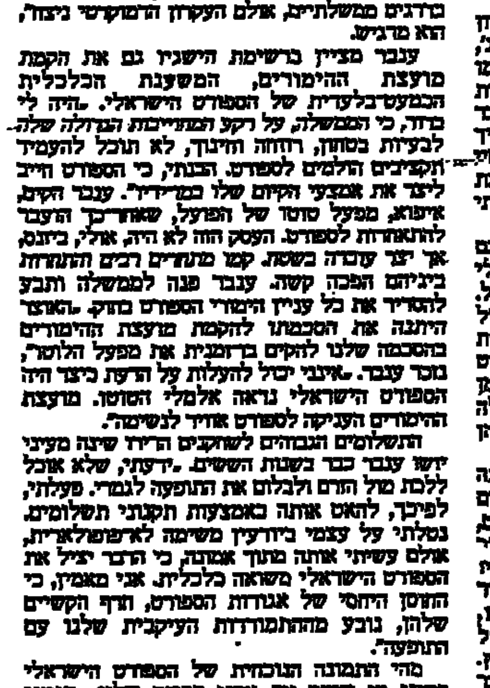

מאת ברוך דגן

ביום רביעי הגיע יוסף ברנשטיין לחוף חיפה ומצא מולו נציגים נכבדים של הפועל ומכבי, שביקשו לצרף את השוער העולה מאוסטריה לשורותיהם. בשבת כבר שיחק ברנשטיין במדי הפועל חיפה. שוערה הקבוע, אריה הביב יכול להירגע. זה קרה ב־1932...

ההחלטה המהירה של ברנשטיין קשרה אותו למשך יותר מיובל שנים עם התאגדות הפועל. ברנשטיין, לימים ענבר, הפך ברבות השנים לדמות מפתח בספורט הישראלי: ספורטאי פעיל ומאמן מצליח, שכיהן בכל תפקידי הבכורה והיה בין מניחי היסוד ומעצבי דמותו של הספורט בישראל. יושו ענבר חגג עתה 75 שנים ועדיין פעיל כחבר הועד האולימפי.

המורשת הספורטיבית שלו שייכת לבית אבא בעיר האוסטרית גראץ. חמשת הבנים במשפחת ברנשטיין ושתי הבנות היו ספורטאים פעילים במועדון הכח המקומי. „ישו" ושלושה מאחיו הופיעו בקבוצת הכדורגל של המועדון היהודי, ששיחקה בליגה האזורית הראשונה. ענבר היה גם שחקן כדוריד, מתעמל ופעיל בתנועת הנוער של „השומר הצעיר". לאחים ברנשטיין היו אוהדים לא רק בקרב הקהילה היהודית אלא גם בין שוחרי הספורט הגויים בעיר. האהדה הזאת הצילה את חייהם בזמן הכיבוש הנאצי. בעת הסלקציות הגדולות, שערך הגסטפו, דאגו כמה מקומיים להעביר כל העת את האחים הספורטאים אל סוף הרשימה. אחר־כך גם הבריחו אותם מעבר לגבול.

ענבר עלה קודם לכן לארץ נישא על־גבי הרעיון הציוני. בחיפה הקים גרעין קיבוץ השומר הצעיר ג', שאחר־כך התיישב בעמק־חפר והחליף את שמו לגבעת־חיים. ענבר שילב פעילות הכשרתית עם פעילות ספורטיבית במדי הפועל חיפה. המעבר לגבעת־חיים לא־ניתק אותו מחיפה. ענבר המשיך להגיע לאימונים ולמשחקים בבצרה סידרה תוך קשיי התנהגות. „הלכתי שעתיים ברגל עד לתחנת הרכבת בבן־שמואל כדי לנסוע לחיפה ואחרי המשחק עשיתי אותה דרך הביתה", הוא נזכר.

בגבעת־חיים הוא יסד סניף של הפועל ועסק גם בכדורסל, כדורעף והתעמלות. כמאמן מתעמלי הקיבוץ זכה בשתי אליפויות קבוצתיות של הפועל. ב־1934 היה ענבר שוער מחליף לוילי ברגר ז"ל במסע נבחרת הפועל באירופה. היתה זו שירת הברבור שלו ככדורגלן. כעבור שנתיים החליט לפרוש ומצא את עצמו בצד השני של המתרס כמאמן ועסקן. ענבר נבחר כציר בוועידת הפועל הגדולה בחיפה ב־1936 וכעבור ארבע שנים כבר כיהן במזכירות הפועל.

מאז נקשר שמו עם כל מוסד, תהליך, מפנה ויוזמה בספורט הישראלי. בין רשימת התפקידים שמילא ענבר: מזכ"ל הפועל במשך 14 וחצי שנים, יו"ר הועד האולימפי, יו"ר איגוד הכדורסל, יו"ר התאחדות לספורט. מעניין במיוחד סיפור מינויו כמזכ"ל הפועל. פעמיים היה מועמד לתפקיד ומועמדותו נפלה באסיפת הקיבוץ. ב־1962, כשנידונה בפעם השלישית, הוא הציע למזכ"ל הקודם, יצחק פנאי, לערער בפני אסיפת הקיבוץ. נמצא אז רוב של שני קולות בעד השאלתו של ענבר למשך שנתיים להפועל. ענבר נשאר בתפקיד 12 שנים נוספות...

בלי „פיפטי־פיפטי"

ענבר גאה במיוחד על חלקו בביטול שיטת „הפיפטי־פיפטי" בכדורגל הישראלי, שהיוותה מודל לחיקוי גם לענפי הספורט האחרים ויצרה תשתית למבנה ספורט „הגיוני ודמוקרטי". כדי לקדם את המהפך ניאות אז ענבר ליטול על עצמו את תפקיד יו"ר ההתאחדות לכדורגל וביטל בכך את המבנה הגבור, שכלל שני יושבי־ראש ונשיא. כעבור חצי שנה, כשבספורט הישראלי התרגלו לפעול עם יו"ר אחד, ויתר ענבר על הכהונה.

המהפך האידיאולוגי הזה התיישב היטב עם תפיסת העולם הדמוקרטית של ענבר. כמזכ"ל הפועל הוא פעל בנחישות להקמת מבנים דמוקרטיים, המבוססים על כמות ואיכות, גם בשאר מוסדות הספורט. „מכבי נלחמו בי אז מלחמת חורמה. העניין חייב גם דיונים ברמות ממשלתיות, אולם העקרון הדמוקרטי ניצח", הוא מדגיש.

ענבר מציין ברשימת הישגיו גם את הקמת מועצת ההימורים, המשענת הכלכלית המבעט־בלעדית של הספורט הישראלי. „היה לי ברור, כי הממשלה, על רקע המעורבויות הגדולה שלה לבעיות בטחון, רווחה וחינוך, לא תוכל להעמיד תקציבים הולמים לספורט. הבנתי, כי הספורט חייב ליצור את אמצעי הקיום שלו במו־ידיו". ענבר הקים, איפוא, ממעל טוטו של הפועל, שאחר־כך העביר להתאחדות לספורט. העסק הזה לא היה, אולי, ביזנס, אך יצר עבודה בשטח. קמו מתנגדים רבים וההתנהלות ביניהם הפכה קשה. ענבר פנה לממשלה ותבע להסדיר את כל עניין הימורי הספורט בחוק. „האוצר התנה את הסכמתו להקמת מועצת ההימורים בהסכמה שלנו להקים ברווחים את מפעל הלוטו", נזכר ענבר. „אינני יכול להעלות על הדעת כיצד היה הספורט הישראלי נראה אלמלי הטוטו. מועצת ההימורים העניקה לספורט אויר לנשימה".

התשלומים הגבוהים לשחקנים היו חידה מעיני יושו ענבר כבר בשנות השישים. „ידעתי, שלא אוכל ללכת מול הזרם ולבלום את התופעה לגמרי. פעלתי, לפיכך, להאט אותה באמצעות תקנוני תשלומים. נטלתי על עצמי ביודעין משימה לא־פופולארית, אולם עשיתי אותה מתוך אמונה, כי הדבר יציל את הספורט הישראלי משואה כלכלית. אני מאמין, כי החוסן היחסי של אגודות הספורט, חרף הקשיים שלהן, נובע מההתמודדות העיקבית שלנו עם התופעה".

מהי התמונה הנוכחית של הספורט הישראלי בעיני מי שיצק את אבני הפינה שלו? „הגענו להישגים טובים בכדורסל, שייט וטניס, אולם הרמה הכללית נמוכה למדי. נראה לי, כי הישראלים אינם מוכנים להשקיע מאמצים גדולים בהישגיות ספורטיבית, שבלעדיהם לא ניתן להגיע לרמה בין־לאומית. כמדינה קטנה אנחנו עוסקים ביותר מדי ענפי ספורט. חייבים לקבוע עדיפויות, להתרכז בשלושה־ארבעה ענפים ולהשקיע בהם את עיקר המשאבים. מי שירצה לעסוק בענפים אחרים, יעשה זאת על בסיס עצמי".

הלוח הכללי

דירות למכירה

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

חוק ההזדמנויות שוות בתעסוקה, התשמ"א 1981: לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

מכוניות

[illegible]

מכירות

[illegible]

רוצים לקנות

[illegible]

רהיטים

[illegible]

מקררים

[illegible]

מכונות כתיבה

[illegible]

הלוואות

[illegible]

ריפוי והרזיה

[illegible]

[illegible]

[illegible]

פוליש ונקיון

[illegible]

נרשמו לנישואין

[illegible]

שונות

[illegible]

הכרזות

[illegible]

ירושלים

ריפוי והרזיה

[illegible]

הכרזות

[illegible]

דרושות
מלצריות נאות
למועדון הסינרמה V.I.P
נא לפנות במקום בין השעות 21.30–23.00 ליבלתנקה
או בטלפון 03־338530

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

קולנוע
עוד סיפור אמריקאי

"משדרים חדשות". במאי: ג'יימס ל. ברוקס

הקולנוע האמריקאי אוהב את אשליית ההצצה למקומות סגורים. סיפורי הקולנוע לוקחים אותנו כביכול אל מקומות מסקרנים, תת־תרבויות, מעגלית חברתיים פתוחים רק לחברים ואף תחומיהם של עיסוקים נוצצים, אפופי מיסתורין שהמבאי קנה הכרטיס מעריץ אותם מרחוק.

שני סרטים כאלה רצים אצלנו לאחרונה: "וול סטריט" ו"משדרים חדשות". שניהם כביכול מגניבים אותנו פנימה אל עולם הכספים ואל תעשיית החדשות האמריקאית, אבל למעשה, משמשת תמונת העולם שבאים לחשוף רק כתפאורה רקע לסיפורים מלודרמטיים שכל הליכיהם צפויים מאוד. "וול סטריט" (שכבר נסקר במדור זה) הוא סיפור ישן על תאוות בצע וכוח שבסופו, על פי קוד מוסר הוליוודי מסורתי, מגיע הגנב אל התליה. "משדרים חדשות" הוא סיפור משולש מקובל: שני הגברים והאישה שאהבו בתוך מחלקת החדשות של רשת שידור.

הסיפור עשוי היטב. בידור טוב לערב חם בבית קולנוע ממוזג אוויר. ויליאם הארט, אלברט ברוקס והולי הנטר הם צוות פוטוגני מאוד והדיאלוג שהעניקו להם כותבי סרטים אמריקאיים מהסוג הזה כולו זיקוקין דינמיים. לא תמצאו בו אפילו משפט אחד לבני תמותה שלפעמים כואב להם הראש בלי כל קשר לקידום העלילה, או סתם מתחשק להם איזה סנדוויץ'. מי שילך לסרט מסוג זה יהנה. תאור עולם הטלוויזיה מניח לנו להציץ בכמה פעלולי חדשות ובמרחק בין תדמית האלילים לבין דמותם הפעוטה במציאות, אבל זה הכל. לא תמצאו בסרט הצהרה מקורית על הטלוויזיה ולקוחותיה או סתם איזה אמירה חכמה על המדיום. אפרופו חוכמה, קשה לא להשוות את הסיפורצ'יק הזה ל"רשת שידור", סרטו בן ה־15 של סידני לומט, כדוגמה להבדל בין רצינות הוליוודית לסתם בידור. "רשת שידור" השתמש בדמויות מחשמלות כדי לחשוף את ריקנותה וכוחה המסוכן של הטלוויזיה האמריקאית. "משדרים חדשות" מחפה באמצות כתיבה אינטלגנטית על אמצעי משיכה סיפוריים נוסח "שושלת". חסרה לי נשיקה בסוף, אבל פינאלה מהסוג המתסכל הזה מוליכה בימים אלה אל "משדרים חדשות חלק ב'".

ויליאם הארט ואלברט ברוקס

יגאל משיח

"הקולנוע ההולנדי החדש" בסינמטק תל־אביב

הסינמטק התל־אביבי מקדיש בחודש יוני חלק מהקרנותיו ל"קולנוע ההולנדי החדש". הפתיחה נערכה ביום ג' בהקרנת הסרט "אבלי" ולאחריו תשעה סרטים נוספים שיוקרנו במהלך החודש. הסרטים יוקרנו ללא נוכחות הבמאים שהוזמנו לכאן. השניים שהוזמנו – **אלכס ון ווארמרדאם**, במאי "אבלי" וברט האנסטרה, ששלושה מסרטיו יוקרנו במסגרת זאת, הודיעו על ביטול השתתפותם.

רשימת הסרטים כוללת, בנוסף ל"אבלי", שיוקרן בקרוב גם בהקרנה מסחרית בארץ, גם את "שאון המים" לברט האנסטרה, סרט דוקומנטרי המתאר את מערכת היחסים שבין העם ההולנדי למים שבמדינה זו, "דר פלדר אורע פרב", גם הוא בבימויו של האנסטרה, "טעם של מים" בבימויו של **אורלוב סיינקה**, המתמקד במפגש בין פקיד ציבור לנערה מוזנחת, "האוקינוס השקט", בבימויו של **דיננה סינקה** על שיבתה של אשה הביתה וקשיי יצירת הקשר המחודש עם משפחתה, "ההולנדי האמיתי", הסרט השלישי בבימויו של האנסטרה שצולם במצלמה נסתרת, "שרלוטה" בבימויו של **פרנץ וויץ**, המתאר את חייה של שרלוטה סלומון ומבוסס על ספרה האוטוביוגרפי, "פרבולה – עקבות בשלג" בבימויו של **אורלוב** סאינקה, דרמה משפחתית, "מעופם של ציפורי הגשם" לאטה דה יונג, המבוסס בחלקו על ספרו האוטוביוגרפי של ביולוג שגדל במשפחה קאלביניסטית ו"הנערה בעלת השיער האדום" על סטודנטית למשפטים שהצטרפה למחתרת בהארלם ב־1943. לסרט זה, כמו ל"אבלי", תרגום לעברית. שאר הסרטים דוברי הולנדית עם תרגום לאנגלית.

חדש על המסך

"תקועים בדרך" ו"ללא מסתור". מסוף השבוע בבתי הקולנוע.

"תקועים בדרך", חלום בלהות אמריקאי מודרני, שבו לוקח חלק צמד בעל כורחו, הקומיקאי העצבני סטיב מרטין ולצידו הקומיקאי רב המשמנים ג'ון קנדי. השניים רק רוצים להגיע הביתה מניו יורק לשיקאגו, לבוא בזמן אל השולחן החגיגי ואל תרנגול ההודו המסורתי של חג ההודיה, אבל סידרת תלאות שפוקדת אותם הופכת את המסע הזה לסיוט ממושך, החל מהרגע שבו מפסיד מרטין את המכונית שנחטפת מתחת לאפו והמשך בהטלטלות בכל כלי רכב אפשרי – "מטוסים, רכבות ומכוניות" – כשמו המקורי של הסרט. המצבים הקומיים שמתפתחים נובעים מאופיים המנוגד של שני הגיבורים, אחד איש פרסום, מהוגן (מרטין) השני סוכן נוסע של כבעות לוילונות אמבטיה, שמן חלגארי ופטפטן. הבמאי התסריטאי הוא ג'ון יוז, האיש שהציף את הקולנוע האמריקאי בסרטי הצעירים שלו "מועדון ארוחת הבוקר", "חברים" או "יפה בוורוד" ועתה כנראה החליט לקחת פסק זמן או אולי לשנות כיוון.

"תקועים בדרך"

★

"ללא מסתור", גם סיוט, אבל אחר, לא קומי, רווי אלימות, דם והרבה גוויות. כאן נשמטת הקרקע מתחת לרגלי עקרת בית, אשת קצין במארינס. הבעל שחוקר פרשיית התרסקויות מסתוריות של מסוקים שבהם מצאו את מותם כמה מפיקודיו, עולה על פרט שמישהו מבקש כנראה שלא יפורסם. לאחר שהקצין נרצח על ידי צמד מרצחים, חיי האשה ובנה הקטן בסכנה. גורמים בפיקוד הגבוה או אולי בין יצרני המסוקים ושורים שמצויה בידה אותה הוכחה שעשויה לחשוף רשלנות פושעת. סרט קנדי המבוסס על סידרת מרדפים שבהם מנסה הגיבורה לחמוק ממבקשי נפשה. ביים את הסרט מייק אוהבאיירו, במאי קנדי יליד מלטה. בתפקיד ראשי השחקנית האמריקאית איימי מדיגן ("רתובות להוטים", "מקום בלב", "מפרץ אלאמו"). יחד עמה מופיעים גם דניאל יו קלי ומייקל אירונגייד.

"ללא מסתור"

"מענקי התפנות" ליוצרי קולנוע

שר החינוך והתרבות החליט להעניק מענקי התפנות גם ליוצרים בתחום הקולנוע. מענקים כאלה, שמטרתם להסיר את עול הפרנסה מיוצרים למשך שנה אחת, ניתנים כבר לסופרים וליוצרים בתחום האמנות הפלסטית.

יו"ר איגוד במאי הקולנוע והטלוויזיה, **פיטר פריישטדט**, פנה אל השר נבון בנושא כבר באוגוסט 87'. לפני מספר ימים התקבלה תשובתו החיובית של השר. בעוד כשבועיים יתכנסו אנשי מדור הקולנוע שבמועצה הציבורית לתרבות ואמנות והם אמורים להחליט על מינוי שלושה שיהוו את ועד הנאמנים יחד עם שלושה נוספים שימונו אישית מטעם השר.

בכורה חדשה ל"קול ודממה"

להקת המחול "קול ודממה" יוצאת בבכורה חדשה, שתיערך הפעם – לשם שינוי – בהיכל התרבות בבאר שבע, ב־17 ביוני. הכוריאוגרפיה ליצירה החדשה, "לה פוליה", היא של הכוריאוגרף ומנהל הלהקה **משה אפרתי** והיא מוגדרת כמחאה על איבוד השפיות בחברה. בחלקה השני – תגובות על האמור בחלקה הראשון. היצירה משלבת גם קטעי פרוזה מאת **נסים אלוני** אותם קורא **יוסי בנאי**. החלק הראשון נעשה בהשראת יצירה מוסיקאלית של **נועם שריף**. קטעים מוסיקאליים אחרים לקוחים מיצירות של ג'ורג' וינסטון טומיטה, בטהובן וקיטארו. עיצוב הבמה, תכנון התלבושות והתאורה נעשו גם הם בידי אפרתי אשר החל כבר בעבודה על יצירה נוספת "פאסיון לדינר", שבמרכזה עולם האנוסים בספרד ואשר תועלה בעוד כשנה.

לחברי הלהקה, אגב, אולפן חדש ברחוב הירקון בתל אביב. שם הם מתאמנים ושם הם גם מעבירים את שיעורי המחול לתלמידים. חמישה רקדנים חדשים הצטרפו ללהקה, הוקמה ועדה ציבורית בה חברים ליאון רקנטי, מילוא כרמון ולילי כהן ממשרד החינוך, עו"ד מרדכי מבורך, רחל פפו, חסיה לוי, נאוה דיסנצ'יק, יוסי בנאי, אלכס אנסקי ומשה בר־שאול.

אפרתי גם פתח במו"מ עם כוריאוגרפים מחו"ל שיעבדו עם הלהקה החל מן השנה הבאה. ביניהם אלווין איילי וגרוס רובינס.

התיאטרון לילדים ולנוער חוגג את סיום העונה

מנהלת עוזבים־לא־עוזבים בתיאטרון לילדים ולנוער אינה מפריעה למוסד לערוך שלוש מסיבות ביום אחד. ב־27 ביוני, מיד לאחר בכורת ההצגה "שרה גיבורת ניל"י", יתכנסו אנשי התיאטרון ואורחים לחגוג את הבכורה, כמובן, וגם את סיום העונה. זו תהיה גם מסיבת פרידה לאיש אחד לפחות: **רז'י אמוויץ**, המנהל החינוכי של התיאטרון, שפורש. האם תהיה זו גם מסיבת הפרידה **לפנינה גרי**, המנהלת האמנותית? עדיין אי־אפשר לדעת. גרי, חזרה לפני ימים מספר מפסטיבל תיאטרוני ילדים בגרמניה, מלאת מרץ ותוכניות ותחילת קשרים להעלאת מחזות חדשים בתיאטרון לילדים ולנוער ועל כן פרישתה מן התיאטרון מרצון, עדיין אינה בטוחה. גם המנכ"לית **אורנה פורת** נשארת בינתיים, וככל הנראה לשנה הקרובה לפחות.

ורדה צימרמן

חודש הספר בצה"ל

"שבוע הספר העברי" נמשך בצה"ל, על פי מסורת, חודש תמים. במהלך יוני הקרוב מתוכננים אירועים שונים, במקומות שונים, עליהם אחראי השנה **אילן שיינפלד**. דוגמאות: מפגשים בין סופרים וחיילים ביחידותיהם, מפגשים – בבסיסי חיל אוויר – בין סופרי ילדים ומשפחות אנשי הקבע, כתבי־עת ספרותיים יונצחו בפיקודים: "עכשיו" בפיקוד דרום, "עתון 77" בפיקוד מרכז ו"אפיריון" בפיקוד צפון. לחיילים גם מוצעים סיורים בהוצאות לאור, ב"ספריית פועלים", "כתר" ו"זב"מ", מתוכננים גם מרתונים לשירה וכן מפגשי בוקר לחיילים עם משוררים בתל אביב חיפה וירושלים. וכמובן, מכירת ספרים בבסיסים בהנחות.

ורדה צימרמן

תגובה
יש מדיניות תרבות

דובר משרד החינוך והתרבות מגיב על רשימה של מירי פז בנושא חלוקת תקציבי התרבות

מי שטרח וקרא את רשימתה של מירי פז ("כוכבים ולילות" מיום 23 במאי) יכול היה להתרשם כאילו אין לשר החינוך והתרבות יצחק נבון מדיניות תרבות וכל מעייניו ותקציביו מוקדשים לשלושה ארבעה מוסדות גדולים ותרל"א.

בהיעדר דיווח אחר, אנסה לתקן את המעוות. בהיכנסו לתפקידו כשר החינוך והתרבות ערך יצחק נבון בדיקה מקיפה של מצב התרבות והאמנות בארץ ובהתאם לתוצאותיה קבע את היעדים המרכזיים של מדיניותו. אלה מתמקדים בשבעה נושאים: קיום התשתית התקציבית של מוסדות ומפעלי התרבות בארץ ומניעת סגירתם נוכח המשבר הכלכלי והקיצוצים בתקציב; צמיחה של מפעלים תרבותיים חדשים לכלל האוכלוסיה; הפצת פעולות התרבות והאמנות בכל חלקי הארץ; קידום החינוך לצריכה תרבותית בקרב ילדים ובני־נוער ובשכונות; הגדלת הסיוע הישיר לאמנים יוצרים; תיקון עיוותים הסטוריים שמנעו תמיכה בתחומים אמנותיים שונים ושמירה על חופש היצירה ואי התערבות פוליטית.

יעדים אלה לא היו בבחינת הצהרת־כוונות בלבד. היה להם ביטוי מעשי בכל אחד מתחומי האמנויות בארץ. קודם כל בתחום התקציב. בשנים 1984־1977 חל צמצום ריאלי בתקציבי התרבות והאמנות. עם כניסתו לתפקידו, בספטמבר 1985, החליט יצחק נבון לא רק להפסיק את הקיצוצים בתקציב התרבות אלא גם להוסיף תקציבים. התוספות לא באו ממשרד האוצר או מבנק ישראל. הכסף גוייס ממקומות פנימיים על־ידי קיצוץ בפעולות אחרות של המשרד.

הדוגמות למדיניות זו היינו עדים בשנים האחרונות לשורה של יוזמות חדשניות של משרד החינוך והתרבות. כדי לא לעייף את הקוראים, אמנה רק את הבולטים שבהם: שינוי מהפכני בתמיכה בסופרים ובמפעלים ספרותיים (הכפלת הסיוע לכתבי־עת ספרותיים, הנהגת תשלומים לסופרים על־פי מידת השאלת ספריהם, הגדלת מספר מקבלי פרסי התפנות לסופרים ומיחשוב הספריות הציבוריות); קיום מפעלי תרבות ואמנות חדשים כגון ימי המוסיקה בכפר בלום, פסטיבל הצגות לילדים בחיפה, פסטיבל הג'ז באילת, הוואקליה בעכו, תערוכות של אמנים ישראליים במוזיאונים הגדולים, הקמת בית־ספר ראשון בארץ לשירת מקהלה, פסטיבל המחולות בכרמיאל (בחודש הבא), הקמת מוזיאונים חדשים (כגון המוזיאון הלאומי למדע וטכנולוגיה בחיפה, מוזיאון לאמנות ישראלית ברמת־גן, מוזיאון ע"ש יגאל אלון, מוזיאון הראשונים במזכרת־בתיה והמרכז למורשת יהדות בבל באור־יהודה).

נוסף לכל אלה פעל שר החינוך והתרבות לתיקון עיוותים הסטוריים בכמה וכמה מתחומי האמנויות. הראשון בהם הוא מי שהוגדר על־ידי אשר כמקופח בין אמנויות הבמה: הקולנוע. תקציב קרן המשרד לעידוד סרטי איכות ישראלים ע"ש יגאל אפרתי ז"ל הוכפל וכיום מקבל סרט חדש תקציב של 150 אלף דולר לעומת 70 אלף דולר בעבר. בימים אלה החליט השר להעניק פרסים שנתיים לעידוד יוצרים בתחום הקולנוע כפי שמקובל בתחומים אחרים (מוסיקה, ספרות ואמנות פלסטית).

אם בתיקון עיוותים עסקנו ראוי להזכיר גם את הגדלת התמיכה בלהקת המחול "קול ודממה", שלאחר שנות נדודים רבות קיבלה סוף־סוף סטודיו עצמאי משלה ואת תיאטרון באר־שבע ותזמורת הסימפוניטה באר־שבע שעמדו להיסגר – ולחסל בכך את חיי התרבות בדרום הארץ – וההודות לשינוי סדרי־עדיפויות תקציביים נמנעה סגירתם והובטח עתידם.

אחד התחומים שזכו לקידום רציני בשנים האחרונות הוא עידוד התרבות והאמנות במיגזר הערבי בישראל. לראשונה בתולדות המשרד הוקמה מחלקה לתרבות ערבית באגף לתרבות ולאמנות; הוחלט להקים בעכו מוזיאון ראשון במיגזר הערבי לתולדות התרבות הערבית; לראשונה ניתנו מענקי תמיכה ועידוד לסופרים ערביים כמקובל לגבי סופרים יהודיים; שבוע התרבות הערבית שהתקיים במשך שנים בחיפה בלבד החל להתפרש גם באיזורים נוספים והשנה הוא מתקיים ב־11 יישובים ערביים והגדלה התמיכה הישירה בכ־20 להקות פולקלור, תיאטרון ומוסיקה ערביות.

שני נושאים קרובים במיוחד ללבו של השר יצחק נבון: חינוך דור צעיר של צרכני תרבות וקידום פעולות התרבות והאמנות בשכונות. גם כאן לא נשארו הדברים בגדר הצהרת־כוונות בלבד. לראשונה במערכת החינוך הופעל פרוייקט "סל תרבות". במסגרת הפרוייקט יהנה, בהדרגה, כל תלמיד בישראל, מגן הילדים ועד כיתה י"ב, מ־5־7 מפגשים בשנה עם תחומי האמנויות השונים (תיאטרון, קולנוע, מוסיקה, מחול, ספרות ואמנות פלסטית). הפרוייקט מופעל על־ידי אנשי "אמנות לעם" שליד משרד החינוך. כבר השנה נהנים מ"הסל" כ־100 אלף תלמידים בכ־320 בתי ספר, בעיקר ביישובי פיתוח. בימים אלה הודיע השר כי בשנת הלימודים הבאה יתווספו לפרוייקט כ־50 אלף תלמידים וכן כל התלמידים ביישובי קו־העימות בצפון. על־מנת לבסס ולפתח את הפעילות בשכונות הקים השר יחידה חדשה במשרד הממונה על קידום נושא זה. בראשה מונה אלברט מרציאנו, אמן בזכות עצמו, העוסק ימים כלילות בהקמת חוגים אמנותיים בשכונות ובאזורי מצוקה.

הנה, כי כן, למרות מיגבלות התקציב הקשות ותוך בכיותיהם המקצועיות של מנהלי מוסדות התרבות והאמנות על מחסור בתקציבים חלה, בשנים האחרונות, התקדמות של ממש בתחומי האמנות והתרבות בארץ.

ישראל כהן, דובר משרד החינוך והתרבות

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 מושגים ביהדות: הגענו למצוות (כ).
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות, ציורה 3.
09.00 ארץ, מולדת, הצלצל שפתנו כפעמון הכסף (כ).
09.20 מדעי הטבע (ז'–ט') חקר ימים ואגמים.
10.10 אנגלית (ה').
10.30 בבית של פיסטוק: כדור הארץ.
11.00 אנגלית (ו').
11.15 ערבית מדוברת (ד'–ח') סדפה אחסן מן מיעאד.
11.30 אנגלית (ה').
12.00 מדעי הטבע (על יסודי) התפתחות מוטא לאורגניזם.
12.25 אנגלית (ט').
13.00 הסטוריה: מתולדות ישראל, מגילת העצמאות.
13.30 מוסיקה: צורות מוסיקליות, הקנון.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 בלי סודות: ציורה 3.
14.30 קשר משפחתי: שידור חוזר מיום 30.5.88 (כ).
15.10 רחוב סומסום. "כדורסל מעולם אחר" תחרות כדורסל נערכת ברחוב סומסום. אורח מוכר מגיע במפתיע לרחוב.
15.40 שעת כושר.
15.48 מאמצים שניות לחדשה נעורים: דפי מידע טלטקסט.
15.50 כוכב לכת "ארץ" (פרק 6) ים השמש – עוצמתה של השמש היא מעבר להשגתו של הדמיון האנושי. התלקחות אחת בשמש זהה לאנרגיה של 100 מיליון פיצצות מימן. האם כתמי השמש משפיעים על דפוסי הבצורת בעולם?
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 **המסמונים** (פרק אחרון).
19.00 **פומיקי** שם הפרק: "פומיקי יוצא לחופשה". מר אדר יוצא לחופשה בכפר. הוא לוקח אתו את פומיקי, וזו הפעם הראשונה שהוא מתוודע לבעלי החיים.
18.25 **הגיע זמן לשון** – על "קדימה־מהרה".
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 **מבזק לאמנות** 1. "עו"ד פסיך" הצגת תאטרון בית הגפן בחיפה בעיבודו ובבימויו של סלים דאו; 2. בארצנו החלה מסורת באמנות ישראלית: הצגת עבודות אמנות בנוף. בכתבה נסקור את זרמי הפיסול הסביבתי, שילוב הטבע והאמנות, דרך שלושה פסלים של אמני הפיסול הסביבתי; 3. בגלריות; 4. בקולנוע; 5. מבזק ידיעות (תרגום עברי).
19.00 **מבט** – דיון בענייני השעה.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 מבט ספורט.
20.50 נקודת חן – סיטלים.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 **בית דין לילי** – שם הפרק: "הפגישה הראשונה של אבא". אביה של כריסטין נעצר באשמת שידול לזנות – וזאת בערב שבו יצא, בפעם הראשונה לאחר שמונה שנים, לפגישה עם אישה (עברי־ערבי).
22.00 **המהפכה שבה אהבנו** (סרט תעודה בשני חלקים, חלק שני): "המלחמה" חלק מדור שנות השישים הרגיש, שלא די בהפגנות נגד המעורבות כמו המלחמה בוייטנאם או ההזדהות עם מעמד הפועלים. קבוצה זו סברה שקידום מסורת המהפכה מצדיק שימוש בנשק חם. "דני האדום" יצר קשר עם מקצת האנשים האלה ושוחח עמם (עברי־ערבי).
22.55 **מטלוק** (פרק אחרון): "היועץ". מטלוק נשכר להגן על כוכב קולנוע אשר נאשם ברצח התרפיסט שלו, כששהה במכון לצורך הרגעות וטיפולים (עברי־ערבי).
23.45 **פסוקו של מקום** – מבט אל צובה; חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 "הפסטר" (סידרה מצויירת דוברת עברית לגיל הרך, בת 13 פרקים) על הרפתקאותיהם של ארבעה גמדים החיים לרגליו של עץ אלון, והדמויות ה"צבעוניות" הסובבות אותם: ינשופים, ארנבים, עכברים ועוד. בפרק הראשון נעלם הגמד זעוף הפנים ואחיו בונים סירה ויוצאים לחפש אותו.
18.45 "תופשים אמריקה" – 1. "מדעתיד" על אדם שלזרועו כוחות אדירים, על פסל שמשלב טכנולוגיה חדישה עם רגשות אנושיים ועל תקשורת עם דולפינים; 2. "דיוקן באמנות" – אדוארד פרסון, הפסל, יוצר דמויות מברונזה המשיבות לחיים את גיבורי המערב הפרוע באמריקה.
19.45 – בקרוב בערוץ 2.
20.00 "דגש חזק" "קשר השתיקה – התעללות מינית בילדים" – תכנית תחקירים שבועית בענייני חברה. תחקיר מיוחד על התעללות מינית בילדים. בתכנית ראיונות עם ילדים שהיו קורבנות להתעללויות מיניות, וראיונות עם הפושעים אשר ביצעו מעשים מגונים אלה. מחקרים שנעשו בסן פרנציסקו מלמדים כי ילדה אחת מתוך שלוש נופלת קורבן להתעללויות מיניות. התכנית עומדת על הנזקים הנפשיים והפיזיים שנגרמים לילדים אלה וכן מנסה לעקוב אחר ההשלכות הפסיכולוגיות לטווח ארוך.
21.00 "אוסף להיטים" של: מדונה, דונה סאמר ופליטבודמאק.

"סנט אייבס". סרט הקולנוע מחר בטלוויזיה. בארץ נקרא הסרט בזמנו "שליחות מסוכנת" (שנת יצור 1976), אחד מאותם סרטי פעולה שגרתיים בהם מככב **צ'רלס ברונסון**. אולי היתה כאן איזושהי יומרה לשלב אלמנטים של סרטים אפלים אבל התוצאה היא אקשן ועלילה מטופשים למדי. ברונסון, כריי סנט אייבס הוא איש עט וספר, כתב לשעבר לענייני פשע, שעבר לחיבור ספרות בלשית על סמך נסיונו. מאחר שבכתיבה הוא עדיין אינו עושה חיל והוא חייב דמי מזונות לרעייתו לשעבר הוא נוטל על עצמו משימה של העברת דמי כופר לכנופיה מסוכנת שגנבה מכספתו של מיליונר חמישה יומנים. במהלך משימתו פוגש ברונסון **בז'קלין ביסט** היפהפיה, פילגשו של מעבידו, המגולם בידי השחקן והמפיק הקשיש **ג'ון האוזמן**. עוד משובצים בעלילת מתח זו **מקסמיליאן של** ושחקן האופי הוותיק **אלישע קוק**.

דני ורט

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 האזור הלוליני (סידרה); 15.30 הבית המעופף (מצויר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט "300 הספרטנים" עם ריצ'רד איגן; 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 סקרקרו וגברת קינג (בלש); 21.00 הדרך לשמים (דרמה); 22.00 "קציר הרשע" (סידרה ערבית); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

שידורים קבועים

קול המוסיקה
06.02 צלילי בוקר.
20.27 פינת השיר.
23.58 פרטים על התכנית.

רשת א'
06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 תורה.
14.06 בראש צעיר.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'
06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.10 התעמלות בוקר.
6.20 הודעות.
06.53 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.10 "אא בב".
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
16.05 זמן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 זמן חצות.

רשת ג'
06.04 בחזרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 גימלים.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבועים מי יודע.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.05 לי ולך שיר וברכה.
15.05 חדש חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.

גלי צה"ל
05.45 פרקי אבות.
05.55 באותן מילולי – פיוטו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקוסים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 על הבוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 דז רה יומי.
14.05 מגישה יומית.
15.05 שירים לתנ.
16.05 ארבע אחר הצהריים.
16.54 באותן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.55 הודעות לחיילים.
19.00 מבזק ידיעות.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

רדיו

קול המוסיקה
07.09 בהאזנה נינוחה (ע"נ תיק) – באך: פרטיטה מס. 4 לצ'מבלו; היידן: סימפוניה מס. 6 "הבוקר"; מוצרט: קונצ'רטו לאבוב בדו מג'ור, ק. 314; דבוז'ק: סימפוניה מס. 5 אופ. 76.
09.00 קונצרט בוקר (ע"נ תיק) – פונקיילי: מחול השעות מתוך "לה ג'וקונדה"; צ'ייקובסקי: קונצ'רטו לפסנתר מס. 2 אופ. 44; שפוהר: תשיעייה לכלי קשת וכלי נשיפה אופ. 31; ארנסקי: שלישייה מס. 1 ברה מינור, אופ. 32; ראבל: בולרו; סטרווינסקי: פטרושקה.
11.57 פינת השיר – משירי רבי שלמה אבן גבירול.
12.00 מן הסרטיה – שלישית תל־אביב ורה וידמן כנור / מיכאל הרץ צלה, עמנואל קרסובסקי פסנתר; שומאן: שלישיה בפה מג'ור אופ. 80; פורה: שלישייה ברה מינור אופ. 120.
13.05 בהאזנה נינוחה – אלבינוני: קונצ'רטו מס. 2 ברה מינור לאבוב וכלי קשת וקונטינואו; לקוזלוק: קונצ'רטו ברה מג'ור לפסנתר ותזמורת; ריינקה: סונטת "אונדין" לחליל ופסנתר; שוברט: רונדו בלה מג'ור לכינור ותז. כלי קשת 438; סמטנה – "מחיי" – רביעיה במי מינור בעבוד ג'י.סל לתזמורת.
15.00 מפגשים – מוסיקליים דיווחים, ראיונות, סקירות.
16.00 אתנחתא (ש.ח.) – סולן שטרנפלד פסנתר – באך: סמרוף פוגה באל מינור; דושק: סונטה מס. 13 בלה במול מג'ור, אופ' 70 "שיבה לפריס"; יסל: "אסי" (1986); פולנק: סוויטה צרפתית; גרשון: 8 שירים; מוצרט־אטלינגר: סונטה כנסייתית מס. 17, ק. 336 (א. אורבך ת. לב).
17.30 קשת של צלילים – מיצירות: ויואלדי, מוצרט וכרובוני.
18.00 אנתולוגיה בצליל – מוסיקה כלית סולנית באיטליה של ראשית המאה ה־18.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד.
20.30 אופרה.
23.00 דור הזהב אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות רביעיית "פרו־ארטה" (תכנית חמישית) היידן: רביעיית מיתרים מס. 32 "הציפור", אופ 33 מס. 3; שומאן: חמישייה לפסנתר, במי־במול מג'ור, אופ 44 (עם ארתור שנבל – פסנתר); היידן: מנואט, מתוך רביעייה, אופ. 64, מס. 3.

רשת א'
15.30 האוניברסיטה הפתוחה "מעבר מהרומן של המאה ה־19 לרומן של המאה ה־20" והפעם: "המשפט".
16.05 ארץ לא נודעת.
17.10 צבעי הקשת – והפעם: "שירי עדות".
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'
17.05 רגעי קסם.
18.06 זרקור.
19.35 שירים עבריים.
20.05 שורשים שבועון לענייני פולקלור ועדות.
22.05 הלילה החמישי.
00.15 להאזין בחוסם שירים לסיומו של יום.

רשת ג'
15.06 קול־בו שבועון פופ.
20.05 קו ההתחלה הקליפי שדרים ראשונים.
21.05 תחת שמי מוסקבה שירים רוסיים – שידור חי מבלון "דן כרמל" בחיפה.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל
13.55 40 לאחר סימה־היום מתשרת.
15.05 ממטולה עד הנגב עם לוחמי הסיבת "פינוד בתשיה", בשידור חי.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 חמש עשרה קטנות.
00.05 תכנית מיוחדת לפסטיבל ישראל. עם הגיטריסט הספרדי פאקו דה־לוסיה.

צה"ל 1
19.05 יעד משודר – ענייני צבא ובטחון.
20.05 מכבב הערב – חן יובל.
21.30 אוניברסיטה משודרת – על חפישה ספרי אמונה אברהם אשוב.
23.55 שיחת חצות עם הארכיאולוגית אורנה הס.

צה"ל 2
19.05 שליפה מהבונקר.
20.05 צו – 8.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקה עשר.
23.05 קול הגל הזה.

סרטים

■ **תל־אביב**
אסתר: הקירה בסיינון 9.50, 7.30, 5
אורלי: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
בית ליסין: בית החיות 23.15
בן־יהודה: תינוקת בירושה 9.30, 7.15, 5.00
גורדון: יופיו של החטא 9.45, 7.30, 5.00
גת: שאלה של שפיות 9.45, 7.30, 5.00
דיזנגוף 1: סופיה 9.30, 7.30, 5.00, 11.00, 1.30
דיזנגוף 2: סמי ורוזי עושים את זה 9.30, 7.30, 5.00, 1.30, 11.00
דיזנגוף 3: להתראות ילדים 7.30, 5.00, 1.30, 11.00 מאבק 9.50
דקל: משדרים חדשות 9.45, 7.00
דרייב־אין: חשוד 10.00, 7.45 סקס 12.00
הוד: נשואה לשניים 9.30, 7.15, 5.00 [illegible] (בית ציוני אמריקה)
[illegible] גברת מס הכנסה 9.45, 7.30, 5.00 23.45 [illegible] קטנה ומפריפה
חן 1: שלושה גברים ותינוקת 9.55, 7.40, 5.00
חן 2: וולסטריט 9.50, 7.25, 4.50
חן 3: הקיסר האחרון 9.00, 6.00, 3.00
חן 4: ור שמר עלי 9.50, 7.30, 2.00
חן 5: פעמיים אשתי 9.50, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: חופשה בכפר 10.00, 7.40, 5, 2
לב 2: אהבנו כל כך 9.50, 7.25, 5, 2
לב 3: המבצר העיבסר 9.45, 7.15, 4.45, 2.00
לב 4: החבר של החברה שלי 10.00, 7.50, 5.00, 2
לימוד: פסיכיאטר ליום אחד 9.30, 7.30, 5.00
מוזיאון: סגור לרגל שיפוצים
הטירה הישראלית ביפו:
מועדון הזה המיטות 22.00
מקסים: חשוד 9.30, 7.30
סינן (לשעבר אלנבי):
9.40 7.30 חוק התשוקה מרגון – לילה מקדי בהולם"
23.45 סיפור ביו נ.
02.00 לילה מחסוד
04.00 שגעון של לילה
פיילת 1: שם המשחק 9.30, 7.15, 5.00
פיילת 2: עדות במבחן 9.30, 7.15, 5.00
פיילת 3: חנה סנש 9.30, 6.15
מוזיאון: עיניים שחורות 9.30, 7.00
פאר: בשם העם 9.30, 7.30, 5.00
פריז: לידיד אייב 9.30, 7.15, 4, 2, 12, 23.30
צפון: תשוקות באפריקה 9.45, 7.30
שחף: זרוק אותה מהרכבת 9.50, 7.30, 5.00
תמוז – רמת־אביב: התפוז המכני 9.30, 7.00 24.00 התחילו את המהפכה בלעדי
תבלין: כתום של מקרה 9.45, 7.30, 5.00
תל־אביב: כלא מתאבדים 9.30, 7.30, 5.00
הסינמטק: 7.30 הריב
9.30 שאון המים
7.30 מתח גבוה
9.30 לוליטה
24.00 הגיבנץ
אורביל: שלושה גברים ותינוקת 9.00, 7.00, 4.30
כסית: שם המשחק 9.15, 7.15, 4.30
מישאל: מוכת ירח 9.15, 7.15
סמדר: וולסטריט 9.15, 7.00
עדן: זרוק אותה מהרכבת 9.15, 7.15, 4.30
רון: משדרים חדשות 9.15, 6.45, 4.15
תיאטרון ירושלים: להתראות ילדים 9.30, 7
סינמטק: גברת מס הכנסה 9.30, 7.15, 5

■ **ירושלים**
אדיסון: נשואה לשניים 9.15, 7.15, 4.30
אורגע: שאלה של שפיות עם ברברה סטרייסנד 9.15, 7.00, 4.30
אוריון 1: בלש צמוד 9.15, 7.15, 4.30
אור 2: הקיסר האחרון 8.45, 5.45
4.00 הילד שידע לעוף 23.15 בטי בלו
אור 3: פסיכיאטר ליום אחד 9.00, 7.00, 4.30
אור 4: מעקב צמוד 9.00, 7.00, 4.30
אור 5: עדות במבחן 9.30, 7.00, 4.30
23.15 ללא רחמים
בית אגרון: 4 עשרת הדברות

■ **חיפה**
אורה: תשוקות באפריקה 9.15, 7.00, 4.30
אורלי: חופשה בכפר 9.15, 7.00
אמפי־תיאטרון: סגור
ארמון: סגור
חן: הקירה בסיינון 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 1: מוכת ירח 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: זרוק אותה מהרכבת 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 3: פסיכיאטר ליום אחד 9.15, 7.00, 4.30

פאר: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7.00, 4.30
קריאתי: בשם העם 9.15, 7.00, 4.30
23.30 להיות שם
רון: תינוקת בירושה 9.15, 7.00, 4.30
שביט: יופיו של החטא 9.00, 7.00
רב גת 1: משדרים חדשות 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: עיניים שחורות 9.15, 7.00, 4.30
רב אור 1: הקיסר האחרון 8.15, 5.00
רב אור 2: וול סטריט 9.15, 6.50, 4.30
רב אור 3: שאלה של שפיות 9.15, 6.50, 4.30

■ **קריות חיפה**
ספיר: וול סטריט 9.15, 7.00
סביון: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7.00
אורות: דאן דה פלורט 9.15, 7.00
בית העם: חנה סנש 9.15, 7.00
הדובל: ריקוד מושחת 9.15, 7.00
כיכר: מוכת ירח 9.15, 7.00

■ **אשדוד**
צמרת: חיזור גורלי 9.30, 7.30

אשדוד: הקירה בסיינון 9.30, 7.30

■ **אשקלון**
אביבה: סגור
מאזה: יופיו של החטא 9.30, 7.30
רחל: שחיטה בגדול 9.30, 7.30

■ **באר־שבע**
קן: חנה סנש 9.00, 6.00
היכל התרבות: 9.15, 7, החבות מעבר לפינה

■ **הרצליה ■ רמת השרון**
היכל: סגור
מלון דניאל אמפיתיאטרון: דאן דה פלורט 9.30, 7.15
כוכב: 4.15 ניל"ב [illegible] 7.00–9.35 ריקוד מושחת

■ **עפולה**
כשפתיה: 9.00 הלכסיים

■ **חולון ■ בת־ים**
אירוס: ארוני הבחל 9.30, 7.30
ארמון: תוכנת רחוב 9.30, 7.30
כוכב: הקירה בסיינון 9.30, 7.30
עצמאות: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
בבלי: נשואה לשניים 9.30, 7.15, 5.00
רינת: חשוד 9.30, 7.30

■ **חדרה**
תזמורת: פעמיים אשתי 9.30, 7.15

■ **כפר־סבא ■ רעננה**
עמל: באבון 9.30, 7.15
קה: וול סטריט 9.30, 7.15
אורות: סגור

■ **לוד ■ רמלה**
אורלי: סגור
[illegible]: בראדוק 9.30, 7.15
אורה: בראדוק 9.30, 7.30

■ **נהריה ■ עכו**
הוד: הפורצת מסאן פרנסיסקו 9.30, 7.15
רון: סגור
אמפיתיאטרון: סגור

■ **נתניה**
אסתר: מוכת ירח 9.30, 7.15
שרון: שלושה גברים ותינוקת 9.30, 7.30
סמדרה: חשוד 9.30, 7.15, 5.00
רה: החבות מעבר לפינה 9.30 7

■ **קרית אונו**
מתנ"ס: שיגעון בחלל 9.15,7,4.30

■ **פתח־תקוה**
שלום: יופיו של החטא 9.30, 7.30
היכל 1: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
היכל 2: חנה סנש 9.10, 6.15
היכל 3: הקיסר האחרון 9.10, 6.15

■ **קרית שמונה**
[illegible]: ללא מוצא 9.30, 7.15

■ **ראשל"צ ■ רחובות**
[illegible]

■ **רמת־גן וגבעתיים**
[illegible]